

Velja po pošti:

celo leto naprej	K 26.—
pol leta	" 13.—
četrt leta	" 6-50
en mesec	" 2-20

V upravnishtvu:

celo leto naprej	K 240
pol leta	" 11-20
četrt leta	" 5-60
en mesec	" 1-90

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Presemezne štev. 10 h.

SLOVENE

Inserati:

Enostop. pettirvsta (72 mm):

za enkrat	13 h
za dvakrat	11 "
za trikrat	9 "
za več ko trikrat	8 "

V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem obilavljenju primeren popust.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se vračajo; nehrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upraviništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviništkega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 18 strani.

V obrambo krščanskih načel.

Sijajne politiške zmage slovenskega krščanskega ljudstva proti nositeljem protikršćanskih načel so povzročile, da so naši liberalni nasprotniki nekaj časa opustili boj proti naši stranki. Saj prenehal je v vodilnih kranjskih dnevnikih tisti osební boj, ki je rodil vsak dan veliko verbalnih injurij, kakor pravijo juristi, namreč razžaljenj časti.

Ker so bili presenečeni po sijajnih zmagah slovenskega krščanskega ljudstva in poparjeni po politiških porazih, ni vladalo nekaj časa vojno razpoloženje proti naši stranki v liberalnih vrstah. Sentimentalni in optimistični ljudje so si mislili, da nastane trajen mir med nami in liberalci, daš se je odločno naglašala na obeh straneh le misel, naj prenehajo osebni boji.

»Svobodna Misel.«

Poraženi nasprotnik je med tem zbiral svoje vojne moči. Storil je prav vse, da zopet zbere poraženo in premagano kranjsko liberalno vojsko. Vloge za že zopet pričeto veliko bitko med nami in kranjskimi liberalci so razdeljene. Kranjska narodno-napredna stranka je izdelala »ordre de bataille«, svoj vojni načrt, ima svojega feldmaršala, pozabljivega ljubljanskega župana, šef liberalnega vojnega generalnega štaba pa biva v Pragi, je internacionalen, kar kaže že nadpis njegovega glasila, ki slove »Svobodna Misel. Libre Pensée. Freier Gedanke. Free Thought. Volná Myšlenka.« Šef liberalnega vojnega generalnega štaba sicer ni oficielno po liberalni stranki priznan, a to nič ne de, dejansko daje on vojno parolo v boju proti »klerikalnemu zmagu«, njegovi pomočniki se pa nahajajo, kar je itak javna tajnost, v neposredni bližini delavce ljubečega generalisima kranjske liberalne stranke.

Načelnik svobodomiselnega generalnega štaba je v letošnji prvi številki svojega peterojezičnega naslovljenega glasila izdal slovenskemu svobodomiseltvu sledeče vojno geslo: »da je danes propaganda svobodne misli v prvi vrsti naperjena proti klerikalizmu«. Klerikalizem pomenja svobodomiselní gospodi katolićanstvo. Kadar pišejo liberalci, socialni demokrati ali pa svobodomiselní »klerikalizem« ali pa »kle-

rikalec«, mislijo s tem katolićanstvo ali pa katolićana. Ker načelnik svobodomiselnega štaba ni Moltke, ki je znal molčati in je bolj podoben ruskim generalom, ki so izgubili zadnjo vojsko z Japonci največ za to, ker so preveč govorili, za to pa tudi pove, kako naj se izvršuje v prvi vrsti proti klerikalizmu naperjena propaganda, da se slovensko ljudstvo, ki ga psuje, da je zaslepljeno, dovede v svobodomiselní tabbor. Svetuje svojim pristašem, naj vzbujajo v ljudstvu verske dvome, ker »razporečati versko skepso je važna naša naloga«. Na temelju verske skepse se mora poroditi šele prava izobrazba, ki pelje k notranji svobodi.

Šef generalnega štaba slovenskih svobodomiselncev nato obeta, da se bo pečal v svojem glasilu s katolicizmom, svobodno šolo, ločitvijo cerkve od države, razporoko in obeta, da bo »posebno pozornost obrnil na propagando za brezverstvo.«

Da izpoznamo še način boja proti nam, navajamo, da se norčuje šef svobodomiselnega generalnega štaba iz prisege, iz čudežev in sramoti katolićanstvo s sledečim značilnim stavkom: »Naivni pa so tisti katolićani, ki mislijo, da se cerkev kaj briga za Jezusove nauke.« O prevzvišenem ljubljanskem knezoškofu piše: »In blagoslov škofa Jegliča, ki se sam smatra za naslednika, ne vem, katerega apostola že, plava nad klerikalnimi uredniki in podžiga njihovo bojovito navdušenje!«

Mi smo za streljanje iz težkih topov »S. M.« na nas prav hvaležni. Ni naša dolžnost in naloga, da se prerekamo s »S. M.« Pač pa je naša dolžnost, da opozorimo našo krščansko slovensko javnost, naše politiške in izobraževalne organizacije na krogelje, ki jih bruhaajo svobodomiselní topovi na nas.

Ljubljanski škof v svojem letošnjem postnem pastirskem listu opominja katolićane na nevarnosti, ki groze katolićanstvu po svobodomiseltvu. Ni pa dovolj, da se list le prečita po cerkvah. Ne. Njegova vsebina mora preiti v kri in meso, v dušo vsakega vernega katolićana. Prevzvišeni ljubljanski knezoškof po vsej pravici proglasa, da »kdor pristopi društvu »Svobodna Misel«, je že s pristopom samim odpadel od katolićke cerkve, je zatajil Izveličarja Jezusa in samega Boga.« »Kdor čita list »Svobodna Misel«, ki izpodbija vsako vero, ki kliče na boj zoper katolićško cerkev, ki taji večnost, neumrljóčnost in sploh

vse večne resnice, ta greši smrtno zoper ljubezen do samega sebe in zoper cerkveno postavo.« »Torej ne v svobodomiselní društvu, ne čitati svobodomiselnih, protiverskih knjig! Kdor gre sam v nevarnost, se bo v nevarnosti ponesrečil.«

Za vsakega vernega katolićana je vprašanje o »S. M.«, ko je govoril v to poklicani ljubljanski knezoškof, rešeno.

Naša slovenska krščankosocialna organizacija mora pa v polni meri zdaj izpolniti svojo dolžnost. Vojska je. Z uma svitlimi meči v boj zoper blodnje, ki jih bodo razširjali svobodomiselní in njihovi ponižni sluge liberalci. Med ljudstvo! S predavanji, po politiških in nepolitiških shodih ljudstvu pojasniti bojni načrt svobodomiselnih liberalcev.

S. K. S. Z. je v prvi vrsti poklicana, da naroči vsem svojim društvom, naj prirede takoj predavanja o tem, kaj da je verska skepsa, kakšno svobodno šolo hočejo, kaj je razporoka in kaj da si mislijo, ko pišejo, da bodo propagirali brezverstvo.

A ne samo v izobraževalni in mladeniški organizaciji, prav povsod se mora ljudstvu pojasniti svobodomiselní liberalni vojni načrt. Vojska je proti najsvetejšim našim svetinjam, branimo jih!

Prikrito delo nasprotnikov.

Glasiló generalisima slovenske liberalne stranke »Naš List« se v svoji zadnji številki bavi z vprašanjem, kako naj se zopet organizira pobita liberalna stranka. Pred vsem se naglašá potreba podrobnega dela in politiških društev v demokratićnem smislu v vsakem sodnem okraju, da združijo »nebroj somišljenikov liberalcev, ki žive po deželi, pa ne pridejo v poštev, ker nimajo nobenega stika med seboj.« Somišljeniki na deželi se ne smejo preveč ozirati na centralo, ampak morajo sami delati na organizaciji. Ostrejšé hočejo kritizirati nego se je to doslej zgodilo ravnanje »klerikalne« stranke.

Kako si to gospoda »Našega Lista« misli, nam tudi pove. Pravijo, da hočejo vero v politiki popolnoma pustiti na miru, ker nima s stranko kot tako nič opraviti. Zastopati hočejo najprej narodno in potem napredno stališče v pravem demokratićnem smislu. Pove, da je stališče narodno-napredne stranke zdaj »tako ugodno, kakor še nikoli ni bilo,« ker se je otrsia tistih nepotrebnih dogovorov z Nemci, ki jih je, mimogrede pripomnjeno, podpisal tisti se-

danji demokraški generalissimus slovenske liberalne stranke, ki je predlagal kranjski deželni vladi uporabo vojaštva. »Naš List« pozivlja vse prave Slovence v narodno-napredno stranko. Pravo »prosvetno« delo zanesti na deželo, to bodi naloga napredne stranke.

Kaj razumejo liberalci s »prosvetnim delom«, naši somišljeniki že znajo. Liberalci bodo šli med naše ljudstvo tako, da bodo napadali S. L. S., izkušali bodo, kar so že itak pričeli, še bolj spletkariti in tako ribariti v kalni vodi.

Liberalna »prosveta«.

Pa na zaupnem shodu dne 2. februarja t. l. je Ivan Hribar, načelnik narodno-napredne stranke, v svoji, včasih nepredvidni gostobesednosti sam razkril liberalne namene. Hribar je razdril laž, da niso takozvana »prosvetna« društva liberalna. Hribar je doslovno dejal:

»Istotako se snuje »Zveza prosvetnih društev«. Predpriprave so že skoraj dovršene in v tekoćem letu nam bo mogoće sklicati v Ljubljani posvetovanje odposlancev mnogoštevilnih teh društev zaradi osnovanja »Zveze prosvetnih društev«. Ker je narodno-napredna stranka bila prva, ki je taka društva snovati začela, postala bode zveza teh društev krepka trdnjava narodne in napredne misli na Kranjskem.«

Pribijemo to izjavo Hribarjevo, da bodo vedeli naši somišljeniki, kaj in kako je s tistimi društví, ki love pristaše pod krinko nevtralnosti, pa so le prikriti in hianavski del liberalne stranke!

Liberalna gospodarska društva.

Posebno pozornost moramo posvetiti liberalnemu delu v društvih, ki so navidez nepolitićna, v resnici pa imajo samo ta namen, pridobiti pod raznimi pretezami ljudstvo na svojo stran, da bi ga porabili potem za svoje strankarske namene. Tu mislimo zlasti na liberalne zadruge. Liberalna »Zveza slovenskih zadrug« neprenehoma naglašá, da je nepolitićna, a vsa njena zatrjevanja je pobil Ivan Hribar, ki je v nasprotju z oficielnimi trditvami liberalne zveze na zaupnem shodu narodno-napredne stranke dne 2. februarja t. l. oficielno kot predsednik narodno-napredne stranke proglasil liberalno »Zvezo slovenskih zadrug« kot delo, kot del in kot orodje liberalne politićne stranke.

LISTEK.

Mrtvo pokolenje.

Dr. Leop. Lé nard.

Otožno gledam jaz na naše pokolenje; v prevarah in v kesanju njemu čas beži, brezplodno v večnost se izgublja mu življenje, prerano stara pod bremenom strasti.

Po mestu so pričeli prižigati svetilke, po ulicah in po kavarni se je pričelo razvijati novo življenje, blagajničarka je odšla s svojega visocega prestola in nastopila je njena tovarišica — a oni so sedeli za svojo mizico v kotu kavarne kot poprej in bodo sedeli, sedeli dalje v noć. Nikdo ne vpraša, kdaj so prišli in doklej bodo sedeli, nikomur ne pride na misel vprašati, čemu sede oni trije gospodje v kotu.

Življenje, ki kipi naokrog v bolj ali manj burnih, spenjenih, krepkih valovih, se ne zadeva ob nje. Leže na bregu reke življenja, a pod njimi hité valovi, delajo vrtince, šume, se penijo in spet razbijajo in zgnubljajo v globokih, temnomodrih tolmunih. A njih se ne dotaknejo. Živé, »ker je živeti treba« in ne pričakujejo rešitve od nikoder, »ne od ljudi, ne z neba«. Z

namení in s strastmi življenja se igrajo, kot otroci s kamenčki na ulici.

Popoldne je bila kavarna kakor izumrla, zaspana. Gospodićno je silil spanec in prsti so obstajali pri kvaćkanju, natakariji so se sprehajali leno in počasi po obširni dvorani, gosti so bili redko sejani pri mizicah. Samo oni so sedeli na svojih prostorih, najvernejši in najvztrajnejši obiskovalci.

Po ulicah je pa šumel in kipel vroć delaven dan. Nikdo ni imel časa, da bi se vstavil. Vse je gnala neizprosno naprej mogoćna reka življenja.

Polagoma so pričeli prihajati gostje. Solidni in spoštovani gospodje, ki so prišli po obedu na »črno«, utrujeni uradniki in profesorji, ki so se po suhoparnih uradnih urah prišli razvedrit med časnike, natakariji se pa marljivo sućejo okrog teh solidnih in stalnih gostov. Vsakemu berejo že z očí, kaj bo: Kava ali čaj, »Tagblatt« ali »Presse«? Nekdo je prišel pokazat novo obleko, onemule kavalirju je koncem meseca zmanjkalo za obed v navadni gostilni in si je radi tega privoščil nobleso, da si je prišel privezat dušo v kavarno z mlećno in tremi kruhi. To so slučajni gosti, katerim se posveća manj pazljivosti.

Kolikor bolj proti večeru, toliko več gostov se nabira v prostorih. Nek v časnik pogreznjen suh gospodić pogleda nejevoljno na mogoćno damo, ki je na kanapi

poleg njega zavzela mesta za dva, okrog majhne mizice v sredini se je vsedio nekaj gospej ali gospodićen v živih toaletah. Onegale gospoda je pustila njegova boljša polovica samo pod pogojem v kavarno, da jo vzame s seboj. Tudi na cesti pred okni se razvija novo življenje. Ljudje se vraćajo z večernih sprehodov v pisanih, lepíh toaletah, delavci hité iz tovarn, med njimi pomika počasi svoje odrvene noge suha komptoaristinja, ki se laćna vraća iz urada in premišljuje, kako bi se ta mesec dalo prihraniti pri sladkorju za kavo, da bi bilo za nov klobuk ali za bluzo.

Koliko sprememb tekom enega pol dneva in večera na ulici in v kavarni, samo oni sedé, kakor so sedeli, odkar so šli iz stanovanja. Oni spadajo ravno tako k dekoraciji kavarne, kakor bufet, in če bi jih enkrat zmanjkalo, bi gotovo ne bilo nekaj prav in bi se jih nehoté pograšalo. Ko je zvečer prejšnja blagajničarka iztegnila svoje odrvene noge in zlezla s svojega prestola in je nastopila nova, spoćita, nekoliko moćnejša in manjša, a drugače nji podobna kot jajce jajcu, vrgla je najprej pogled v kot, če sedé v njem naši stari znanci, in ako bi jih ne bilo, bi se ji zdelo, da nekaj ni v redu. Nastopili so novi, spoćiti natakariji in se sukali urnih krać med mizicami, a vsakdo se je najprej prijazno nasmehnil svojim stariim znancem.

Bila je zima in mraz, prišla je spomlad in približalo se je poletje in prišla bo jesen, a zanje ni ne letnih časov, ne dneva in noćí. Kavarna je njihov grob in oni so v njem živi mrljići.

Počasi sem šel med mizicami in se približal njihovemu kotu.

»Ali dovolite, da prisedem?«

»Prosimo.«

»Z vami, gospod Čelešnikar, sva bila menda nekoć sošolca v gimnaziju?«

»Dá, bila sva, do četrte šole.«

»Vi ste bili prvi odličnjak v šoli. Kako vam gre pa sedaj? Kaj pa delate?«

»Danes sem pisal ono, kar slovenskemu pisatelju še največ nese. Za Repešnika zlagam inserate. Dobim kronico od vsacega.«

»Kar tukajle v kavarni?«

»Dá, v kavarni gre še najlažje. Tu imaš gorko po zimi in hladno po leti; kakor želiš.«

»Ali znate biti surovi, gospod Čelešnikar?«

»Čemu vprašate?«

»Ker mislim, da bi se pri nas ta lastnost dala dobro uporabiti za reklamo. Stavite, na primer, tak inserat: »Osel, tepec, lump, falot, baraba je, kdor trdi, da pri Kreveljčku v Blatnih ulicah ni najboljšega blaga!« — »Zasluiš da ti jih tvoj mož našteje po grbi, če ne boš kupovala v

Da bo enkrat za vselej konec vsemu lažnjivemu trjenju, priobčimo tu dotični del Hribarjevega govora doslovno. Hribar je dejal:

»Najobširnejše se je pa poslednji shod zaupnih mož pečal z gospodarskim in socialnim položajem posameznih stanov našega naroda. Vodstvo stranke je zatorej prevzelo od njega obilo težkega, a prepotrebne delo. Znano je, da se do novembra leta 1906. stranka ni s tisto intenzivnostjo, kakor bi bilo želeli, lotevala gospodarskega in socialnega dela. Pač se ne more reči, da bi se v tem času ne bilo ničesar storilo, kajti nastali so denarni zavodi in ustanovila se je celo banka; a onega sistematičnega dela, ki je dandanes neobhodno potrebno, se je pogrešalo. Vendar nečem s tem prejšnjemu vodstvu ničesar očitati; glavna napaka je namreč bila, da stranka ni imela izvrševalnega organa in da je tako marsikaka zasnovana stvar, katere bi — izvršena — mogla imeti najboljše posledice za narod in strankino organizacijo, ostala neizvedena. Vodstvo se je zatorej takoj po shodu dne 15. novembra leta 1906. sešlo ter se je posvetovalo, kako temu zlu odpomoči, in sklenjeno je bilo, da se naj najame stalni tajnik. Ta sklep se je izvršil in od tedaj je zavladoval v stranki tudi rednejše delo. Pripomniti mi je pa potreba, da so se posamezni člani strankinega vodstva, katero se je v seji dne 23. junija leta 1907. s kooptacijo popolnili z mladimi, delaželjnimi rodoljubi, prav goreče lotevali dela za izvedbo obširnega, na večkrat imenovanem shodu zaupnih mož sprejetega programa. Predvsem se je proučevalo vprašanje, če bi bilo mogoče doseči preselitev »Združne zveze« iz Celja v Ljubljano. Vršile so se v tem oziru obširne obravnave, katere sem v imenu strankinega vodstva vodil jaz; končno pa se je po vsestranskem predanju izprevidelo, da ne kaže v Celju udomačene »Združne zveze« premeščati, temveč da je najbolje, da se v Ljubljani osnuje posebna zveza. In to se je tudi izvršilo. »Zveza slovenskih zadrug« posluje sedaj že drugo leto in vodstvo more biti ponosno na njen razvoj in na njen uspeh. V »Zvezi slovenskih zadrug« je sedaj, ker ima jakj spretno in agilno vodstvo, osredotočeno najvažnejše gospodarsko delovanje narodnonapredne stranke ter se bo de delovanje v kratkem raztegnilo na vse panoge gospodarskih zadrug. Druga jako važna stvar, ki se je s sodelovanjem narodnonapredne stranke izvršila, je ustanovitev »Trgovske obrtne zadruge«. Tudi ta zadruga, ki ima namen trgovcem in obrtnikom pomagati s kreditom, deluje nad vse pričakovane uspešno in postane s časom brez dvojbe velika denarna moč. Kar se strokovne organizacije tiče, pripomniti je, da imajo narodnonapredni trgovci tako organizacijo in trgovskem društvu »Merkur«, narodnonapredni obrtniki pa v novo ustanovljenem »Obrtniškem društvu«.

Tako torej: »Zveza slovenskih zadrug« zatrjuje neprenehoma, da je čisto nepolitična organizacija, načelnik narodnonapredne stranke, Hribar, pa javno proglašja, da je v »Zvezi slovenskih zadrug« osredotočeno najvažnejše gospodarsko delo narodnonapredne stranke.

Kdor to primerja, si lahko naredi svojo sodbo o Hribarju in o liberalni zvezi!

Pri tem bodi pribito, da je proglasil Hribar tudi »Trgovsko obrtno zadruge«, »Merkur«, ki tudi vedno taj, da ni političen in »Obrtniško društvo« kot politična društva.

Pribijemo to, ker bi utegnil morda Hribarja kedaj zopet zapustiti spomin...

× × ×

Vojni načrt liberalne stranke

je torej jasen. Dolžnost vsakega našega somišljenika je: v boj zoper zahrbtno liberalno spletko! Boj svobodomiselnemu slovenskemu liberalizmu na celi črti! V vojski, ki jo nam napovedujejo liberalci, pa veljajo bojna načela in vojne navade. Dosedanje zmage nam morajo vzpodbujati pogum v nadaljnji vojski za naše svetinje. Zmagali bomo mi, če stori vsak katoličan in vsak naš somišljenik svojo dolžnost!

God save the king!

(Izvirno poročilo.)

Berolin, 9. februarja 1909.

V Berlinu se vrsti svečanost za svečanostjo. Pred par tedni je obhajal cesar Viljem II. svojo pedesetletnico, prišli so se mu pokloniti vsi nemški vladarji in mesto je priredilo razsvetljavo, kjer je razvijala elektrika svoja čuda v žarečih slikah. In danes se vrši že drugo slavlje, ki kaže na zunaj izredno praznično lice. Stric nemškega cesarja, angleški kralj Edvard VII., prihaja s soprogo Aleksandro vračat (!) oficijelni državni obisk. Nenavadnost dogodka označuje posebno dejstvo, da ni bilo že skoro 200 let nobenega angleškega vladarja v Berlinu.

Cel teden so imeli delavci posla noč in dan, da so izvršili dekorativna dela na široki cesti »Pod lipami«. Postavili so visoke, rdeče pobarvane jambore na obeh straneh avenije, na vrhu zlata obla in pod njo zlat venec z visečimi trakovi. Med jambori so razpete vrvi na vse strani, na njih plapola brez števila majhnih in velikih zastav vseh narodov, v prvi vrsti seveda angleške barve; pod vrvmi se zibljejo v velikanskih lokih girlande iz umetnega cvetja. Z vseh poslopj vihrajo prapori, in fasade so odete s pestrimi preprogami in svilenimi draperijami, prostor mej njimi oživljajo grbi in zastavice; konture fasad stopajo v relief vsled smrekovih girland, prepletenih s cvetjem. Na »Pariškem trgu« pred brandenburškimi vrati so postavljeni s škrlatom prevlečeni odri in šator za vsprejem. V izložiščih stoje med cvetjem in zelenjem podobe obeh vladarjev s primernimi napis, na pr.: Kri ni voda; Napredek v prijateljstvu itd.

Nebo, ki se je včeraj čemerno in sumljivo zavilo v oblake, se je danes usmili in pokazalo voder obraz. Že rano pred določenim časom so napolnili vojaški špalirji in občinstvo obe strani sprevodne ceste; vsa okna, za drag denar najeta, mrgolijo radovednih gledalcev. Kolporterji prodajajo s strašnim višičem posebne izdaje, prigodne razglednice in zastavice. Vse berolinske šole so danes zaprte; otročaji letajo z zastavicami po ulicah in se pozdravljajo bolj nagajivo, nego resno: God save the king! Policaji na konjih,

kolesih in peš vpijejo surovo in oblastno, spravljajo v red zijavo množico; vse jih ponižno uboga, kajti v Berlinu je policaj prvi gospod. In danes so gospodje policaji posebno pozorni in nervozni, kajti dopoldan ob 10. uri zboruje 8 shodov brezposelnih delavcev in bati se je, da ne pridejo ti lačni gostje iskat kakega dela »Pod lipe«.

Mrzel veter popihava, praporčki frfotajo in široke zastave, napete v bok, močno plahutajo. Okoli pol 12. ure se zga-ne množice; rogovi zatrobijo, topovi v Lustgartenu zagrmijo, godbe zaigrajo in vojaški hurá-klici pretresejo zrak. V prvem odprtem vozu à la Daumont se pripeljeta oba kralja z belimi perjanicami, Viljem samozavestno gleda okoli, njegov stric Edvard sedi na njegovi desni strani resno, apatično, v dve gubi, kakor bi bil bolan; v zaprtem vozu jima sledita obe kraljici in za tem drugi dvorni vozovi, slavnj sprevod zaključuje ubogo, mršavo fijakarsko kijuse, ki je — sam Bog vé, kako — zašlo med plemenito gospodo. Hudomušno muzanje gledalcev povzroči ta klaverna, proletarska pritiklina, pri kateri opazovalcu nehoti obstanejo misli.

Kljub zunanjemu nakitu, ki naravnost izsiljuje in izziva navdušenost, ni opaziti med množicami svečanega razpoloženja. Isti hlad dihaajo časopisi, nič ognjevitih, navdušenih vsprejemnih člankov na barvito obroblijenih straneh, kakor pri nas na toplem jugu, če pridejo k razviti zastave »bratska društva«. Vidi se, kakor da se jim je severni mrz zagrizel v čustva, besede in pogled. Mučen utisek te osvaja, tako da ne bi mogel tem ljudem nikoli zapupati. Lokavo, brezčutno sirovost slutiš pod to ledeno skorjo zunanjega bitja, ki je zaprla kulturi vsak pristop do srca.

Neprijetno čustvo prisiljenosti in zadrege tlačijo celo slavlje. Reprezentanta obeh najjačjih narodov, Nemcev in Angležev, ki odločujeta usodo sedanje zgodovine, si stojita nasproti ob času, ko nevarni krči spreletavajo evropsko telo, ko s strahom pričakujemo sicer tako zaželjene spomladi. Da se je stari, bolehnj Edvard baš zdaj, v tem mrzlem, neugodnem letnem času podal na dolgo pot v Berlin in to za cele štiri dni, tudi tukaj nehoti obstanejo opazovalcu misli. Vladarja se tukaj objemata in zatrjujeja prijateljstvo, a v zaledju se pripravljata oba naroda na neizprosno boj, kajti odločiti se mora, kdo bo odslej vodil hegemonijo sveta, ali Nemci ali še nadalje Angleži? V Berlinu kraljuje oficijelna ljubezen, v Londonu neti divje sovraštvo propaganda lorda Roberta za splošno vojno dolžnost in vsak večer se tré občinstva v london-skih glediščih, kjer predstavljajo tendencio-jozen igrokaz angleškega majorja Du Mauriera »The English mans Home«, v katerem se lahkoživemu svetu angleškega športa živo predočuje nevarnost nemške invazije; istočasno koncentrirajo Angleži severno brodovje in (sic!) liberalno ministrstvo Campbell-Bannermana sprejema postavko novih 6 dreadnoughtov, isto ministrstvo, ki je izpodneslo konservativnega imperijalista Chamberlaina samo z obljubo, da omeji oboroževanje. Tudi na Angleškem liberalizem propada, napoveduje se splošna vojna dolžnost in obrambna carina.

Spretnemu agentu angleških fabrikantov, kralju Edvardu VII., se je sijajno posrečilo »obkroženje« nemške konkurence in pripravlja se zadnji odločilni udarec. Pa nobeden nasprotnikov ne se čuti sigurnega, računsi so jako zapleteni, najboljše se jima dozdeva, da se zavleče za par let krvava odločitev. A evo ti neprijetne, nepričakovane komplikacije — avstrijska aneksija in srbske priprave za vojsko, — ki grozi s prezgodnjo izprožitvijo. V Italiji so tako zmešani, da si Giolitti ni vedel drugače pomagati, nego da je razpustil državni zbor in tako preprečil vsako javno diskusijo, ko je pred vsem potreben molk in tiho, oprezno čakanje, da se jeziček tehtnice brez vsake zarečnosti v danem položaju pravilo nagne. In na Francoskem je baje Clemenceau izjavil, da bodo imeli Francozi na spomlad vojsko z Nemci. Kakšen namen ima torej Edvardov obisk? Razun splošnega razpoloženja, ki zdaj ne pride v poštev, ni sedaj med Nemci in Angleži prav nobene zadeve, ki bi zahtevala tako nujne akcije, kakor je sedanji obisk. **Obisk je naperjen proti Avstriji, katero naj bi izoliral v prihodnjih bojih na Balkanu** in jo izročil brez nemške pomoči na milost in nemilost Italije in balkanskih držav. Edvard skuša Nemčijo pregovoriti, da so balkanski spori privatna, interna zadeva Avstrije in balkanskih držav, da se torej nikakor ne vmešavaj na korist Avstrije; kakor je baje Avstrija aneksijo začela brez pomoči velevlasti, tako jo naj tudi brez pomoči sama izvrši.

To so težki dnevi za nas Slovence in Jugoslovane sploh, delajo z nami kakor s tržno živino ali surovim blagom, ki ga je treba šele v evropskih fabrikah izdelati. Bog odvрни pretečo nevarnost, v miru naj se rešijo spori, a nam naj ostane nepozaben nauk. Delajmo, izpopolnjujmo svoje organizacije, da postanemo enkrat vpoštevana količina; da bodo naše narodne voditelje, operte na kulturno in organizirano maso, uvaževali kdaj francoski in angleški mogotci, ki potrebujejo na jugu ob Adriji med Slovenci ravno tako močan jez, kakor na severu med Čehi, proti germanskemu navalu.

Naša mladeniška organizacija

sme dan 11. t. m. šteti med svoje najlepše. Udeleženci mladeniškega tečaja — okoli 70 — so se namreč ta dan udeležili seje predsedstva Z. T. O. v »Katoliški tiskarni« in ondaj našli zbranih vse polno prijateljev in pospeševalcev mladeniškega gibanja, na čelu jim presvetli knezoškofo, prelat A. Kalan, stolni dekan J. Kolar, kanonik J. Šiška, profesor dr. A. Ušeničnik, profesor dr. Gruđen, ravnatelj škofijskih zavodov dr. Gnidovec, župnik J. Kalan, vikar L. Smolnikar in mnogo druge posvetne ter redovne duhovščine, potem naši državni in deželni poslanci dr. Krek, ravnatelj Povše, dr. Lampe, Evg. Jarc, J. Gostinčar, Demšar, Jaklič, tajnik S. L. S. dr. Rožič, zbornični svetnik J. Kregar in še veliko drugih prijateljev slovenske krščanske mladine. Došle je toplo pozdravil načelnik Z. T. O. dr. Pogačnik. Nato so se razpravljale za mladeniško organizacijo važne zadeve; tako se je sklenilo uesti za gorenj-

prvi jugoslovanski špecerijski trgovini »Pri Padišahu«. Taki inserati bi vlekli. »Bom poskusil.«

»Od česa pa živite? Vam nese pisateljstvo dovolj za življenje, ali imate še kakšne druge dohodke?«

»Poleg pisateljstva se pečam še s tem, da delam dolgove.«

»Ste pa imenitni. Vsak človek pa res ne more delati dolgov. Ali vam to kaj veliko nese?«

»Za mimogrede. Samo, če bi ljudje ne bili tako nerodni, da bi ne tirjali nazaj. Nedavno se je na primer eden mojih upnikov obrnil na mojega hišnega gospodarja po informacije s sledečimi vprašanji: 1. ali je res, da je Čelešnikar pisatelj? 2. ali ima kakšno definitivno službo? 3. ali bi ga bilo mogoče z uspehom zarubiti? Možu se je menda v glavi zmešalo, da je stavil vprašanja, ki drugo drugo izključujejo. Kdor ima stalno službo, ne bo na Slovenskem pisatelj, in kdor je pri nas pisatelj, njega gotovo ni mogoče zarubiti.«

»Kaj pa Mevžnikar? O njem se že nekač časa nič ne čuje.«

»On je že izgubljen za umetnost in za slovstvo. Dobil je službo in potem se je oženil, zdaj pa uči paglavce v šoli. Sic transit gloria mundi. Pri nas mora biti pisatelj ali umetnik lačen. Če je sit, neha delati. To je kot amen v očenašu.«

»Torej, kako je z vami? Ali ste vi pisatelj, ker ste lačni, ali ste lačni, ker ste pisatelj?«

»Vice versa.«

Medtem sem vzel v roko časnik in vrgel pogled na politične novice.

»Kaj pa rečete o naši politiki?«

»Politika je take vrste vlačuga, ki mene nič ne zanima.«

»Kaj pa rečete o novem šolskem nadzorniku?«

»Jaz sem vesel, da se mi ni treba več spominjati na šolo.«

»Ali ste vi načeloma nasprotnik političnih in narodnih vprašanj, češ, da se ne strinjajo s stališčem absolutne umetnosti?«

»Jaz sploh ne poznam nobenega stališča in nobenega načela. Kadar imam denar, pijem, če ga nimam, sedim v kavarni in premišlujem, kako bi kje koga napumpal, če ni drugače, vzamem predujem na to, česar ne bom napisal, ako je pa urednik le preveč siten, pa tudi kaj napišem. Življenje je tako in vi ga ne izpremenite, tudi, če se na glavo postavite. Predaj se veterom, naj gre, kamor hoče!«

Zame je postalo pozno. Pokličem natakara, da mu plačam in hočem oditi.

»Plačam pa še jaz,« — reče gospod Čelešnikar ter se obrne k svoiemu tovarišu: — »dveh krajcarjev mi manja, daj mi jih.«

»Imam ravno za svoj račun, sem natančno preštel« — odvrne.

»Plačam pa jutri. Saj je vse eno. A danes dobi za napitnino celo desetico.«

»Klanjam se gospodu!« — klicali so od vseh strani natakari, ko je šel proti izhodu, a blagajničarka je stereotipno pokimala z glavo.

Tako se je končal dan našega umetnika in jutri se bo pričel novi.

Pismo Boltatuga Pepeta.

Gespud redehter!

Tok gespud žepan Ivan Hribar je spet predsednik ta narodnonapredne stranke, kokr sm

brau zadnč u »Sluven-

ce«. Lepu je scer tu, de gespudi udtestran-

ke tku

vesok ubrajtaja peruga Sluvana, de s ga pustauja na špica, vnder pa tu ud druge plati spet ni prou in lepu, de enmo use na rama navaleja, ta druhi pa prazen zraven nega maširaja in ga sam dregaja in nagaj-naja, de nej bl hitr naprej mašira. Men se usa ta reč glih tku zdi, kokr de b mou pred saba čiška mula, ke jeseh na hrhte pu svet ulač in pa Čiča, ke prazen zraven ne mašira, ja iz trnuka pu grb ulepta in pa prefit ud predanga vinskega jeseha u varžet spraula.

Pa gespud žepan je še velik bl ublužen, kokr čiška mula in gespudi ud ta na-

rodnapredne stranke velik bl sitn, kokr Čiči in lohka rečm, de dva grašinska vola na putegneta tega, kar more ulečt gespud žepan in predsednik ta narodnonapredne stranke in jest se le čudm, de ta peru Slu-van tku putrežliu use tu prenaša; lohka rečm, de bl putrežliu, kokr čiška mula jeseh, al pa u stareh časch kmeti tlaka, in še na črhne ne, al pa, de b se prtožu, de ga pleča buleja.

De b biu gespud žepan tku puhleven, al pa tku tumast, de b na vedu, de pud prevelika teža telu hira in uslabi, tega s jest na morem mislt, ke vem, de je biu že ud mladeh nog brihtn in nafrigan in de soj žiu dan ni tou nekol pud mernikan mladet. Ja, kulkr je men znan, je biu gespud žepan, ke je biu kumi tri mesce star, že tku kunštn, de je znou sam iz pojstle past na tla. In tu je že neki, in jest se le čudm, de še tist dunisk list, ke use sorte puseb-neže natiska in vn prnese, mi prnesu putre-tre našga gespuda žepana; gvišn zatu ne, ke je tku velekl Sluvan, tist dunisk list pa sam Nemce vn prnaša, al pa murde nima pr tem ta prave sreče. On je kumi mal puruguvilu, pa sa ga prec natiskal ket ustanovitelja sluvenskeh zadrug, čeprou se je na zadruge tekot tulk zastopu, ket gespud Ribnkar na pumaranče. »Hri-pavi Žerjavi res vesoko kriče,« če uja pa res tud na južn hitel, tu se pa še na ve.

Pa pestima gespud dohtar Žerjavi pr gmah, sej ma še ps rad gmah pr jed, prauja in gespud dohtar Žerjavu je tud zdej pr kurite. Astm gmah! in dejma se rajše mal iz gespudam žepanam pubigecat.

Gespude žepane zdej naprej mečeja.

Jeseniške novice.

J Narodna delavska organizacija se obeta tudi na Jesenicah. Socialno-demokratska delavska organizacija je mednarodna. Tukajšnji socialni demokratje najrajši nemško govorijo, čeravno so rojeni Slovenci. Na svoje shode vabijo tudi nemške govornike. »Sokola« je postalo sram, da je zašel v tako družbo. Poglaviti namen njegov je, širiti narodno idejo, pa je sprevidel, da ne gre skupaj: mednarodno socialno demokracijo podpirati in za narodnost se potegovati. Bomo videli, s kakšnim očesom bodo pristni socialni demokratje pogledali te nove »narodne« demokrate.

J Boj klerikalizmu napovedujejo jeseniški socialni demokratje. Mogočno označajo v svet v zadnjem »Napreju«: »Naš boj velja v prvi vrsti klerikalizmu, ki nam zabranjuje združenje delavcev, ker s klerikalizmom se dela največ za poneumnevanje ljudstva!« No, no, dobro, da vemo. Torej preljudi socialni demokratje, vaš najhujši sovražnik je klerikalizem, ne kapitalizem? Kaj pa je klerikalizem? Kako poneumnuje ljudstvo? Nikar s frazami ne opletajte, ampak govorite jasno, da boste vsaj sami sebe razumeli! Socialna demokracija poneumnuje ljudstvo, pa drugim to očita! Vsak se lahko prepriča o tem, če le enkrat v roko vzame kak socialno-demokratski časopis. Kakšne zgodovinske laži prinaša n. pr. »Naprej«! Zgodovinsko izobražen človek pomiluje »Naprej-eve« bralce, ki imajo take neumnosti za — resnico. Le kdor je tako od socialne demokracije poneumnjen, slepo verjame n. pr. tajnostim španske inkvizicije in ima katoliško cerkev za sovražnico ljudstva.

J Nacionalizem je ovira socializmu. zgrajena iz samih fraz, ki pa zadržujejo kulturo na poti razvoja. Tako je za solil zadnji »Naprej« narodnim naprednjakom. Hud poper za naše napredne narodnjake, ki koketirajo s socialno demokracijo. To naj si vzame k srcu odbor telovadnega društva »Sokol« na Jesenicah, ki pošilja izjave o svoji narodnosti v »Slovenski Narod«.

J Občinske volitve se bližajo. Tako govore socialni demokratje, drugi nihče ne vé nič o tem. Tretji razred si bo priborila socialno-demokratska stranka v občini jeseniški, ker je najmočnejša stranka. Tudi to trdijo samo socialni demokratje. Kdor pa pozna tiste socialne demokrate, ki najmanj en vinar direktnega davka plačujejo, pomilovalno zmajuje z glavo nad toliko domišljavostjo. Kakor stoji sedaj razmere na Jesenicah, ni pričakovati občinskih volitev po starem občinskem volivnem redu, ker bi se razmere ne spremenile, občina bi ne prišla k rednemu delovanju, socialni demokratje bi si sploh ne upali nastopiti proti kandidatom tovarne, torej proti kapitalistu. Saj jih poznamo, kako veliki so v besedah in majhni v dejanju. Občinske volitve bodo šele po novem volivnem redu, ki ga pa mora deželni zbor še prej skleniti in cesar potrditi. To se utegne zgoditi res še letos, in potem bodo volitve. Ako hoče socialno-demokratska stranka za se ugoden volivni občinski red dobiti, naj se obrne do deželnih poslancev. Morda ji bo Gangl pomagal, pri drugih ne vemo, če bo kaj opravila.

J Občni zbor »Katoliškega delavskega društva« se je vršil ob obilni udeležbi dne 31. januarja ob pol 8. uri zvečer v »Delavskem domu«. Društvo je imelo v letu 1908 dva izredna občna zbora in 11 rednih sej; priredilo je 14 predavanj in 19 veselic. Društvo ima svoj orkester, svoje tanburashe, svoj pevski zbor, ima ženski in telovadni odsek. Koncem leta 1908 štel je društvo 266 rednih članov. Denarnega prometa je imelo društvo v preteklem letu 11.394 K 38 vin., in sicer 5.748 K 99 vin. dohodkov, 5.645 K 39 vin. stroškov, torej gotovine 1. januarja 1909 103 K 60 vin. — Izvoljeni so bili: za predsednika društva Ivan Krivec, tovarniški delavec; za podpredsednika Franc Rakeli, tovarniški delavec; za tajnika Karel Čuk, kaplan; za blagajnika Ivan Vidmar, tov. delavec.

J Hranilnica in posojilnica na Jesenicah izkazuje za osmo upravno leto 1908 prejemkov 187.724 K 18 vin., izdatkov pa 179.034 K 34 vin., torej prometa 366.758 K 52 vin. Čisti dobiček znaša 1.769 K 63 vin., ves rezervni zaklad pa 9.184 K 68 vin.

J Predavanje bo jutri v nedeljo ob 8. uri zvečer v »Delavskem domu«. Predava član telovadnega odseka. Tvarina zgodovinska.

J I. delavsko konsumno društvo bo imelo v nedeljo, 14. t. m., svoj 11. redni občni zbor v »Delavskem domu« ob 3. uri popoldne ter vabi uljudno vse člane, da se ga v polnem številu udeleže.

Idrijske novice.

J Umrla je g. poštarju Vacl. Helmichu najmlajša hčerka, mala Anica. Telesne ostanke malega angelčka so 10. februarja po lepem pogrebu položili k počitku pri sv. Križu.

J Boljšo nočno razsvetlavo dobi mesto. Te dni zamenjujejo žarnice, ki so svetile z močjo 16 sveč, z žarnicami, ki imajo moč 25 sveč. Občina pri tem nima drugih stroškov, nego za napeljavno potrebne pomožne žice in nove žarnice. Dasi je sedaj izdatno boljša razsvetljava, ne bo občina večjega pavšala plačevala elektrarni Gerentstvo je s tem za mesto nekaj potrebnega ukrenilo. Upati je, da bode odslej tudi v drugih ozirih vladal pri elektrarni red in da se ne bo nikdar več prigodilo, da bi bili ob najtemnejših nočeh brez razsvetljave.

J Odstopil je kot svetovalec gerentu prideleni c. kr. paznik Iv. Ferjančič ter prebral ob odstopu vpričo gerenta in svetovalca Golija naslednjo izjavo koncem seje: »Z ozirom na to, da g. gerent sklicuje gerentske seje preporedkoma in da še tedaj stavi na dnevni red le take stvari, ki niso posebno važne, da pa v stvareh, ki se tičejo vsega prebivalstva in celo v personalnih zadevah, v katerih nastopa sam kot stranka, odloča brez našega sodelovanja, izjavljam, da ne morem nadalje ostati na svojem častnem, ali v tem slučaju nepotrebnem mestu, ker ne maram niti od daleč med prebivalstvom vzbuditi suma, da se morebiti tudi jaz strinjam s protipostavno odločbo g. gerenta, s katero je brez vsakega povoda in nasproti jasnim določilom službene pragmatike odslavljal mestnega tajnika in ker nočem biti skriv protipostavnosti in nezakonitosti, ki so se dogodile v reklamačnem postopanju.« Izjavo je prinesel »Slov. Narod« in kdo jo je objavil, ni treba omenjati. Ker te »resolucije« ni prebral bivši mestni tajnik, ampak njegov zastopnik v svetovalstvu, ki je prav malo poučen, kakor je videti o svoji stvari, malo pojasnila. 1. »Gerent sklicuje seje preporedkoma.« V cellem letu 1902 je imel občinski odbor samo štiri seje, l. 1903 celo samo tri, l. 1904 deset, leta 1905 so bile štiri, l. 1906 devet, l. 1907 pet in l. 1908 sedem, a pod gerentom je bilo v treh mesecih pet sej svetovalstva. Kako neumna je torej trditev, da gerent sklicuje premalo sej, če primerjamo število sej, kadar posluje žepništvo s občinskim odborom, ali pa gerent, ki ima v svoji roki združeno oblast žepansko in občinskega odbora. Sodino, da je tudi to zelje zrastle na željniku, v katerem sadita Gropa in njegov pobratim, Ferjančič je zato bral to izjavo. Liberalce ravno jezi, da se sedaj vse bolj natanko pretresava ter komaj čakajo trenutka, da bi spet spravili v občinski odbor svoje močje, ki so zadovoljni, da uživajo le odborniško čast, nič jim pa ni zato, ali se jih kaj vpraša za svet ali ne. 2. »Gerent stavi na dnevni red le take stvari, ki niso posebno važne, v stvareh pa, ki se tičejo vsega prebivalstva, odloča brez sodelovanja svetovalstva.« Laž, in še prav debela! Kaj je najvažnejše za vse prebivalstvo? Proračun pač in letni račun? Ne moremo si kaj, da ne pritrdimo ob tej priliki dejstva, da je sploh čudno, kako se mere pritoževati Ferjančič nad gerentom, saj nima volivne pravice za občinski odbor. Ako bi pri proračunski razpravi imeli besedo samo močje po Ferjančičevem kopitu, ki bi ne plačevali niti vinarja doklad, celo tudi ne osebne dohodnine, od katere ni nobenih občinskih doklad, bilo bi žalostno za hišne posestnike, ki plačujejo doklade. Izmišljevali bi si vsakovrstne stvari, plačevali bi pa drugi. In Ferjančiču ni bil zabranjen vstop k posvetovanju o proračunu, — sedaj pa ni zadovoljen. Prav liberalo! 3. »Protipostavna je bila odločba gerenta, s katero je brez vsakega povoda in nasproti jasnim določilom službene pragmatike odslavljal mestnega tajnika.« Prazne besede! Mestni tajnik je dal še mnogo preveč povoda, da je dobil slovo. Gerent je po Ferjančičevih besedah sam prizadeta stranka v tajnikovi zadevi. Zato je pa tudi prav imel, da je varoval čast gerenta. Da bode Ferjančiču jasna določila službene pragmatike, naj jih vzame enkrat v roke ter prebere, pri tem pa ne pozabi, da gerent ni kunja uslužbenca-tajnika, ampak oseba, ki združuje v sebi oblast župana in občinskega odbora, ki je tudi doslej imel odločivno besedo glede uradništv. § 53. je pa še posebno poučen. 4. »Nezakonitost v reklamačnem postopanju.« Kaj se je zgodilo tako strašnega? 5 ali 6 paznikov je plačevalo skozi vse leto 1908 osebno dohodnino. Čas reklamacije je bil v letu 1909, ko so bili že eno leto davkoplačevalci. Reklamaciji se je ugodilo, in prišli so tovariši pazniki svetnika-paznika Ferjančiča v volivni imenik, Ferjančič pa odstopil, užaljen, da ni tudi sam med njimi. Kaj moremo za to,

da do l. 1909 ni še plačal niti vinarja davka. Ampak stanovska ljubezen! Občina je izgubila torej liberalnega svetovalca, pa ga ni nič škoda. Kadar pride čas, da pojde zadnji liberalce iz vojnega občinskega odbora, pa tudi ne bo škoda, ampak davkoplačevalcem v največjo korist. Bog le daj, da bi volilci kmalu to sprevideli!

J General notranjske organizacije je po milosti našega notarja v najnovejšem času postal bivši tajnik Julij Novak. Pa je postala Idrija še bolj imenitna, kajti v svoji sredi ima kar generala. Da bode g. Julče postal kedaj tako imeniten, se mu gotovo še sanjalo ni, dasi je s svojim pisarenjem v »Slov. Narodu« napadal na vse strani. Poleg svojega tajniškega posla prevzel je tudi pri mestni hranilnici, ki razna depozitov nima skoro nobenega prometa, proti remuneraciji poslovanje; postal je tudi tajnik obrtne šole, se razume, tudi proti plači. Sploh si je znal tako pomagati, da ima sedaj svojega konja. Do sedaj se samo še vozi z ním, a sedaj kot general bo moral tudi jahati, da bode v istini generala reprezentiral.

J Zadruga rokodelskih koncesionarnih obrtov za idrijski sodni okraj je imela v nedeljo dne 7. svečana svoj občni zbor, katerega se je udeležil tudi g. dr. Blodig, združni instruktor kot zastopnik okrajnega glavarstva. Shod je bil mnogoštevilno obiskan, na istem so se odobrila nova pravila, katere je predložil zboru gospod združni instruktor; najživahnejša debata pa se je razvila pri zadnji točki, ko je bil na dnevnem redu načrt starostnega zavarovanja ter je zbor sklenil glede tega sledečo resolucijo: Občni zbor zadruge priznava veliko važnost od vlade predloženemu zakonu o starostnem in invalidnem zavarovanju, in apelira na vlado, kakor tudi na parlament, da se uvede splošno zavarovanje za samostojne obrtnike, v starosti in invaliditeti, kakor tudi za vdove in sirote, tako kakor je v načrtu za delavce. Zavarovanje naj se razdeli vsaj v štiri rentne razrede in pod gotovini pogoj hodi zavarovancu prosto, da si sam izbere rentni razred. Sklenilo se je tudi opozoriti »Zvezo kranjskih zadrug« v Ljubljani, da bi tudi ona nastopila proti predloženemu načrtu tega zakona.

Iz Cerknice

Občinske volitve morale bi se vršiti že lani meseca maja. Do danes pa ni duha ne sluha o njih, reklamacije, kojih se je podalo precejšnje število, pa leže pri glavarstvu nerešene.

Ne bi se oglasili o tej zadevi, a vsa stva: postaja vedno bolj sumljiva. Cerkniški »paše« dobro vedo, da jih živa duša ne mara več. Radi tega je bil tudi upravičen strah, da jih bode ljudstvo zavrglo. Toda zadnja dva meseca so se začeli volivci silno seliti v Ameriko. In ti so večinoma naši. Ali je mogoče to vzrok, da se ne razpišejo volitve? Ali se misli izvestna gospoda zopet na ta način obdržati na krmilu? Apeliramo na slavno c. kr. okrajno glavarstvo, naj volitve takoj razpiše in ne zavlakuje stvari dalje. Čas je bil že davno, da se volitve razpišejo. Če se to ne zgodi prav v kratkem, bomo malo glasne e zaropotali! Ljudstvo komaj čaka, da bi se zvršil preobrat. Že čez 40 let gospodari sama »žlahta« v občinskem odboru. Za napredek so toliko stori, da smelo trdimo, da ni nobena občina tako zaostala v gospodarskem ali drugem oziru, kot ravno cerkniška. In še vedno so mnenja, da drugače sploh ni misliti, kot to, da bi še vedno naprej gospodarili občini. Zraven tega so pa še zelo ponosni! Če sreča kmetič kakega bogatina v času, ko ni volitev in se mu ponižno odkrije, mislite da dobi odzdrav? Kaj še! In kadar so volitve, se pa ti gospodje kmetom kar naprej odkrivajo. Silno ljubeznjivi so in prijazni. In ko minejo volitve, pa zopet stara pesem.

Ko so bile volitve za trgovsko zbornico, takoj so razvrstili delo.

Po Cerknici (trgu) je hodil g. Werli Tonček, ki se je tu silno potrudil, ter je vjel veliko naših ljudi, češ, da se gre zoper Nemce. Z odkrito besedo bi seveda ne šel »kšeft«.

Gospod poštar Zagorjan se je pa lezil na pismošo, češ, da klerikalcem dostavlja glasovnice, liberalcem pa ne, da so morali po dvakrat hoditi v eno hišo. Seveda je bilo delo preveč naporno. Pa liberalci časih itak niso navajeni na delo.

V kratkem se pa še več pomenimo, dotlej pa zdravi!

Po svetu.

Kurjeni električni vozovi. Radi mraza, ki zadnje dni vlada po ulicah dunajskega mesta, so se stavila vprašanja, kako ogreti elektriške vozove. Da je vprašanje izvedljivo, je vedel vsakdo, kdor je

bil v Gradcu, kajti tam imajo električno železnico s kurjenimi vozmi. Pred tem pa so to koristno napravo že imeli v nekaterih mestih Nemčije. V vozu je na sedalu pritrjena lepa umetna peč, ki ogreva voz.

Najnovejše igle za damske klobuke. V Ameriki v Chicagu se je zelo razcvetela industrija za izdelovanje igel za klobuke, katerih venec tvori resničen rožin popek. Ko je cvet še v popku, se isti neposredno pred razcvetenjem odtrga in pomoči v metalno tekočino, ki je sedaj še tajna, in se tako obrobi z zlatom ali srebrom. Igle so jako trpežne, izgledajo kot resničen metal in so največji okrasek Američank.

Ženska umetna razstava. V Parizu so otvorili v Rue Richepause interesantno, samo z ženskimi deli opremljeno razstavo. Najimenitnejša dela cele razstave so pač kipi Camille Claudel, ki je s svojo umetniško slavo že zdavnaj prekoračila francoske meje. Njej se priključuje Aleide Lebant-Hassenberg in cela vrsta manj znanih slikaric-umetnic, med katerimi vzbujata največjo pozornost Johanna Eliot in Anie Osterlind.

Kralj ponarejevalcev denarja. Iz Pariza javljajo: V zadnjih dneh so v pariškem predmestju Passy odkrili kralja ponarejevalcev denarja, Belgijca J. Lévy-ja in ga izročili sodišču. Bil je tako zelo bolan, da je smel ostati v postelji v družbi dveh policijskih agentov. Bolehal je na raku, katerega so mu pred kratkim mislili operirati, toda bolezen je bila že tako daleč, da se je bilo bati, da Lévy zdravnikom v rokah umre. Včeraj se je dvignil na svoji postelji in sramotilno dejal agentoma: »Gospoda, pri gospodu Hamardu in preiskovalnem sodniku me morata pač oprostiti, ker — z menoj je konec igre. Adijo, gospoda moja!« In mrtev se zgrudi nazaj na svoje ležišče. — Jules Lévy je bil rojen v Scharbecku leta 1842, bil je sin premožne rodbine in obenem tudi zelo učen. Zelo zgodaj je pričel usodno potovanje po svetu in se je resnično pokazal mojstra v slepariji in varanju. Njegovi kolegi so bili zaloteni in obsojeni, Lévy pa se je vedno rafinirano izmuznil in je bil sedaj na Angielskem, sedaj v Ameriki, Nemčiji, Belgiji, Švici ali Franciji »zaposlen«. Leta 1904 je zbral veliko množino vrednostnih papirjev, ki so bili pokradeni v Londonu, New-Yorku in večih francoskih mestih in še v letih 1905 do 1907 se je, kakor slutijo, skrival. Šele leta 1908 je spravil Lévy v promet za poldrug milijon ponarejenih obligacij francoske severne železnice. Več individijev, ki so se s tem pečali, so na Francoskem prijeli; pred kratkim pa dva v Lausanne, katera so oddali francoskim sodiščem.

Stoletnico rojstva Abrahama Lincolna so praznovali včeraj v državah severoameriških. Lincoln, 16. predsednik Združenih držav, je bil rojen 12. februarja leta 1809 kot sin ubogih farmerjev v Harden Country (Kentucky). Redno šolo je obiskoval le pol leta. Sam se je izobrazil tako, da se je mogel nastaniti kot odvetnik v Springfieldu. Leta 1847 je vstopil v kongres kot poslanec ter pričel boj proti suženjstvu, ki je takrat v južnih državah cvetelo. Ta boj izpolnjuje celo njegovo življenje. Ko je bil izvoljen predsednikom (6. novembra 1860), so se južne države uprle ter ustanovile konfederacijo. Med njo in med unijo je nastala vojna, v kateri je Lincoln južne države po štirih letih užugal. Suženjstvo je padlo. Leta 1864 so ga vdrugič izvolili predsednikom in 3. aprila 1865 je prišel v Richmond, glavno mesto nekdanje konfederacije. Oproščeni sužnji so ga navdušeno pozdravljali. 14. aprila 1865 ga je v gledišču v Washingtonu ustrelil igralec Booth, fanatičen pristaš konfederacije in suženjstva.

4 tedne poskušnje

in na ogled razpošiljam svoja kolesa po povzetju. Deli koles čudovito po ceni in dobri.

Fran Dušek
tovarna koles,
Opočno štev 85. na Češkem.

Ceno posteljno perje.

1 kg sivoga skubljenega perja K 2, polbeloga K 2,80, belega K 4, črnega K 6, najbeljega skubljenega K 8, sivoga puha K 6, belega K 10, pranskega puha K 12, od 5 kg nadalje poštne prosto.

Dovršene postelje bogato napolnjene in zelo gostega, jako trpežnega, rdečega, modrega, belega ali rumenega nankin-blaža, 1 pernica velikost 170x116 cm z 2 blazinama, velikost 80x58, napolnjena z jako lepim mehkim perjem K 16, s polpuhom K 20, s puhom K 24. p. namezne pernice K 12, 14, 16, blazine K 3, K 3,50, K 4. Proti povzetju razpošilja poštne prosto pri naročilu od 10 K nadalje.

Maks Berger v Džšenici št. 222.
Češki les. 2599—f0

Za neugajajoče denar nazaj. Ceniki zastoj in pošl. prosto.

Koliko bo nas stala vojna.

Podati natančen račun, koliko bi nas stala vojna v bližnji bodočnosti, je nemogoče. Le približno sklepati zamoremo na podlagi stroškov zadnjih velikih vojen. Stroški so seveda tim višji, čim več je front, na katerih bi se trebalo vojskovati. Naša država je že tako srečna, da ima vselej opraviti vsaj z dvema sovražnikoma, tako se je leta 1805., 1809. in 1814. bojevala proti Napoleonu in njegovim zaveznikom, leta 1815. in 1859. proti Franciji in Italiji, oziroma Sardiniji, leta 1866. proti Prusiji in Italiji, leta 1878. proti vstašem v Bosni in Hercegovini ter njihovim prikritim zaveznikom Turkom, Srbom in Črnogorcem. Kakoršen je dandanes mednarodni položaj, bi bržkone tudi morali nastopati na dve, če ne na tri strani.

Nemško-francoska vojna leta 1870/71 je stala Nemce od prvega dneva mobilizacije do podpisa mirovne pogodbe, to je za 305 dni 2065 milijonov kron, torej na dan 67 milijonov kron ali za vsakega vojaka 7 kron na dan. V te stroške pa niso všteti izdatki za material, uporabljen med vojno, ki ga je trebalo nadomestiti, niso vračunane preskrbine invalidom, vdovam in sirotam ter zgube na zasebnem premoženju. Francijo je ta vojna stala, vračunši 5 milijard vojne odškodnine, ki jo je plačala Nemčiji, 98 milijard, čisti vojni stroški pa 1805 milijonov ali po 74 milijonov kron vsak dan, skupaj 245 dni.

Čisti stroški rusko-japonske vojne od 20. febr. 1904. do konca avgusta 1905. so stali Ruse 3390, Japonce pa 2860 milijonov kron, ali porazdeljeno na prebivalstvo, vsakega Rusa 25 in vsakega Japonca 61 kron.

Na tej podlagi lahko sklepamo, ako računamo na bojni črti našo vojsko, morarico, deželni brambi in bosensko-hercegovske čete skupaj z 15 milijona, v posadkah in etapah z 0,5, torej vsega dva milijona mož na dan in povprečne stroške po 7 kron za vsakega vojaka, da bi nas stal vsak dan vojne 14 milijonov kron, na mesec 420, na leto 5110 milijonov kron. Tej svoti bi pa trebalo prišteti še podporne družinam rezervistov in brambovcov, povračila vojnih izdatkov občinam, dobaviteljem, železnicam in drugim prometnim podjetjem in zasebnikom, nadalje mirovne invalidom in preskrbine vdovam in sirotam, stroške za novo nabavo v vojni porabljenega materiala in odškodnine zasebnikom za poškodovano lastnino.

Ako pomislimo še na neznansko škodo, ki bi jo vsled vojne trpele obrt, industrija in plovstvo, ako vpoštevamo zgube na borzah, kjer bi vse vrednosti občutno padale, in če vračunamo škodo, ki bi jo posamezni vojak trpel v svojem poklicu in gospodarstvu, tedaj moramo reči: Bog nas varuj vojne! To je kaj draga zabava!

VOJAŠTVO.

I. podmorski čoln za Avstrijo so spustili včeraj v Pulju v vodo. Zgrajen je po sistemu Lake. Če se čoln potopi, da vsled poškodbe pri sesalkah ali strojih itd. ne more več vzpluti na površino, odpošlje poveljnik lahko na površino vzplavalno s telefonskim aparatom, da obvesti ladjo-spremljevalko, kakšna je nezgoda. Zgradi se je poseben vzdigalec za ponesrečene ladje.

Srbski ogleduhi se plazijo okoli munijske tovarne v Frickavi, vsled česar se je ondotna orožniška straža pomnožila za 10 mož.

Reorganizacija avstrijske armade bo po poročilu »Magyarorszag« sledeča:

Konjenica: Konjenica je v mirovnem stanju ravno tako močna in pripravljena kakor v vojnem, ker mora konjenica biti prva mobilizirana. Odslej pa bodo konjeniški polki tako pomnoženi in preosnovani, da bomo mesto 42 polkov imeli 63 konjeniških polkov. Švadron je sestavljen iz 150 konjenikov, od katerih pa je dozdaj nekako 30 imelo spomlad konje-rekrute (remonte), ki jih je treba šele izvežbat. Odslej se pa bodo remonte izvežbalo v nadomestnem švadronu, tako da bodo v pravih švadronih le izurjeni konji. Osnujejo se tudi strojno-puškini švadroni. Vsak švadron dobi nekaj lahkih čolnov, vsak polk svoj telefonski oddelek.

Topništvo: Novi topovi, ki jih ima sedaj vsa artilerija so izvrstno brzostrelno in precizno orožje, premalo pa je zanje moštva, ker zdaj pride na vsakih 500 mož pehote en top. Zato se bo topništvo pomnožilo. Dozdaj je bilo 1 pehotni diviziji pridruženo 6 baterij, to je 32 topov, vsak armadni zbor pa je dobil še 1 havbično baterijo. Zdaj bo še vsaka divizija poleg 6 baterij dobila še 4 baterije havbic, torej bo imela namesto 32 topov na razpolago 60. Domobranstvo ima 16 svojih baterij in 8

havbic, ravnotako dobe havbice tudi honvedi.

Pogorsko topništvo, ki zdaj sestoji iz 6 pogorskotopniških polkov, (3 v Tirolah, 3 v Bosni) se pomnoži za 8 novih polkov. Pogorskotopniški polki dobe tudi svoje pogorske havbice.

Trdnjavsko topništvo se pomnoži za 58 novih stotnij, ki se bodo dislocirale po trdnjavah, kjer se bodo rabile v vojski. — Zato bo vojna uprava za prvo silo zahtevala 22.000 mož več za skupno armado in 4000 honvedov, dokler ne bo izdelan novi brambeni zakon.

Novi brambovski zakon določa dve letni službeni dobi. Zdaj se rabi 100 tisoč rekrutov, odslej se jih bo vsled skrajšanja službene dobe 150.000. Prostovoljska pravica se omeji in odpravi odločanje po žrebu.

SRBIJA.

V šestih tednih bo vojska, tako se splošno govori v Belgradu. Dejstvo je, da je vlada oborožila 16.000 prostovoljcev, razdeljenih v 20 band po 800 mož, ki bodo spomlad vdrl v Bosno. Jutri, v nedeljo, se v Belgradu vrši velik shod proti Avstriji, kjer se bo protestiralo zlasti proti baronu Rauchu, ki preganja Srbe. Ulica pa bo demonstirala najbrž tudi proti Pašiću in njegovim pristašem, ker hočejo vreči vojnega ministra Živkovića, da ne bi odkril, koliko milijonov so poslanci in častniki pokradli. Belgrajska garnizija je konsignirana.

Vojni minister ostane na svojem mestu, ker je dobil zagotovilo, da bo skupščina dovolila dodatni vojni kredit 33 milijonov dinarjev. 11. t. m. je bila vpoklicana osma partija pehotne rezerve in druga partija konjeniške rezerve k vajam. Oboroževanje se nadaljuje z mrzlično naglostjo.

Kraljevič Jur je 11. t. m. silno zabavalj proti ruskemu ministru Izvolskemu, češ, da je izdajica. Izjavil je ruskemu poslaniku Sergejevu, da on in narodni odbor nikdar ne bosta dopustila, da bi Rusija preprečila, da Srbija odpošlje vevlastem spomenico.

60.000 frankov je poveril ravnatelj državne monopolne uprave Raša Milošević, v državni smodnišnici v Obiličevu pa je izginilo 10.000 kg etra.

Diplomaški krogi izjavljajo, da se Srbija nevarno igra z ognjem. Zlasti so nepredvidni napadi nerazsodnega kraljevića na Rusijo. Kar se tiče Avstrije, tako dolgo ne bo posegla vmes, dokler srbska vojna uprava dejansko ne izvede, kar naznanja že skoro pol leta. Avstrija ne bo nikakor začela. Avstrija ima trdno zagotovilo, da bo Srbija, kakor hitro sama napade, izolirana. Zato se ji ni treba nič vznemirjati. Sicer pa je upati, da v Belgradu ostane kakor doslej pri besedah.

ANGLIJA — NEMČIJA.

O konferenci med Bülowom in sir Hardinge, angleškim državnim podtajnikom za zunanje zadeve poročajo, da sta državnik obravnavala o nemško-francoskem sporazumu glede na Maroko, kate-rega je baže Anglija pospeševala, nadalje o vojnem brodogradu in o balkanskih zadevah, zlasti o ruskem posredovalnem predlogu, da se poravnava turško-bolgarski spor. Menda se je sklenilo, da odslej nastopata Anglija in Nemčija bolj sporazumno kakor sta doslej.

O aneksiji so v Berlinu baže tudi govorili. Zelo se je opazilo, da se je angleški kralj veliko in pristržno menil z avstrijskim poslanikom grofom Szögyeny-Maričom. Domnevajo, da se Anglija hoče tudi Avstro-Ogrski približati in vpostaviti prejšnje dobro razmerje z našo monarhijo.

TURČIJA.

Notranje homatije. V Carigradu so se izvršile v kabinetu velike izpremembe, vsled česar pripravljajo mladoturki opozicijo proti velikemu vezirju Kiamil-paši. Izpremembe so se zato izvršile, ker so prišli na sled vojaški zaroti proti sultanu, ki naj bi se odstavil in nadomestil s princem Juzuf Izedinom. Novi vojni minister Kazim-paša obljublja, da bo napravil red.

Demobilizacija. Turški vojni minister je odredil, da se imajo vpoklicani rezervisti v evropski Turčiji odpustiti domov. Ta odredba je napravila jako dober vtis.

ŠPANIJA.

O nemško-francoskem sporazumu je v senatu na interpelaciji Romero izjavil minister za zunanje zadeve, da ima veliko važnost za ohranitev svetovnega miru. V maroškem sporazumu so varovani tudi interesi Španije.

Naročajte „Slovenca“! Kjer eden ne zmore naročnine, naj se jih naroči več skupaj!

Dnevne novice.

+ Jugoslovanski minister krajan. Na drugem mestu poročamo, da nemški kršč. soc. listi ponujajo Jugoslovanom ministra krajana. Uprav smešno je misliti, da bi radi tega količjak spremenili dobro premišljeno stališče »Slovenskega kluba« ali »Slovenskega središča«. Sploh v »Slovenskem klubu« vsi poslanci kot en mož odločno pobijajo institucijo ministrov krajjanov, kar dokazuje tudi nujni tozadevni predlog dr. Benkovičev. Minister krajan bi bil nesreča za Jugoslovane, ki ministra krajana z vso odločnostjo odklanjajo, ker nočejo priti v smešen položaj, v katerem so druge narodnosti, ker imajo ministre krajane.

+ Liberalci in vseučilišče. Zdaj vemo, kdo je hotel spraviti slovensko vseučiliško akcijo v nič. Bili so to slovenski liberalci, ki odnekaj onemogočujejo vsako skupno narodno akcijo, ako iz nje nimajo pričakovati profita za lastno stranko. Dokler so liberalci gospodarili, so o vseučiliški zadevi kričali, da se je kadilo, to pa zato, ker so mislili, da bo vseučilišče v Ljubljani porodišnica za liberalen naraščaj. Zdaj pa, ko so se stvari v naši deželi čisto presukale in je vsled skupne ljudske zahteve slovensko vseučiliško vprašanje tako blizu rešitve, kakor v dolgih letih liberalnega paševanja nikoli ni bilo, so liberalci postali naenkrat mutasti. Slovenskega vseučilišča se zdaj boje kakor hudoba krsta, ker vedo, da slovensko ljudstvo svoje visoke šole ne bo pustilo poliberaliti. Zato so na sledeč način onemogočili skupno akcijo: Nagovorili so liberalna dijaška društva, da so katoliškim dijakom, ki so zahtevali, naj se na javnih shodih zahteva tudi bogoslovna stolica, odgovorili, da to ni po »naprednih« načelih in naj se opusti na shodih zahteva po tej fakulteti. Na ta način je vsak skupen nastop nemogoč vsled strupene zagrizenosti svobodomiselnih elementov. Z dijaki nasprotnega tabora se seveda ne bomo prepirali; če ne vedo, da je zahteva po odpravi bogoslovne stolice zastarela reč, ki jo ondi, kjer je vseučiliško življenje najbolj razvito, v Nemčiji, noben človek več resno ne vpoštevava, je to pripisovati njihovi omejenosti — javno je treba pribiti to, da so liberalci hoteli vseučiliško akcijo razbiti in bi jo bili tudi pokopali, ako ne bi bili poslanci S. L. S. poskrbeli, da se začne resno, razsodno in dosledno delo za naše vseučiliško vprašanje. Liberalci pa so, bi bili in bodo vedno le komedianti. Nastop liberalnega dijaštva ima seveda za posledico, da »gospodje na shodih naših somišljenikov v oseh učilišču nimajo nobene besede.

+ Liberalna agitacija in obrtniki. Liberalci agitirajo sedaj tudi med obrtniki, za katere niso ves čas, kar so imeli v rokah deželno upravo, ničesar storili. Napravili so nekaj »obrtiški shod« v Postojni, na katerem sta liberalno politiko prodajala mizarski mojster Primožič iz Ljubljane in dr. Mar. Sedaj nameravajo napraviti v Ljubljani obrtni shod iz cele dežele. Pametni obrtniki si bodo pač desetkrat premislili, hodit v Ljubljano gledat ljubljanske liberalce, ker take vrste ljudi si lahko doma zastoj ogledajo, to pa itak vedo, da so od domačih in ljubljanskih liberalcev imeli vedno le besede — dejanj pa nič. Liberalci bi le radi, da bi šli obrtniki po kostanj v ogenj za liberalno strankarsko politiko. Ne bo nič! Liberalna stranka je tudi obrtnike tako dolgo vlekla za nos, da ji sedaj tudi obrtniki več ne zaupajo.

+ »Narodove« laži. Iz Novega mesta se nam poroča: Z ozirom na notico v številki 33 »Slovenskega Naroda« se nam iz prav zanesljivega vira poroča, da pri konferenci v Vavi vasi se ni obravnavalo o slučaju č. g. župnika Pristova, še manj se je sklenila kaka resolucija o tej zadevi od vodstva S. L. S. Tudi o nesporazumljenju g. Z. in g. V. pri konferenci ni bilo nikake resolucije. Prošt dr. Elbert je bil uradno zadržan in iz Novega mesta odsoten in je zaradi tega prosil svojega kolega preč. g. kanonika Zlogarja, da ga nadomestuje.

+ Naše gimnazije naj bodo tudi zares slovenske! »Slovenski Narod« poroča pod tem naslovom: Proforski zbori vseh slovenskih gimnazij na Kranjskem so včeraj sklenili, da imajo v bodoče biti šolska spričevala in letna poročila slovenska, da se uvede na vseh naših gimnazijah slovensko uradovanje in da se ima tudi na konferencah učiteljskih zborov razpravljati izključno v slovenskem jeziku. »Narod« nadalje piše: Pozdravljamo ta sklep proforskih zborov z največjim zadoščenjem v nadi, da ne bo nikogar, ki bi se držnil izvedbo tega sklepa zavirati ali preprečiti. Ako se je že načelno priznalo, da so naše gimnazije slovenske, potem naj tudi de facto postanejo slovenske! Mi se popolnoma strinjamo v tem vprašanju s »Slovenskim Narodom«. »Narodovo« poročilo

izpopolnimo le v toliko, da se je zgorajšnji sklep storil na predlog deželnega odbornika in deželnega poslanca S. L. S. prof. E. v. g. J. a. r. c. a. Obžalujemo pa, da gospodje profesorji o tem sklepu niso obvestili tudi našega lista in da smo bili o njem poučeni šele iz »Slovenskega Naroda«.

+ Imenovanja pri deželnem odboru. Deželni odbor je imenoval nadinženirja J. Sbrizaja stavbnim svetnikom, inženirja M. Krajca in R. Zajca stavbnim nadkomisarjem in stavbnega praktika R. Podkrajška stavbnim adjunktom.

+ Uradno dementirajo vest, da pride za deželnega predsednika na Kranjsko dvorni svetnik Manussi.

+ »Katoliška ljudska zveza« je novo ime društvu nepolitiških katoliških organizacij v Avstriji. Organizacija je izvedena v smislu sklepov V. splošnega avstrijskega katoliškega shoda, podobna »ljudskemu društvu za katoliško Nemčijo«. Na čelu društva stoji »katoliški osrednji odbor za Avstrijo«. Kot tretji podpredsednik je izvoljen dr. poslanec dr. Moric Hruban. Predsednik je grof Ernest Sylva-Tarouca.

+ Kranjskim članom in zavarovalnicem tržaške nezdodne zavarovalnice naznanjamo, da naj se v vsih vprašanjih, ki se tičejo nezdodne zavarovalnice, obračajo na člana načelnštva tržaške zavarovalnice, našega somišljenika tesarskega mojstra Frančiška Pusta v Ljubljani, Streliške ulice št. 29. Pred vsem naj se obračajo nanj tisti reveži, delavci člani tržaške nezdodne zavarovalnice, ki ponesrečijo in zadobe pravico do rente, da posreduje zanje. Delodajalci, ki imajo svoje delavce zavarovane pri tržaški nezdodni zavarovalnici, naj se tudi v vsakem slučaju, kadar se čutijo okrajšane, obrnejo nanj. Le tako bo mogoče, ba do zamogel naš član načelnštva tržaške nezdodne zavarovalnice vršiti svojo dolžnost.

+ Seja nezdodne zavarovalnice v Trstu se je vršila dne 11. t. m. Naznanilo se je, da je bila razveljavljena volitev Antona Jeriha po tržaškem namestništvu, češ, da so pobrali slovenski delavci volivne listke od delavcev, ne da bi bili o tem obvestili socialne demokrate. Naznanilo se je, da je naznanil načelnik Brunner, da odstopi kot načelnik in odbornik. Italijanska večina je nato sklenila, da se odstop ne vzame na znanje in se odpošlje Brunnerju deputacija, ki ga naj naprosi, da še nadalje obdrži načelnstvo in odborništvo. Izpremenili so nekoliko pravila, a nebitveno. Dozdaj je bil predsednik in en podpredsednik, od zdaj bosta en predsednik in dva podpredsednika. V upravni odbor so bili izvoljeni: Brunner, Corrier, Pavlič, Zuchoni, Celebrini, Cocci. Za predsednika je bil izvoljen Brunner, za podpredsednika pa Corrier in Zuchoni. Sklenilo se je tudi, da se razpiše nova volitev, ker ni bil izvoljen Jeriha. Da je italijanska večina izključila iz upravnega odbora vse slovenske in dalmatinske delegate, je naravnost škandal. Večino v tej zavarovalnici tvorijo Slovani, po volivni geometriji, ki jo seveda »rdeči« princ trpi, jo imajo italianissimi. Da so temu krivi nekdanji slovenski odborniki, ki so mirno trpeli, da je svoječasna lahonska manjšina priredila pravila sebi v prilog, je znana žalostna resnica. Naravnost škandal je tudi, da dobivajo slovenski odborniki nemška vabila k sejam. Odločno naj prihodnjč zato zaropotajo in prično naj pri sejah govoriti slovensko ali hrvaško. Sploh naj zavlada po naših odbornikih odločnejša sapa v narodnem smislu v tem zavodu. Če ne bo pomagal odločen nastop, naj se zaropota tudi po drugih postavodajalnih zastopih: državni zbor, kranjski, gorški, tržaški, istrski, dalmatinski deželni zbor. Lahoniziranja mora biti že v tem zavodu enkrat konec. Drugo slovensko časopisje prosimo, naj posveti z nami vred vso pozornost tržaški nezdodni zavarovalnici.

+ Duhovniki semiške dekanije imajo svoj sestanek sodalitatis Ss. Cordis Jesu v četrtek, dne 18. t. m. v Semiču. Začetek ob pol 11. uri dopoldne.

+ Srebrno poroko obhajata danes nadučitelj na Igu g. Fran Ks. Trošt in njegova soproga.

+ Gospodinjska šola na Vrhniki. Deželni odbor priredi na Vrhniki gospodinjsko šolo, ki bo imela vzgajati kmečka dekleta v gospodinjstvu, šivanju, likanju, vrtnarstvu, reji male živine itd. Pouk bo brezplačen, le za hrano bo plačevati po 50 vinarjev na dan. Tečaj se prične dne 15. marca. Sprejemala se bodo vanj kmečka dekleta od 16. leta naprej. Pismene ali pa ustneme prošnje je vložiti do 1. marca t. l. pri županstvu na Vrhniki, kjer se izvedo tudi nadaljnje podrobnosti.

+ Vsled pasje stekline so bili vgriznjeni trije šolski otroci iz občine Šmihel-Stopiče pri Novem mestu, in sicer Martin Golobič iz Št. Jošta, Jože Šmajdek iz Pe-

tan in deklica Nežika Prime iz Vel. Podljudna. Vse tri je odposlala občina na opazovališče na Dunaj. Deklica je poležavala že delj časa ter ji je leva roka že močno otekla. Pes je poginil vsled konstatirane stekline v Birčni vasi.

— **Genera'majorjem** je imenovan v naših krajih občeznani in spoštovani Dolenjec, gosp. Supančič pl. Kroissena u, vpok. žand. polkovnik in posestnik pri Mokronogu.

— **Umrli** je gosp. Franu Švigljn, tovarnarju na Bregu pri Borovnici, hčerka Verica, stara 7 mesecev. Naše iskreno sožalje.

— **Vreme v Istri.** Iz Pazina se nam piše: Dočim se na Kranjskem in Štajerskem bojuje povodnji oziroma so iste už nastale, imamo v Istri suho in prav mrzlo vreme z 8 do 12° C. Pojavlja se zopet pomanjkanje vode. Le vodnjaki velikega zadržaja imajo jo še. Po tri dni trajajoči burji ponuja se danes sneg.

— **Pofzkušen samoumor.** V Osjeku si je pogljal kroglo v sence Josip Kunec, bivši ravnatelj tamošnje propale trgovinske in obrtne banke, ter se nevarno ranil. Vzrok — gmotne težave.

— **Mesto na otoku Krku** namerava zgraditi neko društvo v Budimpešti in urediti v veliko moderno morskno kopališče. V to svrhu je najelo 4 milijone m² občinskega zemljišča v Omišlju. Načrti za novo mesto so že izgotovljeni. Prihodnje spomlad prično z delom.

— **Italijanski konzul odpoklican.** Italijanska vlada je poklicala svojega generalnega konzula v Zadru Kavaljera Zanetti-Bianco v ministrstvo zunanjih poslov v Rim.

— **Požar je uničil gozd** »Bosco grande« pri Humku (Umag) v Istri. Zgorelo je nad 150 oral dreva.

— **Sedmi dan po pokojnem č. gosp. kaplanu Alojziju Vovku** bo v sredo, 17. t. m., ob pol 9. uri dopoldne na Brezovici.

— **Temeljnost italijanskega profesorja.** Neki »profesor« Robert Puccini je nedavno spisal knjigo »o vzgoji sodobne žene«. V tej knjigi piše o Hrvatih, da so med vsemi ženami najbolj surove in najmanj izobražene. Hrvatska dekleta do 15. leta pasejo čede in se vežbajo v orožju... Ponoči stoje na straži, kakor najpogumnejši fantje... Mnogokrat vstopijo namesto bratov v vojaško službo... a v kljub vojaškemu življenju ostanejo poštene in dobre... Nemški govore kakor Berolincanke, kajti tega jezika se prav dobro nauče v občinskih šolah... Cestitamo dvatisočletni kulturi k takim učnjakom!

— **Z Viča.** V naši župniji se je letos število udov družbe sv. Mohorja pomnožilo za 41. Mohorjani na Viču so darovali letos za »Narodno šolo« v Št. Jakobu na Koroškem 12 K, za »Narodno šolo« v Št. Rupertu na Koroškem 12 K, za »Dom« v Št. Ilju na Štajerskem 12 K. Denar se je že odposlal naravnost imenovanim vodstvom. Čast zavednim viškim Mohorjanom. — V nedeljo, dne 7. t. m., je priredilo naše izobraževalno društvo podučno predavanje. Predavanje je bilo tako dobro obiskano, kakor dosedaj še nobeno. Društvena dvorana je bila natlačeno polna zavednih žena in deklet; bilo je pa to predavanje za nje tudi zelo zanimivo. Predavatelj Ravnihar je v svojem poljudnem govoru razložil, kako naj umevajo naše matere pravo vzgojo otrok in je žel za svoje res izborni predavanje obilo pohvale. Prihodnje podučno predavanje bo v nedeljo, 28. svečana. Predaval bo naš vrli član gospod A. Mehle iz Rožne doline o umni sadjereji s posebnim ozirom na pritična drevesca.

— **Nesrečna smrt.** Iz Gorij se nam poroča: V dolini Radovni je našla nesrečno smrt 23letna Mina Mandeljč. Vso okrvavljeno so jo našli blizu Fužine; prenesli so jo v hišo, kjer je nanaglooma neprevidena umrla.

— **Krojaška zadruga v Novem Mestu.** V »Dolenjskih Novicah« čitamo: V nedeljo 31. jan. se je vršil sestanek krojaških mojstrov iz Novega mesta v gostilni Ivan Košaka. Poročevalci so bili došli iz Ljubljane in sicer gg. Jeločnik, načelnik krojaške zadruge; Globevnik in Ložar, oba krojaška mojstra, in so pojasnili navzočim pomen združenja v strokovnih zadrugah, ako so iste v zmnožnih in delavnih rokah. Edino strokovna organizacija zamore zboljšati socialno stanje in tekmovali z konkurenčno konfekcijo, katera se ne oziira na propadajoči proletarijat. Vsi navzoči so bili zato, da se vsi krojači ločijo od kolektivne (skupne) zadruge in si ustanove strokovno krojaško zadrugo, in se na ta način zvežejo z organizirano državno krojaško zvezo. Stanovska dolžnost posameznika je, da deluje v dosego končnih ciljev, in ti so v tem, da bode zboljšanja pričakovati obrtnemu stanu šele tedaj, ako bode strokovno organiziran v pravem pomenu. Kaj nam pomaga združništvo tako, kakor je pri nas

na Dolenjskem? — Novoizvoljeni zastopniki Sl. Lj. Stranke so nam obljubili, da bodejo svoj glas zastavili v obrtni in trgovski zbornici, da tudi ta delegacija javno protestira proti vsem onim, ki ovirajo razvoj obrtne organizacije, a naj bode isti kdorkoli. Radi par malomarnih oseb, vendar ne bomo pustili, da bi propal ves obrtni stan. S toliko večjim veseljem bomo pozdravili krojaško zadrugo, kadar se ustanovi v prospeh in korist krojaške obrti!

— **Tekmovalno sankanje v Bohinju** bo jutri 14. t. m.

— **Izlet v »Zatočne jame« na povirji Krke v Radenski dolini.** Z ozirom na točasno splošno nizko stanje podzemskih voda nameravajo se jutri (nedeljo, 14. t. mes.) ob ugodnem vremenu preiskati velike »Zatočne jame« na povirji Krke v Radenski dolini. Te jame so ene največjih vodnih jam na Dolenjskem, če ne celo na Kranjskem sploh. V njih se nabira povirje Krke, kolikor znano iz šest do osem raznih pritokov. Radenska dolina se razprostira med Grosupljem in vasicami Račna, sredi doline se dviga brdovit otok Kopanje, kjer se na slikovitem vrhu nahajata farovž in šola. Kdor se za ta izlet zanima, se lahko zgleda pri g. Franju Pircu, častnikarju, hotel »Avstrijski cesar«. Odhod iz Ljubljane ob 7. uri 31 minut, južni kolodvor.

— **Smrtna kosa.** Umrli je v Spodnji Šiški g. Anton Vavpotič. — V Rodohovi vasi je umrl gostilničar g. Franc Rebec.

— **Močan potresni sunek** so dné 12. t. m. ob 12. uri 48 min. ponoči čutili v Sarajevu. Škode ni napravil.

— **Rdečkarji delodajalci.** Okrajna bolniška blagajna v Trstu, ki je sedaj v rokah soc. demokratov, je bivšega tajnika dr. Viginija postavila pred vrata, ne da bi mu dala pokojnine. Viginij je tožil in sedaj mu mora bolniška blagajna plačati pokojnino in obresti.

— **Važno za konjske kupce!** Dne 9. marca dopoldne vrši se v Št. Jerneju na Dolenjskem velik konjski semenj, kjer se bodo nakupovali konji za vojaštvo. Ker pa vojaške komisije navadno le konje za ježo nakupujejo in še mnogo drugih konj, z izvrstnimi lastnostmi, posebno za vožnjo, prodajalcem preostaja, nudi se prilika, dobre konje iz krajev, kjer je doma najboljše konjereja, dobiti.

— **Za okrajnega glavarja v Radoljici** bo, kakor čujemo, imenovan g. Župnek, doslej okrajni glavar v Črnomlju. V Črnomlju pride nadkomisar g. Domicelj.

— **Nepričakovano je umrl** v Idriji dne 11. februarja zvečer ob 10. uri na svojem domu 73-letni gospod Ivan Zazula, c. kr. rudniški kontrolor v pokoju, oče gerenta gosp. Jos. Zazula. Zadel ga je srčna kap. Pokojnik je bil zelo blag človek. Z lastno pridnostjo se je dvignil od priprostega delavca do uradnika X. razreda. Bil je vzgleden v vsem, skrben družinski oče, vesten delavec v uradu, v javnem življenju prepričan katoličan, — sploh v vsem star Idriječan. Svoj čas je bil tudi občinski odbornik. Družini ranjega izrekamo iskreno sožalje, pokojni g. Zazula pa naj v miru počiva!

— **Razprava proti županu in poštarju Macelle** iz Zagradaca v Belokrajini, ki je obdolžen, da je zlorabil uradno oblast, se vrši 1. marca t. l. pred porotniki v Novem mestu.

— **Svoje somišljenike opozarjamo** na današnji inserat nove narodne manufakturne trgovine »Franc Souvan Sin«.

— **Opozarjamo cenj. naročnike in čitatelje** na današnji oglas zabavne vožnje po morju, avstrijskega Lloydja, Trst, »Thalia«, Vožnja v Palestino, Egipt, južno Italijo, Grško, Dalmacijo, Španijo in Kanarske otoke. Pojasnila in prijave pri avstr. Lloydju v Trstu in pri R. Ranzingerju v Ljubljani.

Ljubljanske novice.

— **Prihodnje javno predavanje »Slovenske krščansko-socialne zveze«** v veliki dvorani »Uniona« bo v torek, dné 2. marca, nakar že sedaj opozarjamo občinstvo. »Slovenska krščansko-socialna zveza« si je pridobila odlične predavatelje, ki so obljubili velezanimiva predavanja, ki bodo pojasnjena z eksperimenti ali pa s skioptičnimi podobami. Najprej pridejo na vrsto predavanja o razstrelivih, Bosna in Hercegovina, zadnji potresi, potovanje v Benetke, potovanje v London, potovanje po Dalmaciji, življenje trapistov itd. »Slovenska krščansko-socialna zveza« se trudi, da v svojih javnih predavanjih poda občinstvu vedno nekaj izredno zanimivega.

— **Veseloigra »Novi Sinjegrajski župan«** je na sporedu zabavnega večera, ki ga priredi jutri, 14. t. m., ob 6. uri zvečer katoliško mladeniško društvo v »Rokodelskem domu«. Nastopila bodeta tudi pevski

in tamburaški zbor. Govor bode imel vlč. g. profesor dr. J. Jerše.

— **Lj Društvo sv. Marte** ima jutri ob 5. popoldne shod. Dr. Krek bo razlagal postavu o starostnem zavarovanju z ozirom na posle. Članice, pridite! Vsaka smé pripeljati seboj tudi svoje znanke, ki še niso v društvu.

— **Nekateri slovenski profesorji** imajo o novi srednješolski »reformi«, ki je že samanasebi silno nesrečna in nosi pečat Marchetovega malo razsvetljenega duha, kaj čudne in nemoderne pojme. Po zgledu deželnega nadzornika Hubada, ki se je čutil poklicanega javno v listih glede »reform« povdariti svoje zastarelo birokratsko stališče, tolmačijo nove določbe tako, da se vsak začudeno vpraša, niso li prejšnje bile veliko boljše od modernih? Nekateri naši slovenski profesorji mislijo, da je sedanji red »nezadostno« v sredi med prejšnjima redoma »zadostno« in »nezadostno« in ga zato silno radi primažejo, ne pomislijo pa pri tem, da to vsled duhovite razlage šolskih nadbencev velja revnega dijaka 40 K ali pa eno leto študij. Vrhega pa si dijak nakopje ta »moderni« red večkrat s tem, da ne zna docela srednjevisokonemščine, ali pa si ne ume predstavljati pesniških misli, tako kakor profesor, ki pa si jih navadno kaj napačno predstavlja, (— kako n. pr. razlaga Pucsko Goetheja, da bi se slednji prevernili v grobu, ako bi čul to nadmudrost!) ali pa ne ume »tekstov prav razložiti«, kakor se je zgodilo na realki od strani profesorja P., vsled česar je več dijakov zletelo. Kaj čuden vtis pa napravi, da si nemški profesor zna pridobiti zaupanje in simpatije tudi slovenskih dijakov in kaže širše obzorje, dočim slovenski fante mečejo, da je joj. Tako je na podlagi Marchetove »reform« danes na drugi državni gimnaziji nepričakovano veliko dijakov slabo izdelalo. Gospodje — nekoliko več umevanja in manj »Wichtigmacherije«, pa bi tudi šlo in veliko davkoplačevalcev bi bilo za 20 K vsak na semester razbremenjenih!

— **Lj Osemdesetletnico** praznuje čil na duhu in telesu jutri gospod Matija Lavrič, užitenjski prejemnik na sv. Petra mitnici. Častitemu starčku in vrlemu narodnjaku naše čestitke!

— **Lj Iz pisarne slovenskega gledališča.** Danes v soboto se igra drugi predpustna burka »Sladkosti rodbinskega življenja«. — V torek in petek se poje operetna noviteta »Mascotte«. — V nedeljo, 21. t. m. popoldne izven abonementa ob znižanih cenah opera »Zrinjski«, zvečer prvič Schillerjeva klasična drama »Viljem Tell« z dvema slovanskima gostoma.

— **Lj Zahvala.** Odbor slovenskega glasbenega društva »Ljubljana« se tem potom iskreno zahvaljuje vsem onim, ki so pripomogli, da se je predpustna veselica »Ljubljane« v vsakem oziru najčastnejše izvršila. V prvi vrsti se zahvaljujemo gospodoma Karolu Govekarju in dr. Iv. Robidi. Onadva sta pravzaprav zaslužila vse priznanje, katerega je občinstvo v tako obilni meri izražalo najlepšim dekoracijam, kar smo jih zadnja leta videli v Ljubljani. Na veliki požrtvovalnosti in nesebičnosti, s katero sta izvršila ogromno delo, hvala! Hvala tudi blag. gospej Slavici dr. Zajčevi, ki je tako spretno aranžirala prodajo cvetk, da je društvu pridobila nepričakovano velik dohodek, hvala akademikemu slikarju Rašici, gledališkemu mojstru g. Waldsteinu, gospodu inženirju Podkrajšku, gosp. profesorju Adolfu Robidi za ves trud, ki so ga imeli s to prireditvijo. Hvala uglednim domačim tvrdkam: trgovini s steklom Agnola, vrtnarski tvrdki Bajec, trgovini z oblekami Bernatovič, tovarni pohištva Naglas, tovarni umetnega kamenja Pontello Serevalli in tesarski tvrdki Pust za odlična dela, s katerimi so pripomogle sijaju prireditve. Hvala pa tudi slavnemu občinstvu, ki je z ogromno udeležbo pokazalo simpatije »Ljubljani«!

— **Lj Ekscelenca Pittreich** je včeraj zapustil Ljubljano, kjer je bival dva tedna. Kakor čujemo, je bilo jezikovno vprašanje, ki je predsednika nadsodišča toliko časa zadrževalo v Ljubljani.

— **Lj Smrtna kosa.** Umrli je pred Škofijo št. 12 Matilda Raab pl. Rabenau. — Na Primorskem v gradu Račice umrl je v Ljubljani splošno znani Peter grof Walderstein pl. S. Croce. — V bolnici je umrla šivilja Marija Juvaneč.

— **Lj Razstava pokrajinskih slik.** Osrednji odbor »Slovenskega planinskega društva« priredi koncem letošnjega sušca v ljubljanskem »Narodnem domu« razstavo amatér-fotografičnih planinskih, pokrajinskih in genré-slik te stroke. Rok za pošiljatev se določa najdalje do 15. sušca. Na poznejše poslatve se ne bo moč ozirati. Izmed tekmujočih slik si sme odbor izbrati najprikladnejše za objavo v »Planinskem Vestniku«. Slike je

poslati na naslov: Oskar Skušek, Ljubljana.

— **Lj Nemško gledališče pod orožniškim varstvom.** 14 orožnikov z dežele je še vedno v Ljubljani in to samo radi nemškega gledališča. Kadar je nemško gledališče, tedaj teh 14 orožnikov čepi v starem vojaškem preskrbovališču na Dunajski cesti. Sicer pa ti gg. orožniki nimajo drugega opravka. Od srca jim privoščimo te počitnice, le to mislimo, da bi stroške za tako nepotrebno stražo — vsak orožnik dobi za to 1 K 60 vin. doklade na dan — moralo plačati nemško gledališče. Tudi vojaško godbo v gledališče in iz gledališča še vedno spremlja vojaška straža, le da nima več nasajenih bajonetov. Nemško gledališče ima res sijajen pogreb!

— **Lj Balon.** V sredo dopoldne je priplovel v smeri od Trsta sem velik balon, kateri je potem izginil za Krimom. Kdo je bil v balonu, se ne vé.

— **Lj Ubegi odgnanci.** V noči 10. t. m. so v občinskem zaporu v Korminu nahajajoči se odgnanci pobegnili. Navedenci so dozdovni cigan Mihael Hudorovič, ki bo pa menda identičen z Mihaelom Levakovičem, katerega zasleduje okrožno sodišče v Gorici, 18-letni Mihael Feuerbach iz Frankobroda in 17-letni Evald Geschinsky iz Pruskega, ki se je izdal za Alojzija Kerschera iz Göttinga.

— **Lj Pevska skušnja »Ljubljane«** bo prihodnjo sredo točno ob 8. uri zvečer!

— **Lj Klaver'ev »Triglav«**, znani liker, je prešel v slovenske roke ter ga bo odslej izdeloval trgovec gosp. Popovič na Bleiweisovi cesti.

— **Lj Slovenski narodni atelje.** Z ozirom na inserat modni atelije Šarc se pozivljajo narodno-zavedne dame, da podpirajo podjetno mlado Slovenko.

— **Lj Imenovanje.** Gospod Ivan Španjol, sedaj poštni oficijant tu, je imenovan za pošte meštra v Ičićih pri Opatiji. Na tej pridobitvi bratom v Istri čestitamo!

— **Lj Kako je moral bežati dunajski detektiv, ker — ni dobil reda.** Sijajna in vabljiva prireditel »Ljubljane« »V pravljici noči« ni dala spati tudi dunajskemu detektivu Pircu. Prismukal se je v »Union« in med množico švrknil v dvorano, ne da bi bil pri blagajni plačal vstopnino. Nakrat je stal za detektivom rdeč domino, ki je potapljal detektiva po rami. »Hej,« je zašepetal domino Pircu, »kaj pa delaš tu s praznimi prsi? Kajne prijatelj z Dunaja, da nimaš nobenega reda?« Pravega tudi dobil ne boš, a papirnatega, ki ga prodajajo pri blagajni, bi pa lahko kupil. Detektiv je ostrmel, rdečica ga je oblila, domino se mu je pa hihital. »Kar vun pojdi, če nimaš niti papirnatega reda,« je komandiral domino in Pirc je moral med splošnim smehom občinstva, ki je takoj opazilo ta prizorček, odkuriti iz dvorane. Tako se je v »Pravljici noči« blamiral dunajski detektiv.

— **Lj Poročila sta se:** Gabrijel Grilc, učitelj v Loškem potoku, z gđco. Karolino Dostal, učiteljico v Loškem potoku.

— **Lj Na oklicih so:** g. Viljem Lenasi, uradnik deželnega užitenjskega zakupa, z godčco. Rozalijo Nahtigal. G. Engelbert Skušek, trgovec, z gđco. Marijo Pirc.

— **Lj Na ljubljanski realki** je razpisano učiteljsko mesto za slovenščino in nemščino.

— **Lj Pogrebno društvo Marijine bratovščine** ima jutri ob 10. dopoldne svoj reden občen zbor v mali dvorani »Mestnega doma«, na katerega so povabljeni vsi člani.

— **Lj Trgovca Jožefa Lončarja** so včeraj izpustili iz preiskovalnega zapor.

— **Lj Anton Verovšek v Ameriki?** Govori se, da namerava priljubljeni slovenski igralec Anton Verovšek poskusiti svojo igralsko srečo v Ameriki. Zele ga baje Slovenci v Clevelandu, kjer so zadnjič predstavljali dramo o ljubljanskih september-skih dogodkih, ter spravili na oder zanimive Ljubljance od dr. Tavčarja do detektiva Pirca.

— **Lj Kreditna banka v Ljubljani** bo sezidala na prostoru nasproti hotela »Malič« svoje uradno poslopje.

— **Lj Umrli so:** Ana Čatar, sirota, 11 let. Helena Zadnik, mestna uboga, 74 let. Agata Pencelj, gostija, 85 let. Franja Turk, gostija, 37 let. Fran Merčnik, hlapec, 47 let. Stanko Šmuč, čuvajev sin, 1 mes. Borislav Trtnik, sin preiskovalcev vozov, 1½ mes. Anton Turner, kurjačev sin, 11 mes. Anton Manfredo, strojnikov sin, 5 mes. Makso Gale, okrajnega narednika sin, 4 mes. Škofje ulice 9. Ivana Miklavčič, delavka 64 let. Radečkova cesta 11. Liza Žagar, delavka, 55 let. Terezija Klemenčič, uradnikova vdova, 77 let.

— **Lj Mica Kovačeva** se je bila včeraj pojavila v osebi nekega brezposelnega zasebnega uradnika v neki gostilni v Slomškovi ulici. Zavžila je za 3 K 20 vin., potem pa natihoma zapustila gostilno. Po pravočasni ovadbi je policijski stražnik »Mico« še došel in se bo moral priti pred sodiščem.

Ij Slepár. Danes ponoči je policija prišla nekega 23-letnega nepridiprava, ki je prodajal kovinaste verižice za zlato. Ko se je bil že prodal nekemu hlapcu za 5 K, je bil slepar že odkuril. Zagovarjal se je pri sodišču.

Ij Čuje se, da bodo danes in jutri v ljubljani 26 malih in večjih plesnih večelic.

Za obmejne Slovence na predvečer odovnega dne gostilničarja gosp. Ivana Legarja v Vodmatu nabral v njega gostilni starejši sin Ivan 10 K 10 vin.

Koroške novice.

k Deželnozborske volitve na Koroškem se bodo vršile za volivce v splošni kupini 24. marca (ožje volitve 27. marca), za volivce iz kmečke skupine 24. marca (ožje volitve 31. marca), za volivce iz kupine mest in trgov dne 31. marca in za volivce veleposestev 5. marca. »Mir« pravi: Že z razglasitvijo volitve nam je vlada hotela dati udarec. Za ožje volitve je pustila časa samo tri dni, oziroma en dan, dobro vedoč, da bodo nasprotniki svoje ljudi, ki stanujejo skupno po večjih selih dolinah, o ožjih volitvah lahko takoj obvestili, mi pa naših ne tako lahko, ker stanujejo dostikrat dalje v stran od prometa. Če bi naša stranka ne skrbelo za volivce, bi sploh o ožjih volitvah od županstev ne mogli pravočasno ničesar izvedeti. Tako krbi vlada za našega kmeta! Sicer pa nismo tako pot v volivni boj s samozavestjo in navdušenjem, in upamo, da naše delo ne ostane brez sadov! Kandidati se bodo postavili o primernem času v sporazumu z volivci.

k Nevarno je obolel č. g. Robert Rotter, župnik v Kotmarivasi.

k Podljubeli. (Politika?) Mnogo tukajšnjih otrok nikdar skoraj nima priložnosti, da pride v cerkev in moli. Poleti morajo pasti, pozimi pa nimajo tople obleke. Da pa otroci ne vzrastejo brez vsake misli na Boga in molitev, je poskusil katehet med njimi vpeljati bratovščino svetega rožnega venca, to je, otroci naj se v pogodnji mladosti navadijo na molitev tepe in tolažilne molitve. Kar naenkrat pa se ga loti naš gospod nadučitelj, češ, da se med otroci snuje društvo ali politizira. Nam se ta nastop gospoda Čauko ne zdi prav nič čuden, še celo umeven je, če pomislimo, da ta gospod pozna dopisca v »Freie Stimmen« in druge liste, kjer se napada delavsko društvo in oseba kateheta. Od enega do drugega je samo kotak. Gospod nadučitelj, ki vidite naenkrat molitvi otrok politiko v šoli, nam boste gotovo priznali, da smo vas pri vsem »devyanju« pustili v miru, ker pa že enkrat povorite o tej nesrečni politiki, vprašamo vas tudi mi: »Ali to ni bila politika, ko ste ob priliki cesarske slavnosti slovenskemu dekletu obesili na rame velik, širok nemški trak in jo naučili, kako mora klicati v šoli »Heil«? Po kaj ste slovenske otroke gonili kazati na postajo v Podgoro? Kaj so kričali tam otroci? Kaj se je zapovedovalo kričati otrokom, ko gredo mimo neke hiše? Vam je li znano, kako so hajlali otroci, ko so se vračali iz Podgore? Od kod imajo to? Ker otroci računajo, pišejo in berejo zelo slabo, hajlajo pa dobro, sveduemo za enkrat, da se jim prej »i, u« zabije v glavo, hajlanje pa pripusti za družbo, bolj pripravne čase. To bo prav otrokom, starišem, šolskim oblastem pa tudi.« Najbrž bodo zopet te vrstice celi ogenj gorčenja vzbudile med cenjenimi našimi nasprotniki. Še pred uničujočo kritiko pa opozarjamo na to, da mi ne napadamo, ampak samo vzdiguemo roko, da zabraunimo udarec. Če je mir tam, ga mi nikdar ne bomo kalili.

Razne stvari.

Sestanek zidarskih mojstrov se bo v kratkem vršil na Dunaju.

Uporni Beduini so razdrli železnico v Meko.

»Quo vadis?« opera. Iz tega znamenitega Sienkiewiczvega romana je napisal libreto za opero Henrik Caine, glasbo pa priredil Thibaut Nougues. Te dni se je ta opera privikrat pela v Nizzi.

Bojkt električne razsvetljave so sklenili trgovci v Budimpešti, ker je uprava elektrarne povišala cene. Svoje trgovine bodo odslej budimpeštanski trgovci razsvetljevali le s plinom.

Od diurnista do ministra. Inženir Momčilo Tepavica je še lani služil kot diurnist v županiji Bač-Bodrog na Ogrskem. Pred nekaj meseci je odšel v Črno-goro, kjer ga je knez Nikola imenoval za ministra prometa.

10.000 kg dinamita je izginilo iz srbske državne tovarne smodnika v Obilježevu.

25.000 kron za zlomljen nohet. Sloviti virtuoz-pijanist Padarevski je nedavno

koncertiral v New-Yorku. Ko je izvajal eno Beethovenovih sonat, si je zlomil nohet na palcu desne roke. Vendar je igral do konca in niti najmanj ni izdal bolečine, ki jo je čutil v prstu. Rana je sicer neznatna, vendar občutna. Kot odškodnino je dobil od raznih zavarovalnih družb lepo svotico 25.000 kron.

Lakota v Perziji. Peterburški »Rus« javlja iz Teherana: Tukaj in v provinci Iraz-Ačem je nastala velika lakota. Radi revolucionarnih bojev v deželi so vse ceste, ki drže v mesta, zaprte. Cene živil so narasle za 200—300%. V Teheranu umre vsaki dan 10—20 oseb na lakotnem tifusu. Šah je ostal nasproti opominom mestnih oblastnih nedovzet. Preživljanje šahove vojske postaja vedno težje. Armada šteje v Teheranu in okolici 17.000 mož.

Catulle Mendés umorjen? Pariški listi poročajo, da so na ondotno državno pravdnštvo prišle ovadbe, ki trde, da je bil Catulle Mendés žrtev zavratnega napada. V vseh ovadbah se zatrjuje, da je Mendés kot nekdanji prijatelj gospe Steinhil vedel za ime morilcev, ki so umorili moža Steinhilove in njeno mater. Morilci so se bali, da bi slučajno ne izdal njihovih imen.

Sedemdeset let služkinja v eni družini. Londonska služkinja Mariana Stammers je služila v hiši ondotnega bankirja Hoare okoli 70 let. Ko je bila še deklica, stara 16 let je vstopila; izredila je več rodov in svojega prvega gospodarja videla umreti.

NIŽJEAVSTRIJSKE DEŽELNE VOLITVE.

Pri ožji volitvi na Dunaju je bil za Neubau izvoljen kandidat kršč.soc. delavstva živinozdravnik Nepustil s 6831 glasovi, uradni kandidat kršč.-soc. stranke Völkl je ostal z 2480 glasovi v manjšini. V Döblingu je zmagal krščanski socialc Leopold Hengl.

IZ POTRESNEGA OZEMLJA.

Reggio di Calabria, 12. februarja. V minoli noči je razsajal tukaj orkan s točo in silnimi nalivi. Ob 3. uri in tričetrt zjutraj je bilo čuti močan potres. Zvečer je sledilo več lažjih potresnih sunkov.

Telefonska in brzojavna poročila.

NOVI MINISTRI.

Dunaj, 13. februarja. Cesar je danes zapišegel nove ministre. Finančni minister Bilinski je danes prevzel posle. Uradništvo ga je počastilo na poseben način. Prišlo mu je nasproti do vrat palače finančnega ministrstva ter ga spremljalo v modro sobo. Bilinski je priporočal varčnost in izjavil, da bo v zvezi s parlamentom povzdignil blagajniško stanje, kajti brez parlamenta ni nobene davčne in druge reforme.

Dunaj, 13. februarja. Novo ministrstvo je v nemških krščansko-socialnih krogih jako ugodno sprejeto.

PARLAMENTU SOVA POJE.

Dunaj, 13. februarja. Poljski ministerkranj je ba'e rekel, ko je prejel priporočeno pismo, ki mu izraža nezaupnico, ker je ostal minister, ne da bi vprašal poljski klub za mnenje, da ostane v kluba in temu na svojem mestu, kajti v kratkem, da ne bo kluba ne parlamenta.

OBSTRUKCIJA V OGRSKEM DRŽ. ZBORU.

Budimpešta, 13. febr. Danes je levica ogrskega drž. zbora pričela s tehnično obstrukcijo. Ko je Justh otvoril sejo, očitala mu je, da seja ni sklepčna. Justh je odločil, da se zbornica prešteje. Bilo je navzočih res le 80 poslancev. Še-le ob 12. uri je bilo v zbornici 120 poslancev. Justh je izjavil,

da poslanci, ki niso bili pravočasno pri seji, do torka ne dobe dijet. Velikansk hrup. Ob 1. uri je prišla zbornica do dnevnega reda, a vloženih je bilo 12 interpelacij, pri katerih levica tudi obstruira. Na hodnikih je tudi veliko razburjenje. Napetost med strankami se je poostila. Weckerle se odpelje na Dunaj in bo jutri poročal cesarju o položaju na Ogrskem. Konferiral bo tudi z Aehrenthalom.

PREPIRI V HRVAŠKO-SRBSKI KOALICIJI.

Zagreb, 13. februarja. Eksekutivni odbor hrvaške stranke prava izključil je iz stranke poslanca Zagoraca in Harambašića. Vsi drugi ostanejo v klubu. »Hrvatska« je lastništvo stranke ter ostane njeno glavno glasillo.

SRBSKI ČASNIKARJI OPROŠČENI.

Sarajevo, 13. februarja. Prizivno sodišče je oprostilo urednike »Srpske Riječi«, obsojene radi motenja javnega miru v eno leto oziroma sedem mesecev ječe.

KAKO MISLIJO NA RUSKEM O SRBIJI.

Peterburg, 13. febr. V ruskem zunanjem ministrstvu so prepričani, da v Srbiji ni četaškega gibanja. Če bi se pa pojavilo karkoli, kar bi vtegnilo motiti mir, bi Rusija in druge velevalstvi pritiskale na Srbijo. Srbija bi bila pokorna, kakor večkrat v preteklosti. Dokler je sedanje ministrstvo, se ni treba bati nepremišljenih korakov. Položaj bi pa izpremenil koalicijski kabinet, ki ga že snujejo. Na čelu koalicijskega ministrstva bo Pašić.

SAMOUOMOR INTENDANTA SIBIRIJE.

Peterburg, 13. februarja. Generalni intendant Sibirije Peter Aleksejevski se je ustrelil.

SRBIJA.

Be'grad, 13. februarja. Čuti se, da je Rusija močno pritiskala na korist miru.

Belgrad, 13. februarja. Razstrelivna dela na železniškem mostu iz Zemuna v Belgrad za slučaj vojske so dogotovljena.

KRALJ EDVARD ZADOVOLJEN Z OBIŠKOM V BEROLINU.

London, 13. februarja. Uradno se razglašja, da je kralj Edvard zelo vesel sprejema, ki so mu ga v Berlinu nudili vsi sloji prebivalstva. Istotako je zadovoljen z uspehi svojega obiska.

Prano
bolečine, bolj v vratu in križu nam lajša zdravilni kile, ude in žile krepi in Fellerjev fluid s znanko »Elsa-Fluid«. Dvansistorica za poskušnjo franco 5 K. Naročite pri E. V. Fellerju v Stubi, Elza trg 84, Hrvatsko.)

SINGER **SINGER**
„66“ stroje
najnovejši in najpopolnejši šivalni stroj.
dobite le v naših trgovinah.
402 24-1
Singer Co. akc. družba za šiv. stroje.
Novomesto, Veliki trg 88.

111
Vslad :: prodajamo po zelo znižanih cenah
inventure
blizu 100 ducatov najboljših rjuh, brez šiva, obeljene v velikosti 150/200 cm, zarobljene, 6 kosov za K 14 20. Samo dokler je še kaj zaloge. Neugajajoče se vzame vsak čas nazaj. Vzorci najnovejšega čefira, platna, oksforda, kanafasa, namiznih prtov, brisač i. t. d. zastonj in poštne prosto v tkalnici Bratov Krejcar, Dobruška št. 9117, Češko.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 13. februarja

Pšenica za april	12 83
Pšenica za oktober 1. 1909.	10 96
Rž za april 1. 1909.	10 18
Oves za april	8 63
Koruza za maj 1. 1909.	7 33

Efektiv: neizpremejeno.

Meteorološko poročilo.

Vlšina n. morjem 306,2 m, sred. zračni tlak 736,0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
12	9 zveč.	730 6	— 0 7	sr. svzh.	oblačno	
13	7. zjut.	29 7	0 0	p.m. vzh.		0 5
	2. pop	31 1	0 9	sl. jvzh.	oblačno	

Srednja včerašnja temp. — 0 1°, norm. — 0 5°.

407 1—1

Globoko potrjim srcem naznanjamo vsem dragim sorodnikom, znancem in prijateljem, da je naša iskreno ljubljena hčerka, oziroma sestra

Verica

danes zjutraj ob polu 6. uri po kratki a zelo mučni bolezni v nežni starosti 7 mesecev mirno izdihnila svojo dušo. Pogreb se vrši v poned. 15. t. m. ob 7. uri zjutraj, na župnijskem pokopališču v Borovnici. Breg pri Borovnici 13. febr. 1909.

Žalujoci stariši.

400 1—1

Pretužnim srcem naznanjamo, da je Bogu Vsemogočnemu dopadlo našo mater in soprogo gospo preljubljeno

Agnezo Šarec rojen. Plahuta

po dolgi teški bolezni, večkrat predvideno s sv. zakramenti za umirajoče danes ob 2. uri popoldne v 85 letu starosti poklicati v boljše življenje. Pogreb bode v nedeljo dne 14. t. m. popoldne ob 3 uri v Moravčah. Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi v Moravčah. Nepozabno pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin. V Moravčah, 11. februarja 1909.

Žalujoci ostali.

Za razpečavanje naših

„IDEAL“-pisalnih strojev

se išče za mesto Ljubljano in okolico zmožen strokovno vešč in pri strankah znan

➡ **zastopnik.** ➡

Hch. Schott & Donath, Dunaj III., Heumarkt 9.

Avstrijski Lloyd, Trst „Thalia“.

Zabavne vožnje po morju.

V Palestino in Egipet

iz Trsta od 2. do 27. marca. Cene od 650 kron višje.

Velikanoč na morju (Južna Italija, Grško, Dalmacija) iz Trsta od 1. do 16. aprila. Cene od 450 kron višje.

Španijo in kanarske otoke iz Trsta od 21. aprila do 22. maja. Cene od 700 kron višje.

V vseh cenah je vpošteta vožnja po morju in hrana brez pijače.

391 Redna vožnja z brzoparniki v Aleksandrijo, Konstantinopol in Grško. 4-1

Prospekte, pojasnila in prijave pri Avstr. Lloyd v Trstu, pri R. Ranzingerju v Ljublj., kakor tudi pri glav. zastop. Avstr. Lloyd, Dunaj I. Kärntnerring 6.

406 **Zahvala.** 1-1

Ob prerani smrti iskreno ljubljenega nepozabnega nam sina, brata, bratranca, prečastitega gospoda

Alojzija Vovka

kapelana na Brezovici

izrekamo najtoplejšo zahvalo vsem dragim znancem in prijateljem, častiti duhovščini, predvsem prečastitemu g. kanoniku in dekanu Fetič-Frankheimu, gg. kolegom, gg. pevcem za ginljivo petje in šolski mladini z Brezovice in Vnanjih Goric, gg. nadučiteljema in Marijini družbi, slavni požarni brambli in vsem, ki so ga spremlili k zadnjemu počitku. Posebno še presrečno zahvalo č. g. žup. uprav. na Brezovici, Franu Juvanu, ki je z veliko požrtovalnostjo in ljubeznijo stregel svojemu bolnemu tovarišu. Iskrena hvala za krasne vence.

Goče pri Vipavi — Ljubljana, 13. febr. 1909.

Zalajoči starši in sorodniki.

Krojaškega pomočnika

sprejme Jos. Paulin, Rudolfovo.

385 (1)

Samogovori

se imenuje najnovejša, pravkar izšla knjiga

Otona Župančiča.

Dobi se v vseh boljših knjigarnah broš. za 246 3 K, vezana za 4 K. 10-8

Vabilo k

domači veselici

katera bode

pustno soboto v vseh prostori gostilne pri „Dachsu“, Florijanske ulice.

Za dobra domača vina, za sveže marčno pivo, kakor tudi za dobro kuhinjo bode najbolje skrbjeno.

Posebna soba zopet odprta.

Začetek ob 8. uri zvečer. Ustop prost.

Z odličnim spoštovanjem vabita

Juan in Marija Dachs.

Vsak na živcih bolni

naj nam takoj naznani svoj naslov

in presenetili ga bomo z dragocenim darilom. Pošlali mu bomo

popolno zastoj in poštnine prosto

v zaprti kuverti našo „razpravo o moderni elektroterapiji“, ki na lahko umeven način v zanimivih poglavjih razpravlja o temeljih modernega zdravljenja z elektriko, vsled česar postane knjiga dragocena ne le za strokovnjake, marveč tudi za širše občinstvo. **Se nikdar se ni v Avstriji razširjala tako bogato opremljena, zanimiva knjiga brezplačno;** ker pa hočemo služiti trpečemu človeštvu in opozoriti bolnike na doslej neznane blagodejne prednosti elektriškega zdravljenja, prinašamo to žrtev in smo uverjeni, da bo vsak rad sprejel to darilo.

Vsak, kdor trpi na **splošni oslabelosti živcev, bolečinah v želodcu in črevih, pomanjkanje sponja, glavobolu,** vsak, kdor čuti, da manjka njegovemu telesu naravna elastičnost, kdor zjutraj omamljen ostane in s strahom misli na dnevno delo, ki ga napravi nervoznega najmanjši šum, ki se vstraši najmanjše zapreke, ki ga mučijo **revma, trganje,** neuralgične bolezni, ohromelost, krči, vsak naj bere to knjigo, in sodimo ter upamo, da se bo navzel iz nje presenetljivih naukov.

Elektroterapevtska ordinacija, Dunaj I. Schwangasse I. Mezzanin, odd. I. s/3.

Kupon za brezplačno knjigo.

14. II. 1909.

Na

elektroterapevtsko ordinacijo na Dunaju I., Schwangasse 1, Mezzanin, odd. I. s/3.

Prosim pošljite mi knjigo „Eine Abhandlung über moderne Elektro-Therapie“ gratis in franko pod zaprto kuvert.

Ime:

Naslov:

393 1-1

Dobro izurjenega
krojaškega pomočnika

sprejme takoj v stalno delo **Ivan Zvezda,** kroj. mojster Kurjavs-Jesenice, Gorenjsko. 405 1-1

Teletina ali govedina

vsak dan sveža, Stegno netto 9 funtov = 4 1/2 K 3-50 pošilja v najbolj zadovoljnost **Rubinstein & Co. Podwoiczyska, Avstr. št. 26.** 403 1

vrčka Janko Popovič v Ljubljani

naznanja cenjenim gg. trgovcem in slavnemu občinstvu, da je prevzela od gospoda Jos. Kordina **edino razpošiljevalno prodajo** Za nizke cene in točno postrežbo — se jamči. —

likerja Triglav

Petletnica slov. kršč. izobraž. društva „Straža“ na Dunaju

Petletnico smo praznovali v nedeljo, dne 7. februarja na Dunaju. Društvo »Straža« obstoji že pet let za delo versko in narodno med dunajskimi Slovenci. V češkem »Narodnem domu«, v prostrani dvorani, smo se zbrali k praznovanju. Lep god je bil.

Prvi del sporeda je bil odločen petju in koncertu. Mešani zbor »Straže« in »Danice« je zapel pater Hugolinovo: »Gori, gori na planine, Bajukovo narodno za sopran solo (gdč. Štefanka Škrbinec) »Me-glica«; moški zbor Bajukovo narodno za bariton solo (Grlovič) »Slanca«; ženski zbor »Straže« Večerno pesem iz Parmo-vih »Amazonk«. »Daničin« kvartet na lok je spremljal zadnjo pesem in proizvajal Beethoven: »Adagio in Ditters v. Ditters-dorfov Menuet iz Es-dur kvarteta. Petje in proizvajanje kvarteta je bilo izvrstno in je v vseh ozirih zadovoljilo občinstvo v vseh ozirih.

Na oder je stopil drž. in dež. poslanec dr. Krek, da govori svoj slavnostni govor »Straži« ob njeni petletnici. Po Tolmin-skem je hodil nekod, srečal je otročičke, ga vprašal po imenu, vprašal tudi: »Ko-liko si star?« »Jaz nisem nič star, jaz sem mlad.« Taka je tudi naša »Straža«. Mlada, polna življenja. Spomnil se je usta-novitve »Straže«. Kdo so bili njeni usta-noviteli? Sedanjí predsednik Strahov-nik, duhovnik in filozof Rebolj, slovenska dekleta in katol. slov. akademiki. Kolikrat so nas Stražanke razveselile s svojim pet-jem. In še za naprej si želimo slovenske pesmi, ker je ni lepše čez našo pesem. »Straža« je pridobila dunajskim Sloven-cem slovensko službo božjo. Veliko dela ima še pred seboj. Stojmo zvesto ob strani nji, ki nas v tujem mestu vedno veže z daljno domovino. Končno želi, kakor je želel ob ustanovitvi matere »Straže« S. K. S. Z. v Ljubljani, slovenski domovini, da bi se v naših društvih vzgojili ljudje, ki bi rekli: »Triglav in gorski velikani slo-venski, ako se poderete vi, mi vas zasta-vimo; reke naše srebrnih valov, ako bi se posušile vaše vode, mi s svojo srčno krvjo bi vaše struge napolnili.«

Drugič se je ta večer v »Straži« predstavljala narodna igra »Rokovnjači«. Z uprizoritvijo smo bili zelo zadovoljni. Zlasti je ugajala scena: Čevljar Bojec in Blaž Mozol. Ivrstna igralca, mojsterska igra. G. Milan Škrbinec, slušatelj dunajske dramatične šole, je ustvaril poseben tip Bojca, prav izvirno naraven tip, domač skozinkozi. Blaž Mozol (phil. Čop) je bil zvest svojemu značaju. Da, to je Mozol, veseljak, prijatelj vina, pretepač in bahač. Hlapec France mu je mojstersko stal ob strani in s svojim pošepetajočim in jecavim refrenom pri odhodni pesni še bolj vzbujal želje po vinu. — Pri večjih skupinskih prizorih nismo zasledili potrebne naravne živahnosti in življenja. Istotako nam je žal, da nista prišla do popolne veljave in efekta zadnje dejanje in duševnega življe-nja tako bogata scena med gospo Polja-kovo in Gavričovo Reziko. Krivda go-tovo ne zadene gdč. igralca, ker za ta pri-zor je treba velike rutine in dolgotrajno šolanega glasu in kretanja. Pa človek je pozabil na to ob prizoru v Črnem grabnu. Krasna divja gorska scenerija pred nami, skupina bradatih rokovnjačev, tatov, ro-parjev, morilcev po življenju in poklicu, v sredi življenja pri svojih ženskah. Med njimi sedi ciganka, lepa Nona. Gospica Štefanka Škrbinčeva je umetnica. Njen glas, kretanja, izraz oči in govora umet-niški. Zapela je tisto strasno in po uživ-anju hrepenečo pesem takih natur, kakor so rokovnjači, tako naravno, do-sledno do zadnjega globokega izvora ob-čutka, markantno izrazujoč vsako višino in padec trenutnih čustev, da ni hotelo ne-hati dolgotrajno priznanje in ploskanje. Ponoviti je morala svojo pesem. In zopet nova hvala in priznanje umetnici. Ali ni to Bizetova Carmen? Gospica ima velike umetniške dispozicije. Kakor izvemo, mi-sli po vzgledu svojega brata vstopiti v dunajsko dramatično šolo. Želimo le, da bi gospica zopet kmalu videli v »Straži«. Obžalujemo le, da gospica ni dobila vid-nega izraza priznanja od vodilnih krogov. Zelo nam je ugajala igra Nandetova in Po-lonice. Hvaležni smo njima kakor tudi vsem drugim igralcem in igralkam za iz-vrstno prednašanje gorenjskih tipov. Na-še priznanje in želja, da je kmalu zopet vidimo. Posebno priznanje in čast pa gre gosp. filozofu Bajuku za petje in aranži-ranje igre.

Hvaležni smo »Straži« za ta večer, čutili smo se v domovini, prestavljeni med svoje. Prostorna dvorana češkega »Na-rodne doma« je bila napolnjena do zad-njega kotička. Med občinstvom smo opa-

zili dr. Mantuanija, drž. in dež. poslance dr. Kreka, dr. Korošca in Gostinčarja.

»Straža! Naša najiskrenejša voščila ob tvoji petletnici v bodočnost. Na straži stoj, slovenski domovini varuj njene otro-ke v tujini. Spoznavaj vedno bolj svojo pravo važnost in ceno. Ideale narodne in verske imaš na svojem praporu. V boju, v delu stojiš. S pravim razumevanjem in trudom si pridobiš sadov, dragocenih za-slug za Slovenstvo na Dunaju!«

Tedenski pregled.

Poslanska zbornica je bila zaklju-čena, ker se že več časa ni bavila s stvar-nim delom za ljudstvo. Tratila je čas s prepiri o češko - nemškem jezikovnem vprašanju. To je bilo mogoče, ker ima zbornica poslovnik, po katerem vsaka naj-manjša stranka ovira resno delovanje. Tako so res delali češki in nemški libe-ralci. Čas se je tratil, vsak dan pa je stal ogromno vsoto denarja, saj samo dne-višine poslancem znašajo 10.320 K. Le če bi se poslovnik izpremenil, je mogoče de-lovati. Izpremeniti so ga hoteli, a liberalci in socialni demokrati so se uprli pravični izpremembi. Pričakovati ni bilo ničesar dobrega, in zato je bil državni zbor za-ključen. »Slovenski klub« odobrava za-ključenje in zahteva od vlade, da ustvari predpogoje za uspešno delovanje.

Bienertli je sestavil novo ministrstvo, kateremu pravijo — predpustno. V njem je devet Nemcev in štirje Slovani. Urad-niki, parlamentarci in izven parlamenta stoječi možje so namešani v novem mini-strstvu. Čehi in Jugoslovani nastopijo skupno zoper ministrstvo. Tudi Poljaki niso zadovoljni.

Deželni odbor kranjski je slovenske-mu dramatičnemu društvu dovolil, da zvi-ša številno slovenskih predstav, ki bodo sedaj v torek, četrtek, v soboto, v nedeljo dvakrat, in vsak praznik, če ne igra nem-ško gledališko društvo. Nemški ravnatelj gledališča izjavlja, da nemško gledališče ne bo moglo izhajati, in da v Ljubljani preneha redno nemško gledališče. — De-želni odbor je za Suho Krajino dal izde-lati generalni načrt za vodovod, ki bo dolg 105 km.

Liberalna stranka je zopet izvolila Hribarja za načelnika, dr. Tavčarja za pr-vega podpredsednika. Sklenilo se je, po vsi deželi prirediti shode in osnovati za vse sodne okraje politična društva.

Liberalna zveza še vedno pošilja na županstva dopise in skuša delati zmešnja-vo. Sedaj, ko je vlada vsu dobavo izro-čila »Gospodarski zvezi«, so prišli na sled zanimivosti. Pri liberalni zvezi so se ogla-šali razni spekulant in trgovci, ki so se hoteli sedaj na cenen način okoristiti se-veda na škodo bolj potrebnih.

»Gospodarska zveza« je začela raz-pošiljati krmičo za drugič oglašene.

Iz raznih krajev so v preteklem tednu dohajala poročila o raznih nesrečah za-voljo vremenskih razmer. Povodnji so napravljale precej škode.

Tečaj za vaditelje in voditelje mla-deniške organizacije se je vršil v pretek-lem tednu v Ljubljani. Udeležencev je bilo čez 60.

Občina Podgora je sklenila, da mora vsak, ki dovoli, da se v njegovi hiši na-pravijo pustne šeme, vplačati v občinsko blagajno 30 kron.

V »Unionu« v Ljubljani je bilo javno predavanje, katero so pojašnjevale skiop-tične slike. Dr. Gruden je predaval o Francozih na Slovenskem. Udeležencev je bilo do 3000.

Za novomeško gimnazijo je dunajska vlada dovolila 300.000 kron.

Na Dunaju in v Gradcu štrajkajo dim-nikarji.

Umrl je gospod Alojzij Volk, kaplan na Brezovici.

Mednarodni položaj se boljša. Nem-čija in Francija sta se sporazumeli zavo-ljo Maroka. Približali sta se tudi Anglija in Nemčija, Turčija in Avstrija. Turčija in Bolgarija še nadaljujeta pogajanja. Italija bi rada razbila trozvezo. Razpustila je zbornico in dala ljudem na razpolago, da sami odločijo za ali proti trozvezi. Srbija hoče vojsko. Vojni minister Živković je zahteval 33 milijonov kredita. Vojska bi bila začetkom maja.

Na Kranjskem je po zadnjem štetju (1900) bilo 28.177 Nemcev, to je 5-59 odstotkov. Na belopeški jezikovni okraj jih odpade 610, na kočevski 18.300, na Ljub-ljano pa 5423. Nemških ljudskih šol je 30, gimnazija 1.

Godovi prihodnjega tedna.

14. februarja, nedelja: Druga predpe-pelnična, Valentin.

15. februarja, ponedeljek: Favstin in Jovita.

16. februarja, torek: Julijana, Onezim.

17. februarja, sredo: Donat in tov., Konstancija.

18. februarja, četrtek: Simeon, Fla-vijan.

19. februarja, petek: Julijan, Konrad, Viktor.

20. februarja, sobota: Elefterij, Ev-harij.

Iz učitel'skih krogov „Slomškove zveze“.

Večkrat berem v naših listih, kako ta in oni učitelj ali učiteljica deluje v izobra-ževalnih in drugih društvih S. L. S. Zabe-ležil sem si nekatere in ko sem prišel zad-njič s tajnikom skupaj, sem ga takoj vpra-šal, če so ti, ki delujejo v smislu načel naše stranke, tudi člani — »Slomškove zveze«. Pokazal mi je zapisnik, a vseh ni še v njem, dasi je že petina kranjskega učiteljstva zbrana v »Slomškovi zvezi«. Čudila sva se, od kod to dejstvo, da še ne-kateri ne vedo, kaj je njih prva dolžnost. Hoditi k sv. maši, prejemati sv. zakramen-te, delovati v društvih S. L. S., a obenem pa biti član (ali vsaj veljati za takega) li-beralne učiteljske organizacije, ki ima v svojem programu svobodno-brezversko šolo, je nedosledno in nenaravno!

Dolžnost takih učiteljev in učiteljic je, da se ganejo in pristopijo v naš krog, kjer edino je njih mesto.

Naročil sem tajniku, da nekatere opo-zori, prosim pa, da bi se še kdo drugi ga-nil in naznanil imena tistih, o katerih se po časopisju ničesar ne izv. Potreben je natančen pregled, da se ne bode še v bodoče pisalo o liberalni večini učiteljstva. Pravih liberalcev je med učiteljstvom prav malo, zaradi katerih pa ne sme trpeti ves stan!

Kričače naj se izolira, da se potem pokaže učiteljstvo tako, kakoršno je v resnici, namreč — krščansko! Temno senco, ki so jo vrgli propali liberalni agi-tatorji na učiteljski stan, moramo pre-gnati! Na to delovati pa je dolžan vsakdo.

Društva.

— Prvi nastop »Slovenske Filharmo-nije« izven Ljubljane. Jutri, to je v nedeljo, igra oddelek »Slovenske Filharmonije« pri »Sokolovi« veselici v Škofji Loki. S tem »Slovenska Filharmonija« prvič na-stopi v javnosti izven Ljubljane. Da se njen ugled varuje v vsakem oziru tudi zunaj, jo na tem potu spremlja eden za to izbranih gospodov odbornikov.

— Novo upraviteljstvo »Slovenske Filharmonije«. Ker dosedanjí upravitelj že pripravlja zaključne posle za svojega na-slednika, se slavno občinstvo uljudno opo-zarja, da se je v nujnih slučajih obrniti ali na blagajnika g. Knifca (Glavna posojil-nica) ali pa na upravnega odbornika gosp. Drahslerja (Kreditna banka). Vrhovno vodstvo uprave je prevzel koncertni vodja »Glasbene Matice« g. Hubad. Sicer pa se priporoča, da se stranke obrnejo pis-meno na naslov: odbor »Slovenske Filharmonije« v Ljubljani.

— Veselica v Bohinjski Beli. Katol. slov. izobraževalno društvo v Bohinjski Beli vabi na veselico, ki jo priredi v ne-deljo, dne 14. svečana 1909, ob 3. uri po-poldne v »Stari šoli«. Vspored: 1. »Nazaj v planinski raj«, pesem. P. H. Sattner. — 2. »Pri gospodi«, šaloigra v dveh dejanjih, ženske vloge. — 3. »Kukavica«, pesem. J. Žirovnik. — 4. »Krčmar pri zvitem rogu«, burka v enem dejanju. — 5. »Večernica«, pesem. J. Žirovnik. — Vstopnina: sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 60 vin., stojišče 30 v. Otroci plačajo polovico. — K obilni ude-ležbi uljudno vabi odbor.

— Predstavo priredi slov. kat. iz-obraževalno društvo v Ribnici v nedeljo, dne 14. svečana t. l. ob 3. uri popoldne v dvorani »Hranilnice in posojilnice v Rib-nici«. Petje: J. Aljaž: »Domovini« in »Ne tožim«, poje društveni mešani zbor. A. Sahr: »Pesem od hlač«, moški zbor. Dr. Janez Ev. Krek: »Pravica se je izkazala«, burka v dveh dejanjih. »Kdo me bo pahnil s prestola?« Igra v treh dejanjih. Med presledki udarjajo društveni tamburaši. — Vstopnice se dobivajo pri gdč. Slemenče-vih in pri g. organistu. Sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 60 vin., stojišča 30 vin. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

— Gasilno društvo v Gorjah pri Bledu vabi na veselico, ki jo priredi 14. febru-erja v dvorani. — Vspored: 1. »Dekle v vrtu«, pesem. 2. »Ne udajmo se«, veselo-igra. 3. »Bratci veseli vsi«, pesem. 4. »Havzirarica«. 5. »Eno uro doktor«, burka. Začetek ob 6. uri zvečer. K obilni ude-ležbi vabijo gasilci.

— Katoliško slov. izobraževalno dru-štvo Vič-Glince vabi h gledališki pred-stavi, ki se vrši v nedeljo, dne 14. svečana

1909, ob 5. uri popoldne v salonu g. Fr. Babnika (Traun) na Glincah št. 3. »Ob-činski tepček«. Burka v treh dejanjih. — Vstopnina: Sedeži prve vrste 1 K, druge vrste 70 h, tretje vrste 40 h. Stojišča 20 h. — Igra se ponavlja v nedeljo, dne 21. sve-čana t. l., ob 5. uri popoldne.

Zlat rudnik za vsakega gostilničarja, kavarnarja in lastnika so naši novi

Piano Orchestrioni

godbo na lok, zvonilom, mandolino, Xylophonom

s težo, ki se za-morejo postaviti povsodi. Krasna godba in strokov-njaška izvržba jamčita za gotov dobiček. Elek-trično-pneuma-tični Orchestrioni učinkom. — Elek-trični glasovirji z mandolino, Xy-lophonom in god-bo na lok. Govo-rila z zvoki m odmevom za go-stilničarje in za-sebnike. Znamka Tion-Tion. Ceniki brezplačno in poštino prosto. I. odlikovanja.

Tovarna Internacional. Piano-Orkestron F. MACHINEK in sinovi
DUNAJ XVII. S. Ortliebasse Nr. 5.
Vzorna zaloga v Ljubljani
Josip Droll, Sodnijske ulice 3.

Br. Hlavka

izdelovatelj kirurških in orto-pedičnih predmetov in žandaž, Ljubljana, Prešernove ulice 5.

Priporočata svojo veliko zalogo obvezil za zdravstvo in bolniško postrežbo, bižejev, irigatorjev, aparatov za inhalacije s paro in mrzlo, sterilizirane obveze in pamuka, kakor tudi nogavice za krčne žile, kulne pasove, vsakovrstne brizgalke, stvari in aparate za samoklistiranje, najboljša kva-liteta gumijskih posteljnih podložk. Use bandage se izdelujejo pod strogim nad-zorstvom po odredbah p. n. gg. zdravnikov. Žunanja naročila se točno, hitro in diskretno določilajo. — Galvanizirani poniklovalni zavod 3 motornim obratom. Popravila se izvrš-jejo točno in cenó.

Se nekaj vinskih sodov

iz hrastovega in kostanjevega lesa, prav dobro ohranjenih in močnih v obsegu 150, 600, 700, 800, 900, 1400, 1500, 1600 do 5000 odda po primerni ceni trvdka **M. Rosner** in drug, veletrgarnja sadja, Ljubljana, poleg Koslerjeve pivovarne. 295 156-5

Gostilna in trgovina

se odda v najem na Viru pri Domžalah.

Poizve se istotam v hiši št. 3 ali v Ljubljani Marije Terezije cesta št. 1 v trgovini z želez-nino **Fr. Stupica**. 189

Puške!

Lancaster od K 26.—, **Flobert-puške** od K 8-50, **pištole** od K 2.—, **samokresi** od K 5.—. — Popravila ceno. — Ilustrovani ceniki franko. —

F. DUŠEK v Opočno šte. 77
1631 Češko. 32

Najnovejše slovenske produkcije v oktobru.

Gramofoni

In plošče vseh sistemov in mark

Neprekonski glede glasu in re-produkcije. — Prva specialna uvozna hiša za gramofone.

Josip Moser, Dunaj IX. Kinderspitalgasse 10. Največja zaloga plošč v vseh znamkah od K 3.— vžje. Izbori rodbinski aparati od K 30.— vžje. Pokaže se zastoj, ne da bi se slišlo k napu. Zamena vseh plošč najkvalitetnejša. Lastna popravilnica. — Pošilja se vsak dan na deželo. Prospekti zastoj.

Podružnice:
Praga z menjalnicami: Graben 15, Mala strana, Mest. ulica 17, Baden, Brno, Češka Lopa, Češka Kamnica, Moravski Zumberg, Mödling, Novi Jičín, Pízen, Zvitava in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:
I. Wollzeile 10, Taborsgasse 4, III. Ungergasse 77 (vokal Rennweg), III. Lőwengasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a, VI. Gumpendorferstrasse 22, VII. Mariahilferstrasse 70, VIII. Lerchenfelderstrasse 132, IX. Alserstrasse 32, XVIII. Währingerstrasse 82, XIX. Döblinger Hauptstrasse 83, XIX. Hauptstrasse 32.

Menjalnična delniška družba
„MERCUR“
DUNAJ, I., Wollzeile 1.
Ak. kapital K 20.000.000. Res. zaklad K 8.000.000.

Najkulantnejši
:: nakup in prodaja ::
vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet,
zastavnic, srečk, deviz, valut in denarja.
:: Zamenjava in eskomptiranje ::
izžrebanih zastavnic in obilgacij, srečk in kuponov.

Sreča za marljivega trgovca!

Jure Šterk, trgovec na Vinici,
da v najem svojo novo sezidano

trgovsko hišo v Črnomlju

z vsemi prostori in prodajalniško opravo. Hiša stoji na najbolj ugodnem prostoru na glavnem trgu, in obstoji iz krasnih prodajalniških lokalov: prodajalna in 4 skladišča, velika klet, dalje 5 sob 1 kuhinja, veranda in kopalnica. V hiši je vodovod in aceti-lenska razsvetljava. Hiša se odda z dnem 1. julija 1909. za več let. Najemščina po dogovoru. Interesantje se naj obrnejo direktno na zgoraj omenjenega. 351 3 2

Najcenejše
dežnike in solnčnike
domačega izdelka

prilporeča po najnižji ceni in najboljši kakovosti slavnemu p. n. občinstvu in preč. duhovščini

JOSIP VIDMAR
v Ljubljani

Pred škofijo šte. 19. — Stari trg šte. 4.
Prešernove ulice šte. 4. 143 14-15

Popravila točno in ceno.

Velika zaloga juvelov, zlatnine, srebrnine ter raznih ur.

Blago prve vrste
Točna postrežba
: Najnižje cene :

LUD. ČERNE

juvelir, trgovec z urami ter zapriseženi sodnijski cenilec.

Ljubljana, Wolfve ul. št. 3.

KAROL BLATNIK

272 čevljarski mojster 10-3
Ljubljana, Škofje ulice 14.

se najljubšeji priporoča gg. čevljarskim mojstrom v izvrševanje gornjih delov ter slavnemu p. n. občinstvu v izvršev vseh v njegovo stroko spadajočih del po najnižjih cenah.

Postrežba točna, delo solidno.

J. KORENČAN

Ljubljana

trgovina norimberškega in galanterij. blaga na drobno in na debelo.

Velika
zaloga pletenin

kakor : nogovice, srajce, maje, spodnje hlače, otročje obleke itd. 2575

Gostilna

„pri Pošti“ v Litiji odda se v najem.

Ponudbe naj se določijo na naslov : Julij pl. Wurzbach, Kroisbach, Gradeo

do 1. aprila 1909.

C. k. okr. sodišče v Litiji, odd. I.,

dne 26. januarja 1909.

267 4-3

M. DRENIK, Kongresni trg

Največja zaloga ženskih ročnih del in pripadajočega materijala.

Vsakovrstno vezenje na roko in na stroj. — Predtiskarija itd.

!!! Velika zaloga telovadske obleke !!!

2399 20

Oddajamo poceni!

Kanafas-ostanke, pristnobarvne, meter 42 vin. Cefir, pristni, za obleke in bluze, meter 42 vin. Rumburško platno, fino pobeljeno za srajce in posteljno perilo, meter 48 vin. Rjuhe, 140 cm široke, 2 m dolge, kos K 2-1. Namizne prte, rdeče ali modre, 145/145, kos 2-1.

Brisače, trpežne, 50/110, kos 40 vin. Žepne robce, kos 16 vin.

1 zavoj ostankov, 45 m kanafasa, cefirja, oksforda, flanele i. t. d. za K 17-20 razpošilja po poštne povzetju

Nepovoljno se zamenja, ali denar vrne.

Josip Dvorčček, tkalnica, rudogorska razpošiljalnica Nachod (Češko).

312 2-2

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena leta 1867. Vezenje poučujemo brezplačno.

: Adlerjevi : pisalni stroji.
Ceniki zastoj in franko.

Ivan Jax in sin

Dunajska cesta 17, Ljubljana.

Kolesa iz prvih tovarn Avstrije:

Dürkopp, Styria (Puch), Waffenrad.

Šivalni stroji

Edina zaloga izvirnih
Ameriških čevljev
Avstr.-ameriška zaloga čevljev v Ljubljani.
Poleg kavarne „pri Slonu“. Pazite natančno na firmo.
2825 26-

SLIVOVKA

tropinovec

kranjski brinjevec

875 104-19

Odlikovano v Parizu.

se dobi v sodih od 60 litrov naprej po prav primerni ceni v zanesljivi kakovosti v

veležganjarni in rektifikarni sadja

M. Rosner & Co.,
Ljubljana,
Spod. Šiška, poleg Kosler-jeve pivovarne.

VODOVODI

kanalizacije, kopališča

2908 52-7

Načrti in izvršitev le pri domači specialni tvrdki. Tehniške ocene in načrti zastoj, ko se poveri delo.

Inženier-hidrotekt

Konrad Lachnik, Ljubljana

Beethovenove ul. 4. Brzjav: Lachnik, Ljubljana

Podružnica v Brnu

OSREDNJA BANKA

Vloge na knjižico in račun 4 % in 4 1/2 %. Kupovanje in prodaja vredn. papirjev. Uprava in čuvstva zaloga brezplačno.

Posebna okrajem, mestom, občinam in drugim javnim korporacijam proti amortizaciji na 4 % in 1/2 %, upravne pristojbine. Financiranje javnih podjetij. Emisija lastnih 4 % bankovnih obilgacij, katere uživajo pupilarno sigurnost in se smejo rabiti za vsakovrstne kavcije.

ČESKIH HRANILNIC, Podružnica: DUNAJ, I., Viplingerstr. 22.
(Ustredni banka českyoh spořitelon)

Del. kap. 7.000.000.—
Telegr. : „Sporobanka“.
Depoziranje kavcij in vadij raznih vrst. Ekoni menje same denarnih zavodov. Bankovne informacije in svete brezplačno.
Telef. N. 12017.

Svobodoljubnost!

Slovenska »narodno-napredna stran-ka« je svoj čas v svojem oficielnem glasilu »Slovenija« postavila nekaj precej podrobno izdelan program, kako naj bi se država ločila od cerkve ali pa z drugimi besedami, kako naj bi se krščanstvo iz javnega življenja popolnoma izključilo. V tem programu si je naša liberalna stran-ka vzela za vzor francoske razmere, češ, to je najsvobodoljubnejša država, kar jih nosi zemlja. Kako daleč bi prišlo, ako bi se liberalne namere uresničile, kaže zadnji slučaj iz Francije.

29. januarja t. l. sta interpelirala v zbornici francosko vladno konservativce de Ramel in znani socialisti demokrat Pressensé. Konservativci in socialisti! Vlada je namreč disciplinirala častnike v Laonu, ker so prisostvovali pridigi škofa Péchenarda, češ, da je ta pridiga bila za republiko razžaljiva. Iz govora prvega interpelanta posnemamo sledeče:

»Država bi morala za armado ravno-tako kakor za ostale meščane priznati vsaj najmanjšo mero osebne svobode, ki je z avtoriteto v soglasju, toda zdi se, da hoče vlada častnikom vzeti še to malo prostosti, kar je še uživajo. Poznam častniške kroge, ki stojijo na vladnem indeksu in stražijo se celo zasebna stanovanja! Redkokdaj se je to tiranstvo bolj pokazalo kakor v Laonu. Častniki so se 8. novembra leta 1908 udeležili sv. maše. Ker so bili navzoči tudi romarji, je škof romarje nagovoril. Govor ni imel nikake političke vsebine ali smeri. Obravnaval je svetopisemske besede: »Resnica vas bo osvobodila«. Toda za vsakim stebrom je stal policijski špijon, in ti ljudje so besede škofove čisto napačno umeli ter to, kar je škof govoril o času Konstantinovem, nanašali na današnje razmere. Zato so policaji častnike denuncirali, dasi so častniki sami tako daleč stali, da so komaj mogli od govora veliko umeti in slišati.«

Za de Ramelom je govoril socialisti demokrat Pressensé. Odločno je povdarjal, da imajo častniki pravico svoje versko prepričanje v zasebnem življenju udeleževati.

Sledil je odgovor vlade. Pač sramoten za republiko, ki smatra za svoj zgodovinski in kulturni poklic, biti prva za-

ščitnica svobode! Vojni minister Picquart je trdil, da služba božja, kateri so prisostvovali častniki, ni imela značaja splošne bogoslužne vaje! Vlada častnikom dovoljuje popolno svobodo, da svojo vero izpovedujejo, ne more pa trpeti, da bi prisostvovali zborovanjem, v katerih se kuje orožje proti republiki. Ministrski predsednik Clemenceau pa je povdarjal, da je dolžnost vlade, onemogočiti »klerikalne mahinacije«, da se pridobijo častniki. Sicer pa vlada ne brani nobenemu častniku, da se udeležuje svojih verskih vaj! Slučaj: Laon!

Stvari so torej tako daleč dozorele, da si odslej republika sama prisvaja pravico določiti, kakšna in katera verska vaja katoliške cerkve je prava. Francoska vlada se čuti poklicano popravljati in voditi vest svojih državljanov, kakor se nij poljubi! V ločitveni postavi pa slovesno proglašajo absolutno svobodo vesti in veroizpovedovanja . . .

Če bi se ne bilo slovensko ljudstvo pri nas in krščansko ljudstvo po celi Avstriji sploh še ob pravem času zavedlo, da je liberalizem sovražnik vsake svobode, razun lastne, bi kmalu tudi pri nas stali policaji in denuncianti vsakemu človeku za hrbtom, kadar bi molil svojega Boga! In potem se drznejo naši liberalci, ki tako visoko povzdigujejo svoje svobodomiselnostne brate na Francoskem, trditi, da niso veri in cerkvi nasprotni! Saj so komaj pred petimi dnevi na svojem zaupnem shodu izjavili, da hočejo, da se vera iz javnega življenja izloči! Kako si to mislijo, kaže jasno slučaj v Laonu, ki so ga učinili tisti liberalci, ki so našim vzor!

Zaščitna znamka „Sidro“

Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za
Sidro-Pain-Expeller

je splošno priznano kot izvrstno bol blažujoče in odvodno mazilo pri prehlajenju itd. cena 80 v.; K 1'40 in K 3'— se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemljejo le originalne steklenice v skatilih z našo zaščitno znamko „Sidro“ potem se je gotovo prejel originalni izdelek

Richterjeva lekarna
pri „Zlatem levu“ v Pragi
Elizabethgasse šte. 8 nova.
Dnevno razpoložanje. 3357 43—1

Proti katarom

soplnih organov, pri nahodu, hripavosti in vratnih oteklinah zdravniško priporočana je 38 12 II.

MATTON
GISSHÜBLER
alkalična kislina

katera se z uspehom rabi sama ali pomešana z gorkim mlekom.

Ta miloraztapljajoče, osvežujoče in pomirljivo deluje, pospešuje ločitev sleza in se v taeih slučajih posebno dobro obnese.

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varlih. Prospekti nastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih špecerijskih prodajnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lasaniku-Ljubljana. 114 62—49

Radi pomanjkanja pomočnikov se prodaja

kovačija (fužina)

ob zelo močni vodi, ki je nikdar ne manjka, z vso opravo. Kovačija je blizu železnice. Pripravno tudi za drugo obrt, ker je dosti vodne moči. Cena po dogovoru. Naslov pove uprava „Slovenca“. 289 2—2

Dragotin Majce

čevljarski mojster

Ljubljana, Radeckega cesta 2

Priporočam se velečastiti duhovščini in slav. občinstvu v mestu in na deželi v obila naročila. Izgotavljam natančno po meri ter isto ohranim za prihodnja naročila. Obnovev naročila zadostuje po dopisnici. Na željo pridem tudi na dom. Cene zmerne! Postrežba točna! 3292 9

Za šport in promet.

180-10

Zaloga koles

Puch, (Styria), Globus, Regent in drugih specialnih znamk ter posameznih delov.

Izposojevanje koles

prejem koles za emaliranje, poniklanje ter popravila:

solidno in ceno.

Karol Čamernik

Ljubljana, Dunajska c. št. 9.

Sprejmeta se

2 učenca

dobrih staršev za kovaško obrt

Kristijan Babič, Kranj, Gorenjsko.

239 2—2

Milko Krapeš

Gramofoni!

urur, Ljubljana, Jurčičev trg šte. 3.

Priporočam svojo zalogo zlatih, srebr. tula, nik. žepnih in različnih stenskih ur, vsake vrste budilk, zlate verižice, prstane, uhane, bisere z dragulji. Srebrno in iz kineškega srebra orodje.

Gramofone in najnovejše slovenske plošče od K 3 naprej. Vsi tu navedeni predmeti se točno in po nizki ceni popravljajo. 2393 35

Staro zlato in srebro kakor tudi drago kamenje kupujem ali vzamem v zameno. Ceniki na zahtevo poštine prosto.

Otvoritev trgovine!

Dovoljujem si slavnemu občinstvu najvljudneje naznaniti, da sem dne 16. septembra 1908 izstopil iz tvrdke Franc Xav. Souvan, kjer sem se pod vodstvom svojega pokojnega očeta, g. Franc Ksav. Souvana star. trgovsko izobrazil in kjer sem bil pozneje več let kot družabnik in solastnik udeležen, in da otvorim začetkom februarja 1909 v svojih lastnih prostorih **Mestni trg št. 22 in 23** manufakturno trgovino na **drobno** pod protokolirano tvrdko

159 6—6

FRANC SOÚVAN, sin

Že 1. januarja 1909 **otvorjeni oddelek na debelo** pa se nahaja začasno do preselitve **Pred škofijo št. I, II. nadstr.**

Ker se nahajam v jako dobrih kupčijskih zvezah, zagotavljam cenjeno občinstvo, da bo moja nova trgovina ustrezala vsem zahtevam, ker bo opremljena z blagom od najbolj priproste do najfinejše vrste, in ker bom gledal na strogo solidnost in nizke cene. — Dovoljujem si torej izreči cenjenemu občinstvu pristrčno zahvalo za v teku toliko let kot solastniku tvrdke „Franc Xav. Souvan“ izkazano mi zaupanje ter prosim obenem, da mi je ohrani v polni meri tudi sedaj kot lastniku nove tvrdke. — Slednjič naznanjam slavnemu občinstvu, da sem se ravno kar povrnil z Dunaja, kamor sem se podal v posebni skrbi za svoj oddelek na drobno. Nakupil sem samo najnovejše in najboljše blago in prosim, da se cenjeno občinstvo izvoli samo prepričati in me počastiti z obilnim nakupom.

Z odličnim spoštovanjem

Franc Ksaver Souvan mlajši
lastnik tvrdke Franc Souvan, sin.

Ustanovljena leta 1882.
Telefon šte. 185

Posojne hranilnice račun šte. 828.405.
Ustanovljena leta 1882.

Kmetška posojilnica ljubljanske okolice

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem zadruguem domu v Ljubljani na Dunajski cesti šte. 18

je imela koncem leta 1908 denarnega prometa nad **K 65,000.000**—

obrestuje hranilne vloge po $4\frac{1}{2}\%$

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1908 nad **K 17,000.000**—

Posojuje na zemljišča po $5\frac{1}{4}\%$ z $1\frac{1}{2}\%$ na amortizacijo ali pa po $5\frac{1}{4}\%$ brez amortizacije; na menice po 6% .

Posojil. sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

114

52—4

Babica ANA TRTNIK

roj. Kapele

Ki je bila tekom dvajset let v službi kot **šolska babica** pod vodstvom gospoda prof. pi. **dr. Valente**, naznanja, da stanuje sedaj

na Poljanski cesti šte. 9

in se priporoča vlec. rodbinam, zagotavljajoč vsikdar najskrbnejšo postrežbo.

Pozor! Slovenska modna trgovina **Slovenci!**
modni salon za moderne damske klobuke
A. VIVOD-MOZETIČ, Ljubljana
Stari trg 21, filijalka v **KRANJU** na Glavnem trgu
se [najvdanejša priporočila] velecenjenim damam.
Klobuke sprejemam v popravilo. **Wivons**

Skupna rezerva sklepom 1907 Upravno premoženje sklepom 1907
čez stotisoč kron. 3 milijone šeststotisoč kron.

Zadružnikov čez 550.

GLAVNA POSOJILNICA

registr. zadruga z neom. zavezo v Ljubljani,
pisarna na Kongresnem trgu št. 15. nasproti **nuške cerkve**
obrestuje hranilne vloge po

3418 13 $4\frac{3}{4}\%$

t. j. K 4.75 za vsaki 100 kron, takoj od dneva vložitve, pa do dneva dviga, brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Uradne ure od 8. do 12. dopoldne in od 3. do 6. popoldne.

Tekoči račun v Avstro-ogrski banki v Ljubljani.

Račun poštne hranilnice šte. 49086.

Telefon šte. 135.

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.
Hidralične vidre in sesalke
Josip Weibl
J. Spreitzer-ja nasl.
LJUBLJANA, Slomškove ulice 4.

priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov: **žično omrežje na stroj**, obhajljive mize, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strelo-vode, železna okna, železne stole itd.

Specijaliteta: **valitični zastori in solnčne plahte** po najnovejšem sistemu s samodvigalnimi operami brez vijakov.

Podjetje betonskih stavb! Brata Seravalli & Pontello

Ljubljana, Slomškove ulice št. 19.

Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevij, stopnic, postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tlakanje, vodomotov, korit in vodo-vodnih mušljev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz 3060 mavca za stene in stropne. — Zaloga kameninastega blaga in šamotne opeke. 52—12

Vsa dela so solidno in strokovnjaško izvedena. Cena najnižja. Jamstvo. Zastop. svodov patent „Thru!“.

= Fotografski umetni zavod = Avg. Berthold

Ljubljana, Sodnijske ulice 11.

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih naročil kakor: povečevanje, reproduciranje, fotografiranje tehničnih predmetov, interijerjev itd.

Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

LJUBLJANA, Turjaški trg šte. 7.

Največja zaloga pohištva za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najnižje cene. Najsolidnejše blago.

2823 52—15

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „**Severonemškega Lloyd**“ iz

Bremena

New-York

s cesarskimi brzoparniki Kronprinzessin Cäcilia, Kaiser Wilhelm II., Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Grosse.

Prekomorska vožnja traja samo 5—6 dni.

Natančen zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike goril navedenega parobrodnege društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v **Ljubljani edino-le** pri

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „**Pri starem Tišlerju**“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. Vsa potovanja se tikajoča pojasnila točno in brezplačno. Postroba poštenske rezine in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko **Baltimore** in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

IGNAC FOCK, Kranj

paro-tovarna za mlo, surovi margarin, kristalno
sodo in stearinske sveče

priporoča mila vseh vrst, toaletna mila, glicerinska in jedrnata, stearinske
sveče znamki „ELEKTRA“ in „SOLNCE“, posebno pa mlo v prid „družbe
sv. Cirila in Metoda“ z znamko: 20. IX. 08 in blagovestnikov ki je produkt
moderne kemije zato neprekosljivo blago.

Največje in najstarejše slovensko podjetje!

Domača elektro-
- tehnična obrt -

FR. SAX

- elektrotehnik -
Gradišče št. 17.

Uljudno javim, da sem otvoril elektroinštalacijsko obrt ter
se priporočam slav. občinstvu v mestu in na deželi za **uvajanje vsako-
vrstnih signalnih in varnostnih električnih naprav**, kot
hišnih zvoncev, budilk, telefonov itd. Upeljujem in preskušujem
strelovođe na njihovo odvodno zmožnost na znanstveni podlagi.

Izvršujem tudi druga v mojo stroko spadajoča narečila.
Postregel bodem vestno in točno.

Pokličite me, ako je Vaš električni obrat moten!

Velespoštovanjem

FR. SAX, domača elektrotehniška obrt v Ljubljani

Gradišče št. 17.

(130 4)

Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev!

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg 11
priporoča največjo zalogo krasnih

nagrobni vencev

in 3077—23

trakov z napisi.

Zunanja naročila se iz-
vršujejo hitro in točno.

CENE BREZ KONKURENCE!

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York
je proga
rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih: „Finland“, „Kroonland“,
„Vaderland“, „Zeeland“ in „Samland“, kateri vsak
teden v sobotah uskrbujejo redno vožnjo med
Antwerpenom in New-Yorkom, so svažnost, izborna
hrana, vlijudna postrežba in spalnice, po novem
urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega
potnika eminentnega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec
vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno
cenejša kakor na New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

FRANC DOLENC
v Ljubljani,

Kolodvorske ulice odalej št. 26, od juž-
nega kolodvora na levo pred znano gostilno pri
„Starem tišlerju“. 188 (52—3)

Anversa
New York

Karola Kavšeka nasled.

Schneider & Verovšek

— trgovina z železnino na drobno in na debelo —

Ljubljana, Dunajska cesta št. 16

priporočata svojo bogato zalogo najnovejših trajno go-
rečih peči vsake vrste od priprostih do najfinejših,
predpečnike, posode za premog, mizne štedilnike in
železne dele k zidanim štedilnikom, nadalje kuhinjsko
posodo, okove za stave in pohištva, ter orodje
najboljše kakovosti. Znana največja zaloga poljedelskih
strojev samo prve vrste. Ceniki na zahtevo zastoni.

Št. 70/pr.

RAZPIS.

Pri deželnem odboru kranjskem je popolniti sledeče službe in sicer:

I. pri deželnem tajništvu:

- a) mesto finančnega tajnika s prejemki IV. oziroma V. plačilnega razreda, ki sta enaka VII., oziroma VIII. činovnemu razredu državnih uradnikov. Zahteva se absolviranje juridičnih študij, večletna praksa pri kakem finančnem oblastvu in za finančne konceptne uradnike predpisani izpit. Prednost ima, kdor dokazuje da pozna bančne posle;
- b) eno mesto tajnika II. vrste s prejemki V. plačilnega razreda, ki je enak VIII. činovnemu razredu državnih uradnikov;
- c) dvoje mest deželnih komisarjev, vsako s prejemki VI. plačilnega razreda, ki enak IX. činovnemu razredu;
- d) dvoje mest konceptnih praktikantov, vsako z adjutom 1600 K. Za službe pod b) in c) se zahteva absolviranje juridičnih študij, večletna praksa v politični, sodni ali odvetniški službi, praktični izpit iz političnega ali sodnega poslovanja. Za konceptnega praktika se sprejme, kdor je juridične študije popolnoma dovršil in prebil vse tri državne izpite.

II. pri deželnem stavbenem uradu:

- a) eno mesto stavbenega nadkomisarja v V. plačilnem razredu, ki je enak VIII. činovnemu razredu državnih uradnikov;
- b) dvoje mest stavbenih komisarjev v VI. plačilnem razredu, ki je enak IX. činovnemu razredu državnih uradnikov;
- c) eno mesto stavbenega adjunkta v VII. plačilnem razredu, ki je enak X. činovnemu razredu državnih uradnikov;
- d) četvero mest stavbenih praktikantov z adjutom po 1600 K. Za službe pod a) b) in c) se zahteva dovršitev tehničnih študij za inženirsko stroko ter večletno praktično vežbanje. Kdor hoče biti sprejet za stavbenega praktika, mora dokazati, da je prebil ob državna izpita na kaki avstrijski tehniški visoki šoli. Status sistemiziranih mest deželnega stavbenega urada obsega sledeča mesta:

1 stavbeni nadsvetnik	6 stavbenih komisarjev
2 stavbena svetnika	6 stavbenih adjunktov
5 stavbenih nadkomisarjev	4 stavbeni praktikantje.

Od teh mest še ni zasedenih:

1 stavbeni svetnik	3 stavbeni adjunkti
3 stavbeni nadkomisarji	4 stavbeni praktikantje.
5 stavbenih komisarjev	

Prosilci za eno razpisanih služb predložijo naj svoje s krstnim listom ter z dokazi o usposobljenosti in o znanju slovenskega in nemškega jezika podpisane prošnje

do 4. marca 1909

podpisane deželnemu odboru, in sicer oni, ki so že v kaki javni službi potom postavljene oblastva.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani dne 10. svečana 1909.

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD

se priporoča slavnemu občinstvu v Ljubljani in na deželi za prevažanje mrličev po jako nizki ceni.

Naročila se sprejemajo pri

FRANC VIDALI-JU,
Prešernove ulice, Ljubljana.

JOŠIP TURK

lastnik prvega slovenskega
pogrebne zavoda

Prvi Kinematograf Pathé Prej „EDISON“. DUNAJSKA CESTA. Nasproti kavarne „Evropa“ Vsako soboto in sredo nov program!

Predstave ob nedeljah in praznikih: ob 10. in 11. uri dopold. in ob 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. uri popoldne.
Cene prostorom: I. prostor 60 v., II. prostor 40 v., I. prostor otroci 40 v., II. prostor otroci in vojaki do narednika 20 v. Vsak četrtek in soboto od 3. do 6. ure predstave po nižani cenil. I. prostor 20 v., II. 10 v. Slike se dobivajo samo iz prve svet. pariške tvor. Pathe Frères. Ravnateljstvo kinematografa „Pathé“.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laško priporoča svoje izborno pivo.

Specialiteta: „**Salvator**“ (črno pivo a la monakovsko). — Zaloga Spodnja Šiška (telefon št. 187).

Pošiljalce na dom korejema restavrater „Narodnega doma“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.)

RAZGLAS.

359 3-3

Razpisuje se poprava in zvišanje zvonika **župne cerkve v Smledniku** do 3. marca t. l. ofertnim putem.

Oddala se bodo naslednja dela:

demoliranje stare strešine	K 180.—
zidarsko delo	6974.73
tesarsko delo	3679.20
kleparsko delo	3136.43
dobava železnine	1309.23
kamnoseško delo	1128.—
naprava strelovoda	210.—
snemanje zvonov, poprava zvon. stolov in obešanje zvonov	473.97

Delo se mora izvršiti v tekočem letu. Načrti, proračun in stavbeni pogoji so na ogled v župnišču v Smledniku. **Dne 3. marca 1909 se bo vršila na liou mesta zmanjševalna dražba.** Ponudbe kolkovane se vpošljejo najpozneje do 28. februarja 1909. Varščina 10%.

Smlednik, dne 9. februarja 1909.

Stavbeni odbor.

Pozor! Nov modni salon! Pozor!

Pepina Ozmec in Jvanka Vičič dovoljujeta si velečenenim damam najuljudneje naznaniti, da sta otvorili v **Selenburgovih ulicah, v hiši hotela „Pri Maliču“** modni salon s firmo

Ozmec & Vičič.

Imeli boste v zalogi originalne dunajske in pariške modele, izdelovali in modernizirali klobuke v dunajskem žanru ter se vsegdar potrudili zadostiti vsem željam velečenj. dam. Žalni klobuki vedno v zalogi. — Proseč blagohotnega poseta se priporočata udani

370 3-2

Pepina Ozmec in Jvanka Vičič.

Štev. 67/pr.

368 3-2

Sekundarske službe.

V **deželni bolnici v Ljubljani** je popolniti tri službe sekundarijev.

Z vsako teh služb je združen adjutum letnih 2800 K poleg prostega stanovanja v deželni bolnici.

Sekundarij ne sme biti oženjen ter tudi ne sme izvrševati zunanje zdravn. prakse.

Prosilci za razpisana mesta predložijo naj svoje s krstnim listom, z dokazili o doktoratu medicine, o eventualnem dosedanjem službovanju ter o znanju slovenskega ali kakkega drugega slovanskega ter nemškega jezika opremljene prošnje

do 8. marca 1909

vodstvu deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, dne 9. februarja 1909.

Prej „EDISON“. DUNAJSKA CESTA. Nasproti kavarne „Evropa“ Vsako soboto in sredo nov program!

Predstave ob delavnikih: ob 4., 5., 6., 7. in 8. uri.

Predstave ob nedeljah in praznikih: ob 10. in 11. uri dopold. in ob 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. uri popoldne.

Slike se dobivajo samo iz prve svet. pariške tvor. Pathe Frères.

Ravnateljstvo kinematografa „Pathé“.

Brez dvoma so antiseptične

„VALDA“-pastile

izvanredno dobrodelnega učinka na vrat, žrelo, krhlo i t. d. Nemudoma naj se vporablja te pastile pri zasliženju dihalnih organov, kajti zdravilni učinek je gotov in hiter.

Cena jedne škatlje K 1.75.

Zalozba v vsih lekarnah.

Glavna zaloga za Avstrijsko-Ugarsko:

lekarna Korwill's „Mohren“

Dunaj, L.

Wipplingerstrasse 12.

A. Hunc,

Ljubljana, Dvorni trg št. 3

priporoča velikansko izber zimskih sukenj,

kožuhov (kratkih in dolgih), modnih oblek,

pelerin in dr., za gospode in dečke.

Strogo solidna, strokovnjaška postrežba.

Tovarna

za čevlje

F. L. POPPER, Chrudim, Češko.

Izdelek nedosežen glede trpežnosti, elegance in priljubljenosti in tedaj najboljši izdelek monarhije, kar priznavajo tudi vsi merodajni strokovnjaki. Naj tedaj nikogar ne premotijo hvalisanja z drugih strani in naj vsak kupi le čevlje z znamko **F. L. P.**

Edina prodaja za Kranjsko:

JULIJA STOR, Ljubljana, Prešernove ul. 5.

Znamka **F. L. P.**

Znamka **F. L. P.**

Domače slovenske tvrdke.

Brivci.

Franchetti Engelbert, brivec in prodajalec par-
fumov, Sodnijske ulice 2.

Kelsin Stanko, brivec, Kopitarjeve ulice 1.

Cevljarne.

Herisch Josipina, trgovina s čevlji Židovske ulice,

Stor Julija, trgovina čevljev za gospode, dame
in otroke, Prešernove ul. 5.

Treo Karolina, najstarejša trgovina obuvala, Po-
gačarjev trg 1.

Žibert A., največja zaloga čevljev domačega iz-
delka, Prešernove ulice.

Črkoslikarji in pleskarji.

Brata Eberl črkoslikarja, stavb. in pohišt. plesk.
lakirarja in prodaja oljnatih barv,
Miklošičeve ul. 4.

Pristou Filip, slikar za napise, črke in grbe,
Prešernova ul. 50.

Fotografi.

Krema Ludovik, fotograf, Sv. Petra cesta 27.

Rovšek Davorin, fotografski zavod, Kolodvorske
ulice 32—34.

Gostilne in restavracije.

Plzenski sanatorij pri Roži, plzenski prazdroj
v steklu, izvir. napoln.

Restavracija Avg. Zajec, Sodnijske ulice 6.

Galanterijsko blago.

Bahovec Jernej, trgovina s papirjem in
galanterijskim blagom, Marijin
trg poleg Prešernov. spomen.

Dobrič Emil, galanterija, igrače in predmeti
za tujce, Prešernove ul. 9. (Poleg
glavne pošte.)

Hribar Dragotin, zaloga razglednic, pisem-
skega papirja, Šelenburgove ul. 4.

Kenda Veronika, trgovina s papirjem, Dunajska
cesta 20.

Kenda Veronika, zaloga igrač, Dunajska c. 20.

Korenčan I. Zaloga na debelo s pleteni-
nami, galanterijskim in norin-
berskim blagom. Stari trg 5.

Petričič Vaso, trgovina z galanterij-
skim blagom, Mestni trg 21.

Praznik I., trgovina s papirjem Stari trg 24.

Prodajalna „Katoliškega tiskov. društva“,
Kopitarjeve ulice 2.

Kamnoseki.

Camernik Ignacij, umetni in stavbeni
kamnoseški mojster, Komen-
skega ul. 28.

Yodnik Alojzij, kamnoseški mojster, Kolodvorske
ulice.

Ključavničarji.

Rebek Josip, ključavničarski mojster, Francovo
nabrežje 9.

Klobučarji, krznarji:

Krejčič A., krznar in zaloga klobukov, Kon-
gresni trg.

Knjigarne.

Katoliška bukvarna, knjigarna, umetnine,
antikvariat, Pred ško-
fijo 5, poleg stolnice. — Glej inserat.

Knjigoveznice.

Knjigoveznica katol. tisk. društva, Kopitar-
jeve ulice 6, II. nadstr.

Konfekcije.

Čik Marija, trgovina z izgotovljeno obleko
Mestni trg 9.

Gričar & Mejač, zaloga obleke, Prešernove
ulice 9.

Lukić A., konfekcija za gospode in dame, dečke
in otroke, Pred škofoj 19. Glej, inserat.

Rovšek Marije nasl. Davorin Rovšek, trgo-
vina izgotovljenih oblek in oblačilnega
blaga, Kolodvorske ulice 35.

Lekarne.

M. Ph. Čižmár Josip, lekarna pri
zlatem orlu, Jur-
čičev trg.

Ph. Mr. Leustek-lekarna
poleg jubilejnega mostu.

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani, zraven ro-
tovaža.

Lesna trgovina.

Kobi A., lesna trgovina, zaloga bukovih drv raz-
žaganih in razklanih. Karolinska zemlja 22,
(dolenjska mitnica).

Kobi A., trgovina z žaganim in obtesanim lesom
deske in remeljni, les za kolarje, špice za
vozove. Karolinska zemlja 22.

Lesni in sitarski obrt

Arko Matko, trgovina z lesno, pletarsko in
sitarsko robo, zaloga otročjih vozičkov,
zime, morske trave, Semeniško poslopje.

Pakič M., prvi kranjski lesni, košarski in rešetarski
obrt. Sanke. Pogačarjev trg.

Mizarji.

Dogan Ivan, mizarjski mojster in zaloga pohištva,
Dunajska cesta 19. Glej inserat.

Trink Alojzij, mizarjski mojster, Linhartove ulice,
št. 8.

Vehar Ignacij, mizarjski mojster, Gradaške
ulice 12.

Manufakturno blago.

Česnik Janko, „Pri Česniku“, manufakturna
in modna trgovina. Stritarjeve (Lingar-
jeve, ulice.

Grobelnik I., trgovina z manufakturnim
in modnim blagom, Pred ško-
fijo št. 1.

Kessler Ign., trgovina z manufakturnim blagom,
Pogačarjev trg.

Lenasi & Gerkman, trgovina s
suknenim blagom, Stritarjeve (Spitalske) ulice. (Glej inserat).

Pri sv. Cirilu in Metodu, lastnik Iv. Mi-
klavc, Linger-
jeve ulice 1.

Skaberné A. & E., trgovina z manufakturnim
blagom na debelo in drobno, Mestni
trg 10.

Souvan Franc Ks., manufakturni trgovini
na drobno, Mestni trg nasproti
mestn. magistrata.

Souvan Franc Ks., manufakturna trgo-
vina na debelo, Francovo nabrežje
za vodo.

SOUVAN FRANC, SIN manufakturna trgovina na
debelo. Pred škofoj št. 1., II. nadstr.

SOUVAN FRANC, SIN manufakturna trgovina na
drobno. Mestni trg št. 22, v stari Souva-
novi hiši.

Urbanc Feliks, trgovina z manufakturnim blagom
na debelo in na drobno, Miklošičeva c.

Urbanc Feliks, trgovina z manufakturnim blagom
Pod trančo št. 2.

Modno in mešano blago.

Boltar Josip, trgovina z mešanim blagom,
Florijanske ul. 17.

Magdič Pavel, modna trgovina narodne vezenine,
trakovi, zastave, znaki, Prešernove ul. 7.

Oreh Matej, trgovina z mešanim blagom,
Kolodvorske ulice 26.

Skušek Engelbert, modna trgovina za go-
spode, Mestni trg 19.

Zorec Franc, trgovina z mešanim blagom, manu-
fakturo in potreb. za šivilje, Sv. Martina c. 23.

Opreme za neveste in ženine.

Alešovec Marija, opreme, perilo za go-
spode in dame, učilišče za šil-
vanje perila, Poljanska cesta št. 22.

Šarc Anton, domač izdelek rjuh in oblačil od
jednostavnega do najfinejšega. Sv. Petra
cesta 8.

Šarc Anton, domač izdelek srajc in korsetov,
kril in spalnih srajc. Sv. Petra cesta 8.

Šarc Anton, srajce za gospode, spalne srajce,
spodnje hlače. Sv. Petra cesta št. 8.

Platno.

Šarc Anton, platno za rjuhe in za telesno pe-
rilo. Sv. Petra cesta 8.

Šarc Anton, prti, prtici, brisalke, robci, namizne
oprave za kavo i. t. d. Sv. Petra cesta 8.

Pralnica in svetlolikalnica.

Šarc Anton, parna pralnica z električnim obra-
tom. Kolodvorske ulice št. 8.

Šarc Anton, svetlo-likalnica ovratnikov in man-
šet. Kolodvorske ulice št. 8.

Šarc Anton, pranje in likanje bluz, zastorov in
finega perila.

Pekarije.

Bizjak Terezija, pekarija, Poljanska c. 25.

Jenko Avgust, pekovski mojster, Marije Terezije
cesta 7.

Žužek Karol, pekovski mojster, Florijanske
ulice 8.

Posojilnice.

Kmetska posojilnica ljubljans-
ke oko-
lice, sprejema hranilne vloge in daje posojila, Du-
najska cesta št. 18.

Ljudska posojilnica Miklošičeva cesta 8. —
Glej inserat.

Vzajemno podporno društvo, Kongresni trg 19
Glej inserat.

Stavbeniki.

Accetto Valentin, stavbena tvrdka, Trnovski pri-
stan št. 14.

Ogrin Ivan, stavbeni podjetnik, Karlovska c. 5.

Treo Simon, stavbena tvrdka, Sv. Petra c. 25.

Specerijsko blago.

Babič Franc, zaloga specerijskega blaga,
špita, žganja, moke, otrobov in ko-
ruze na drobno in debelo, Dolenjska cesta št. 2.

Berjak & Šober, trgovina s spec. blagom in
žganjem, Vodnikov trg 2.

Leskovic & Meden trgovina specer-
ijskega kolon.
blaga in dež. pridelkov, Jurčičev trg 1.

Mencinger Štefan, trgovina s specerij,
delikatesnim in mešanim
blagom, Martinova cesta 18.

Mencinger T., trgovina s spec. blagom in
delikatesami. Sv. Petra cesta
št. 37. in 42.

Sušnik A., trgovina specerije, železnine in raznih
barv, Zaloška c. 21.

Šarabon A., trgovina s specerij. blagom,
žganjem in deželni pridelki na
debelo in drobno.

Šarabon A., glavna zaloga rudninske vode.

Sarabon A., novo urejena pražarna za kavo
in mlin za dišave z električnim
obratom.

Sarabon A., Zaloga brinja in sliv za žganje-
kuho.

Zorec Franc, trgovina z mešanim blagom in moko,
Sv. Petra cesta 21.

Tapetniki.

Dostal Karol, tapetnik, Sv. Petra cesta 5.

Obreza Anton, tapetnik in dekorater, Še-
lenburgove ulice št. 1.

Puc Dragotin, tapetniški in preprogarski moj-
ster v tvrdki Puc & drug, Marije Terez. c. 11.

Urarji in zlatarji.

Čuden Fran, trgovina z urami, zlatino in srebrnino
Prešernove ulice.

Krapež Milko, urar in trgovec z zlatino in sre-
brnino, Jurčičev trg 3. Glej, inserat.

Suttner H., urar in trgovec z zlatino in srebrnino,
Mestni trg, nasproti rotovaža.

Vilhar Luka, urar in trgov. zlatnine, Kopitarjeve
ulice 4. Glej inserat.

Zajec Fr. P., optik, urar in trgovec z zlatino,
srebrnino, gramofoni in ploščami, Stari trg 26.

Usnje.

Kregar K. A., trgovina z usnjem in čevlj. potreb-
ščinami. Sv. Petra cesta št. 2.

Mally Fran, trgovina z usnjem, Resljeva cesta 2.

Seunig Josip, zaloga vsakovrstnega usnja in
čevlj. potrebščin na debelo in drobno,
Prešernove ulice.

Vezenine itd.

Meršol F., trgovina modnega blaga, vezenin, pred-
tiskarija, Mestni trg 18. Glej, inserat.

Vrtnarji.

Bajec Ant., cvetlični salon, Pod trančo, Vrtna-
rija, Karlovska cesta 2.

Wider I., trgovski in umetni vrtnar, Šelenburgove
ulice 3.

Železnina itd.

Golob Valentin, trgovina z železnino itd., Mestni
trg 10.

Stupica Fr., trgovina z železnino, poljed. stroji
in cementom, Mar. Ter. c. 1 poleg Figa-
birta in Ančnikovega skladišča. Glej inserat.

Razne tvrdke.

Babnik Jakob, vodovodni inštalater Ljubljana,
Poljanska cesta 3.

Brata Hlavka zaloga kirurških in ortopedičnih
predmetov, Prešernove ulice

Frisch I. trgovina potnih potrebščin in predmetov
ter usnjegalanter. blaga, Marijin trg 3

Hofbauer Ana, izdelovalnica cerkvenih par-
mentov, Wolflove ulice.

Kollmann Fran, zaloga porcelana in steklenice,
Mestni trg.

Lavrenčič Maks, trgovec in zastopnik
I. belovarskega paromlina,
Dunajska cesta.

Mally Fr. & dr., parna opekarna, Resljeva c. 2.

Paulin I., glavna zaloga najbolj. briketa, premoga
in drva, Nove ulice 3.

Puh Josip, polaganje parketov, Gradaške ul. 20.

Remic Franc, glavno zastopstvo kr. povi. zagre-
bačke tvornice likera, preje Franjo Po-
korny, Zagreb.

Rohrmann V. H., trgovina z vegetabi-
lijami in deželni pridelki
ter izvoz sadja na debelo, Sv. Petra cesta 28.

Sax Fr. domača elektrotehnična obrt, Gradi-
šče 17.

Sirk Ivan, trgovina s suhim mesom, Šolski dre-
vored, Stanovanje: Poljanska cesta 70.

Škrl Josip, spedijsko podjetje in prevoz pohi-
štva, Gradišče 1.

Škrl Josip, prevažanje pohištva, Gradišče 1.

Tehnična pisarna K. Holinsky, ar-
hitekt in stavbe-
nik, Šelenburgove ulice 4, II. nadstr.

Turk Jos. prevažanje blaga in podjetnik, Ra-
deckega cesta št. 3.

Turk Jos. lastnik prvega slovenskega pogreb-
nega zavoda.

Vidmar Josip, zaloga dežnikov in solnčnikov
Pred škofoj 19, Prešernove ul. 4, Star-
i trg št. 4. Glej inserat.

Visjan Fran, izdelovatelj vozov Kolo-
dvorske ul. 25.

Zamljen Ivan, čevljarski mojster, Kongres. trg 13

Opazka: Ako se oglašata vsaj dve tvrdki
ene vrste, dobita poseben oddelek.

356 2-
Žagarja za parno žago

(GATTER) sprejme takoj P
KERSIČ, tovarna voz, Šiška pri Ljubljani

2 krojaška pomočnika

za večje delo sprejme takoj IVA
SLANA, krojaški mojster, Sv. Petra nasip
št. 67.

367 2-

Prodaja se

dvonadstropna hiša

na Marije Terezije cesti pod jak
ugodnimi pogoji. Pritlični prostori so jak
ugodni za gostilniško obrt z zračnimi kletm
vrtom in salonom. — Več se poizve pri
g. Alojziju Acceto, Trnovski pristan
št. 14 v Ljubljani.

241

Mignon glasovni

črn se po oeni odda. Ljubljana

Škofje ulice št. 14./II. na desno. 303 3-

Prodaja se novozgrajena pritlična

hiša na Vrhniki

s štirimi sobami in pritlikinami, pod zel
ugodnimi pogoji. Okrog hiše je lep ob-
sežen vrt in krasen razgled. — Več pov-
stavbena tvrdka Ivan Ogrin, Karlov-
ska oesta 5.

304 3-

Štajerske novice.

Š **Slovenci!** Pokažimo v nedeljo, da se zanimamo za žalostno usodo šentiljskih Slovencev s tem, da se udeležimo vsi veselice, katere čisti dobiček je namenjen šentiljskemu društvenemu domu. Z veličansko udeležbo moramo pokazati Nemcem, da si ne pustimo ukrasti tako važne obmejne slovenske postojanke. Nihče naj ne manjka na nedeljski veselici pri Celcerju v St. Ilju.

Š **Socialni tečaj** v Braslovčah se vrši dne 1. in 2. marca t. l. v prostorih Stancijeve gostilne. Možje, mladeniči v Savinjski dolini, skrbite za obilno udeležbo!

Š **St. K. S. Z. na Štajerskem** (ima že 109 članic. Le krepko naprej!

Š **Župan po izvolitvi ponesrečil.** Na Frankolovem se je izvršila občinska volitev, pri kateri je bil zopet izvoljen za župana Blaž Goršek, ki je obenem tudi načelnik posojilnice in predsednik krajnega šolskega sveta tukaj. Komaj pa, ko je zopet prevzel težavno skrb občine, je pri nalaganju krme, ki je po železnici došla za občino, tako nesrečno padel z voza na železnični tir, da si je na glavi črepinjo prebil do smrtne nevarnosti. Vendar pa je še upanje, da okreva. Ker je mož jako blagega, odločno zvestega katoliškega značaja, ga v obče vse pomiluje ter se priporoča v molitev. Naj bi mu ljubi Bog ohranil življenje ter kmalu podelil ljubo zdravje.

Š **Himen.** Prihodnji ponedeljek, dne 15. februarja, bo pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju poročen gosp. Martin Napast, posestnik, z gdično. Marijo Pišek. »Zveza slovenskih mladeničev« izgubi z njim enega svojih najboljših deincev na Dravskem polju. Mlademu zavrednemu paru naše iskrene čestitke! — Pri Sv. Trojici v Slovenskih gorah se je poročil g. Karl Friedl, trgovec in posestnik, z gdično. Ido Gollob, hčerko tukašnjega poštarja. Poroko je izvršil dvorni kaplan Franc Friedl iz Gradca.

Š **Ponesrečil** se je 10. t. m. gosp. Jože Košan, župan šoštanijske okolice. Podiral je drevje za drva, ko se je hotel padajočemu drevesu izogniti, je padel in drevo mu je zdrobilo desno nogo nad kolenom ter ga na glavi nevarno ranilo.

Š **Zrakoplov nad Rajhenburgom.** V sredo se je ob 11. uri dopoldne videl nad Rajhenburgom velik zrakoplov, ki je plaval v smeri proti jugu. Ljudje so stali v gručah in ugibali, koga vozi. Splošno mnenje je bilo, da se v njem voz. vojak na jug.

Š **Umrl** je v Mariboru dne 9. svečana sodar Franc Hadler v 45 letu starosti.

Š **Nemški turnerji** v Mariboru imajo v nedeljo, 14. februarja izlet v St. Ilj.

Š **V Celju** se vrši v nedeljo protestni šod rdečkarjev zoper zaključitev državnega zbora. Govoril pride posl. Ressel.

Š **Žalosten konec.** V mariborsko bolnišnico so pripeljali te dni težko ranjenega Franceta Januš iz Korene. Bil je dne 8. t. m. na gostiji pri posestniku Janezu Pulko v Zmici. Kakor je sploh navada, da pri takih veselicih ljudje dalje skupaj ostanejo, so tudi tukaj več časa prav veselo

praznovali in se zabavali. Proti koncu pa je prišlo med gosti do prepira, ki se je žalostno končal. Posestnik Pulko je namreč potegnil samokres iz žepa ter Franceta Januš ustrelil v lice, kateremu je kroglica predrila brado in jezik ter obtičala v glavi, da so reveža morali prepeljati v bolnišnico. Varujmo se preprirov!

Š **Pri občinskih volitvah** v St. Petru pod Svetimi Gorami je zmagala liberalna »Narodna stranka«. V Dramljah so pri občinskih volitvah liberalci ohranili gospodstvo.

Š **Zmrznjenega** so našli 77 let starega prevžitarja Matevža Vodika iz Straškegahriba na poti med Širjem in Straškim-liribom občine Sv. Krištof. Ker je bil dober prijatelj žganja, navlekel se ga je najbrž pošteno in potem domov grede obležal. Pri sebi je še imel četrt litra žganja.

Š **Poroči** se v ponedeljek pri Sv. Antonu v Slovenskih gorah trgovec Jožef Tušak z gdično. Jožico Pernat.

Zastopništvo „Vipavskega kmetijskega društva“ v Kranju

daje na naznanje

da je otvorilo

zalogo vina na drobno in debelo v g. Roossovi hiši

Točila se bodo sama pristna vipavska vina iz društvene kleti po sledečih cenah:

namizno vino II . . . liter 52 v
" I . . . " 64 v
rizling . . . " 72 v
beli burgundec . . . " 80 v

V zalogi se bodo nahajala tudi druga vina, n. pr. črni burgundec, silvanec zelen ter razna vina v buteljkah. Za najobilnejši obisk se najljubšeje 363 priporoča za 1-1

„Vipavsko kmetijsko društvo“

JOS. BOŽIČ, poslovodja.

Kovaški vajenec

se sprejme takoj v uk. Jožef Kapus, kovaški mojster, Jesenice na Gorenjskem. 390 1-1

Pridna in poštena

deklet

iz boljše hiše, se sprejme kot učenka v trgovino z mešanim blagom. Pojasnila daje uprava „Slovenca“. 297 8-8

Kupim enonadstropno hišo z vrtom

v Ljubljani.

Ponudbe pod „K. B. Škofja Loka“ na upravništvo „Slovenca“. 1-1

Vabilo

379 1-1

redni občni zbor

krščanskega gospodarskega društva v Idriji
registrovane zadrage z omejeno zavezo,
ki se bo vršil

v nedeljo dne 28. februarja 1909
ob 4. uri popoldne

v telovadnici c. kr. Ljudske šole

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Potrjenje računa za leto 1908. in sklepanje o razdelitvi čistega dobička.
5. Dopolnilna volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Razni predlogi.

Načelstvo.

Ura z veržico za samo 2 K

Vsled nakupa velike zaloge ur, razpošilja šlezjska tovarna: 1 prekrasno pozlačeno, 36 ur idočo precizijsko-anker uro z lepo veržico za samo 2 K, kakor tudi s 3let. pismenim jamstvom. Pri nakupu 3 kosov K 5-50, 5 kosov K 9-—. Za neugajajoče denar nazaj. Pošilja po povzetju prusko-šlezjska izvoz. tvrdka 380

A. GELB, KRAKOV 340. 1-1

Učenca

za sedlarsko obrt, sprejme

Mihael Jager, Poljanska cesta št. 9. 378 (1)

Učenke

se sprejmejo

v modnem ateljeju M. ŠARC,

386 Knaflcove ulice št. 2. 2-1

Glasovir (pianino)

z elektr. obratom, skoro nov, se prodaja za ceno 600 K, tudi na mesečne obroke.

Dalje se prodaja nekaj dobro ohranjenih

vinskih sodov

Ogleda se pri lastniku Anton Maver Metelkove ulice 19. 376 3-9

388 1-1

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani so po prošnji dedičev po Mariji Štembolj iz Studenca št. 85 naprodaj po javni dražbi sledeče nepremičnine, za katere se je ustanovila pristavljena izklicna cena in sicer: 1. Zemljišče vl. št. 151 k. o. Studenec parc. št. 13 hiša Nr. 85 na Studencu s podom in vrtno parc. št. 14 in 97 (grede), šupo s svinjaki oziroma drvarnico in hlevom (3.980 K); 15/3 živinski hlev in št. 15/2 vrt zraven (1.100 K); 1106 (190 K); 1317/1 njiva (240 K); 1674 njiva (500 K); 1765 njiva (800 K); 1964 njiva (300 K); 2106 njiva (250 K); 2488 pašnik, 2489 gozd in 2490 travnik (skupaj 1000 K); 2783 gozd (800 K); 952 in 1727 travniki (skupaj 1500 K); 1860 gozd (600 K). 2. Zemljišče vl. št. 268 k. o. Studenec parc. št. 1319/2 hiša št. 66 na Studencu s parc. 1819/1 njiva (skupaj 700 K). Prodalo se bo posamično po parcelah, ali v celoti za slučaj ponudbe, ki bi presegala svoto najnižjih ponudkov za parcele. Dražba se bo vršila v

ponedeljek dne 1. marca 1909.

oziroma nadaljevalno še dne 2. marca t. l. na licu mesta na Studencu in parcelah. Ponudbe pod isklicno ceno se ne sprejmo. Dražbeno iskupilo je založiti v sodno shrambo. Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri podpisani c. kr. okr. sodnji med uradnimi urami soba št. 33.

C. kr. okr. sodnija v Ljubljani, odd. VIII.

dne 31. januarja 1909.

395 1-1

Vabilo na domačo veselico

ki se vrši danes, dne 13. februarja 1909

v gostilni „pri Marčanu“ Rimska cesta 19.

Najizbornejša pljača ter izvrstna kuhinja. K najobilnejši udeležbi vabi vse velenjene stalne goste, prijatelje in znance — ter p. n. občinstvo sploh.

Veselošpovanjem
Andrej Marčan,
gostilničar.

Vstop
prost.

389 2-1

Razglas dražbe.

Razpisuje se zidanje nove cerkve v Podgradu v Istri potom zmanjševalne dražbe.

Dela so proračunjena na K 30.537 59.

Načrti, podrobni troškovnik in natančni pogoji so na vpogled pri podžupnem uradu v Podgradu.

Zdražiteljcem se bo smatral najboljši ponudnik po previdnosti podpisanega.

Položiti mora 10% vadija pred sklenitvijo pogodbe.

Pismene ponudbe naj se vložijo pri podpisanemu najkasneje do 5. marca t. l.

Podgrad, dne 11. februarja 1909.

Stavbeni odbor.

Podružnice Spljet, Celovec

- in Trst -

- Delniška glavica -
- K 3.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na te-
koči račun ter je obrestuje po čistih 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.

Podružnice Spljet, Celovec

- in Trst -

- Rezervni fond -
- K 300.000. -

Odpremno in komisij. društvo „BALKAN“ v Trstu, Riva Grumula št. 14.

Telefon št. 21-60. Brzjavil: Balkansped.
Žiro račun pri Jadranski banki v Trstu,

sprejema
v svoja dobro urejena skladišča vsake vrste blago
in daje na isto predjume pod zelo povoljnimi
pogoji, ter skrbi za prodajo blaga najkulant-
neje. Istotako kupuje in prodaja vsake vrste blago
po naročilu in na račun svojih naročevalcev naj-
povoljneje. Otvarja carinske kredite, zacinil
blago in daje predjume na blago ležeče v javnih
skladiščih. — Odpošilja vsake vrste pošiljatve
na vse strani točno in brzo, izvršuje reklamacije
in daje vsako strokovno pojasnilo in navodilo
hitro in zastonj.

Vsak dan sveže pustne krofe

priporoča
J. Zalaznik, Ljubljana
Stari trg šte. 21.

Velika zaloga raznih 2267
slovenskih plošč in gramofonov
ceniki od gramofonov in plošč na razpolago.
Fr. P. Zajec
urar in optikar
Ljubljana,
Stari trg, št. 28.

!! Prvo slovensko !!
c. kr. oblastveno potrjeno 18 97
učilišče za krojno risanje
Franja Jesih
Ljubljana, Stari trg št. 28.

Dohl se tudi kraj po životni mert.
Perje za postelje in puh
2899 priporoča po najnižjih cenah 52-13
F. HITI pred Škofijo šte. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Svoji k svojim!
Vsakovrstne slamnike
priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu
tovarna slamnikov v Stobi **Fran Cerar p. Domžale pri Ljubljani.**
Postrežba točna. Na zahtevo se napravi vsakovrstna oblika.
Vzorci na razpolago. 3294 (10) Cene primerne.
Svoji k svojim!

13. 11-9
Č. gg. ženini in neveste
Največja in najbogatejša tovarniška zaloga pravih švicarskih
ur, zlatnine in srebrnine. — Razpošiljam na vse kraje sveta,
kakor: ure, verižice, prstane, uhane, zapestnice, namizne
oprave in okraske, šivalne stroje i. t. d. — Cene najnižje.
: Se priporoča za obilni obisk in naročila z velespoštovanjem :
FR. ČUDEN, Ljubljana, Prešernove ulice
: urar in trgovec, delničar švicarskih tovarn ur „UNION“. :
Naslov zadostuje
Fr. Čuden
LJUBLJANA.
Ceniki s kole-
darjem tudi po
pošti zastonj.

Izdelane postelje
iz rdečega postelnega inleta. Frav dobro
napolnjene. Pernica ali blazina 180 cm dolga
16 cm široka K 10, 12, 15, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 52, 54, 56, 58, 60, 62, 64, 66, 68, 70, 72, 74, 76, 78, 80, 82, 84, 86, 88, 90, 92, 94, 96, 98, 100, 102, 104, 106, 108, 110, 112, 114, 116, 118, 120, 122, 124, 126, 128, 130, 132, 134, 136, 138, 140, 142, 144, 146, 148, 150, 152, 154, 156, 158, 160, 162, 164, 166, 168, 170, 172, 174, 176, 178, 180, 182, 184, 186, 188, 190, 192, 194, 196, 198, 200, 202, 204, 206, 208, 210, 212, 214, 216, 218, 220, 222, 224, 226, 228, 230, 232, 234, 236, 238, 240, 242, 244, 246, 248, 250, 252, 254, 256, 258, 260, 262, 264, 266, 268, 270, 272, 274, 276, 278, 280, 282, 284, 286, 288, 290, 292, 294, 296, 298, 300, 302, 304, 306, 308, 310, 312, 314, 316, 318, 320, 322, 324, 326, 328, 330, 332, 334, 336, 338, 340, 342, 344, 346, 348, 350, 352, 354, 356, 358, 360, 362, 364, 366, 368, 370, 372, 374, 376, 378, 380, 382, 384, 386, 388, 390, 392, 394, 396, 398, 400, 402, 404, 406, 408, 410, 412, 414, 416, 418, 420, 422, 424, 426, 428, 430, 432, 434, 436, 438, 440, 442, 444, 446, 448, 450, 452, 454, 456, 458, 460, 462, 464, 466, 468, 470, 472, 474, 476, 478, 480, 482, 484, 486, 488, 490, 492, 494, 496, 498, 500, 502, 504, 506, 508, 510, 512, 514, 516, 518, 520, 522, 524, 526, 528, 530, 532, 534, 536, 538, 540, 542, 544, 546, 548, 550, 552, 554, 556, 558, 560, 562, 564, 566, 568, 570, 572, 574, 576, 578, 580, 582, 584, 586, 588, 590, 592, 594, 596, 598, 600, 602, 604, 606, 608, 610, 612, 614, 616, 618, 620, 622, 624, 626, 628, 630, 632, 634, 636, 638, 640, 642, 644, 646, 648, 650, 652, 654, 656, 658, 660, 662, 664, 666, 668, 670, 672, 674, 676, 678, 680, 682, 684, 686, 688, 690, 692, 694, 696, 698, 700, 702, 704, 706, 708, 710, 712, 714, 716, 718, 720, 722, 724, 726, 728, 730, 732, 734, 736, 738, 740, 742, 744, 746, 748, 750, 752, 754, 756, 758, 760, 762, 764, 766, 768, 770, 772, 774, 776, 778, 780, 782, 784, 786, 788, 790, 792, 794, 796, 798, 800, 802, 804, 806, 808, 810, 812, 814, 816, 818, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 832, 834, 836, 838, 840, 842, 844, 846, 848, 850, 852, 854, 856, 858, 860, 862, 864, 866, 868, 870, 872, 874, 876, 878, 880, 882, 884, 886, 888, 890, 892, 894, 896, 898, 900, 902, 904, 906, 908, 910, 912, 914, 916, 918, 920, 922, 924, 926, 928, 930, 932, 934, 936, 938, 940, 942, 944, 946, 948, 950, 952, 954, 956, 958, 960, 962, 964, 966, 968, 970, 972, 974, 976, 978, 980, 982, 984, 986, 988, 990, 992, 994, 996, 998, 1000, 1002, 1004, 1006, 1008, 1010, 1012, 1014, 1016, 1018, 1020, 1022, 1024, 1026, 1028, 1030, 1032, 1034, 1036, 1038, 1040, 1042, 1044, 1046, 1048, 1050, 1052, 1054, 1056, 1058, 1060, 1062, 1064, 1066, 1068, 1070, 1072, 1074, 1076, 1078, 1080, 1082, 1084, 1086, 1088, 1090, 1092, 1094, 1096, 1098, 1100, 1102, 1104, 1106, 1108, 1110, 1112, 1114, 1116, 1118, 1120, 1122, 1124, 1126, 1128, 1130, 1132, 1134, 1136, 1138, 1140, 1142, 1144, 1146, 1148, 1150, 1152, 1154, 1156, 1158, 1160, 1162, 1164, 1166, 1168, 1170, 1172, 1174, 1176, 1178, 1180, 1182, 1184, 1186, 1188, 1190, 1192, 1194, 1196, 1198, 1200, 1202, 1204, 1206, 1208, 1210, 1212, 1214, 1216, 1218, 1220, 1222, 1224, 1226, 1228, 1230, 1232, 1234, 1236, 1238, 1240, 1242, 1244, 1246, 1248, 1250, 1252, 1254, 1256, 1258, 1260, 1262, 1264, 1266, 1268, 1270, 1272, 1274, 1276, 1278, 1280, 1282, 1284, 1286, 1288, 1290, 1292, 1294, 1296, 1298, 1300, 1302, 1304, 1306, 1308, 1310, 1312, 1314, 1316, 1318, 1320, 1322, 1324, 1326, 1328, 1330, 1332, 1334, 1336, 1338, 1340, 1342, 1344, 1346, 1348, 1350, 1352, 1354, 1356, 1358, 1360, 1362, 1364, 1366, 1368, 1370, 1372, 1374, 1376, 1378, 1380, 1382, 1384, 1386, 1388, 1390, 1392, 1394, 1396, 1398, 1400, 1402, 1404, 1406, 1408, 1410, 1412, 1414, 1416, 1418, 1420, 1422, 1424, 1426, 1428, 1430, 1432, 1434, 1436, 1438, 1440, 1442, 1444, 1446, 1448, 1450, 1452, 1454, 1456, 1458, 1460, 1462, 1464, 1466, 1468, 1470, 1472, 1474, 1476, 1478, 1480, 1482, 1484, 1486, 1488, 1490, 1492, 1494, 1496, 1498, 1500, 1502, 1504, 1506, 1508, 1510, 1512, 1514, 1516, 1518, 1520, 1522, 1524, 1526, 1528, 1530, 1532, 1534, 1536, 1538, 1540, 1542, 1544, 1546, 1548, 1550, 1552, 1554, 1556, 1558, 1560, 1562, 1564, 1566, 1568, 1570, 1572, 1574, 1576, 1578, 1580, 1582, 1584, 1586, 1588, 1590, 1592, 1594, 1596, 1598, 1600, 1602, 1604, 1606, 1608, 1610, 1612, 1614, 1616, 1618, 1620, 1622, 1624, 1626, 1628, 1630, 1632, 1634, 1636, 1638, 1640, 1642, 1644, 1646, 1648, 1650, 1652, 1654, 1656, 1658, 1660, 1662, 1664, 1666, 1668, 1670, 1672, 1674, 1676, 1678, 1680, 1682, 1684, 1686, 1688, 1690, 1692, 1694, 1696, 1698, 1700, 1702, 1704, 1706, 1708, 1710, 1712, 1714, 1716, 1718, 1720, 1722, 1724, 1726, 1728, 1730, 1732, 1734, 1736, 1738, 1740, 1742, 1744, 1746, 1748, 1750, 1752, 1754, 1756, 1758, 1760, 1762, 1764, 1766, 1768, 1770, 1772, 1774, 1776, 1778, 1780, 1782, 1784, 1786, 1788, 1790, 1792, 1794, 1796, 1798, 1800, 1802, 1804, 1806, 1808, 1810, 1812, 1814, 1816, 1818, 1820, 1822, 1824, 1826, 1828, 1830, 1832, 1834, 1836, 1838, 1840, 1842, 1844, 1846, 1848, 1850, 1852, 1854, 1856, 1858, 1860, 1862, 1864, 1866, 1868, 1870, 1872, 1874, 1876, 1878, 1880, 1882, 1884, 1886, 1888, 1890, 1892, 1894, 1896, 1898, 1900, 1902, 1904, 1906, 1908, 1910, 1912, 1914, 1916, 1918, 1920, 1922, 1924, 1926, 1928, 1930, 1932, 1934, 1936, 1938, 1940, 1942, 1944, 1946, 1948, 1950, 1952, 1954, 1956, 1958, 1960, 1962, 1964, 1966, 1968, 1970, 1972, 1974, 1976, 1978, 1980, 1982, 1984, 1986, 1988, 1990, 1992, 1994, 1996, 1998, 2000, 2002, 2004, 2006, 2008, 2010, 2012, 2014, 2016, 2018, 2020, 2022, 2024, 2026, 2028, 2030, 2032, 2034, 2036, 2038, 2040, 2042, 2044, 2046, 2048, 2050, 2052, 2054, 2056, 2058, 2060, 2062, 2064, 2066, 2068, 2070, 2072, 2074, 2076, 2078, 2080, 2082, 2084, 2086, 2088, 2090, 2092, 2094, 2096, 2098, 2100, 2102, 2104, 2106, 2108, 2110, 2112, 2114, 2116, 2118, 2120, 2122, 2124, 2126, 2128, 2130, 2132, 2134, 2136, 2138, 2140, 2142, 2144, 2146, 2148, 2150, 2152, 2154, 2156, 2158, 2160, 2162, 2164, 2166, 2168, 2170, 2172, 2174, 2176, 2178, 2180, 2182, 2184, 2186, 2188, 2190, 2192, 2194, 2196, 2198, 2200, 2202, 2204, 2206, 2208, 2210, 2212, 2214, 2216, 2218, 2220, 2222, 2224, 2226, 2228, 2230, 2232, 2234, 2236, 2238, 2240, 2242, 2244, 2246, 2248, 2250, 2252, 2254, 2256, 2258, 2260, 2262, 2264, 2266, 2268, 2270, 2272, 2274, 2276, 2278, 2280, 2282, 2284, 2286, 2288, 2290, 2292, 2294, 2296, 2298, 2300, 2302, 2304, 2306, 2308, 2310, 2312, 2314, 2316, 2318, 2320, 2322, 2324, 2326, 2328, 2330, 2332, 2334, 2336, 2338, 2340, 2342, 2344, 2346, 2348, 2350, 2352, 2354, 2356, 2358, 2360, 2362, 2364, 2366, 2368, 2370, 2372, 2374, 2376, 2378, 2380, 2382, 2384, 2386, 2388, 2390, 2392, 2394, 2396, 2398, 2400, 2402, 2404, 2406, 2408, 2410, 2412, 2414, 2416, 2418, 2420, 2422, 2424, 2426, 2428, 2430, 2432, 2434, 2436, 2438, 2440, 2442, 2444, 2446, 2448, 2450, 2452, 2454, 2456, 2458, 2460, 2462, 2464, 2466, 2468, 2470, 2472, 2474, 2476, 2478, 2480, 2482, 2484, 2486, 2488, 2490, 2492, 2494, 2496, 2498, 2500, 2502, 2504, 2506, 2508, 2510, 2512, 2514, 2516, 2518, 2520, 2522, 2524, 2526, 2528, 2530, 2532, 2534, 2536, 2538, 2540, 2542, 2544, 2546, 2548, 2550, 2552, 2554, 2556, 2558, 2560, 2562, 2564, 2566, 2568, 2570, 2572, 2574, 2576, 2578, 2580, 2582, 2584, 2586, 2588, 2590, 2592, 2594, 2596, 2598, 2600, 2602, 2604, 2606, 2608, 2610, 2612, 2614, 2616, 2618, 2620, 2622, 2624, 2626, 2628, 2630, 2632, 2634, 2636, 2638, 2640, 2642, 2644, 2646, 2648, 2650, 2652, 2654, 2656, 2658, 2660, 2662, 2664, 2666, 2668, 2670, 2672, 2674, 2676, 2678, 2680, 2682, 2684, 2686, 2688, 2690, 2692, 2694, 2696, 2698, 2700, 2702, 2704, 2706, 2708, 2710, 2712, 2714, 2716, 2718, 2720, 2722, 2724, 2726, 2728, 2730, 2732, 2734, 2736, 2738, 2740, 2742, 2744, 2746, 2748, 2750, 2752, 2754, 2756, 2758, 2760, 2762, 2764, 2766, 2768, 2770, 2772, 2774, 2776, 2778, 2780, 2782, 2784, 2786, 2788, 2790, 2792, 2794, 2796, 2798, 2800, 2802, 2804, 2806, 2808, 2810, 2812, 2814, 2816, 2818, 2820, 2822, 2824, 2826, 2828, 2830, 2832, 2834, 2836, 2838, 2840, 2842, 2844, 2846, 2848, 2850, 2852, 2854, 2856, 2858, 2860, 2862, 2864, 2866, 2868, 2870, 2872, 2874, 2876, 2878, 2880, 2882, 2884, 2886, 2888, 2890, 2892, 2894, 2896, 2898, 2900, 2902, 2904, 2906, 2908, 2910, 2912, 2914, 2916, 2918, 2920, 2922, 2924, 2926, 2928, 2930, 2932, 2934, 2936, 2938, 2940, 2942, 2944, 2946, 2948, 2950, 2952, 2954, 2956, 2958, 2960, 2962, 2964, 2966, 2968, 2970, 2972, 2974, 2976, 2978, 2980, 2982, 2984, 2986, 2988, 2990, 2992, 2994, 2996, 2998, 3000, 3002, 3004, 3006, 3008, 3010, 3012, 3014, 3016, 3018, 3020, 3022, 3024, 3026, 3028, 3030, 3032, 3034, 3036, 3038, 3040, 3042, 3044, 3046, 3048, 3050, 3052, 3054, 3056, 3058, 3060, 3062, 3064, 3066, 3068, 3070, 3072, 3074, 3076, 3078, 3080, 3082, 3084, 3086, 3088, 3090, 3092, 3094, 3096, 3098, 3100, 3102, 3104, 3106, 3108, 3110, 3112, 3114, 3116, 3118, 3120, 3122, 3124, 3126, 3128, 3130, 3132, 3134, 3136, 3138, 3140, 3142, 3144, 3146, 3148, 3150, 3152, 3154, 3156, 3158, 3160, 3162, 3164, 3166, 3168, 3170, 3172, 3174, 3176, 3178, 3180, 3182, 3184, 3186, 3188, 3190, 3192, 3194, 3196, 3198, 3200, 3202, 3204, 3206, 3208, 3210, 3212, 3214, 3216, 3218, 3220, 3222, 3224, 3226, 3228, 3230, 3232, 3234, 3236, 3238, 3240, 3242, 3244, 3246, 3248, 3250, 3252, 3254, 3256, 3258, 3260, 3262, 3264, 3266, 3268, 3270, 3272, 3274, 3276, 3278, 3280, 3282, 3284, 3286, 3288, 3290, 3292, 3294, 3296, 3298, 3300, 3302, 3304, 3306, 3308, 3310, 3312, 3314, 3316, 3318, 3320, 3322, 3324, 3326, 3328, 3330, 3332, 3334, 3336, 3338, 3340, 3342, 3344, 3346, 3348, 3350, 3352, 3354, 3356, 3358, 3360, 3362, 3364, 3366, 3368, 3370, 3372, 3374, 3376, 3378, 3380, 3382, 3384, 3386, 3388, 3390, 3392, 3394, 3396, 3398, 3400, 3402, 3404, 3406, 3408, 3410, 3412, 3414, 3416, 3418, 3420, 3422, 3424, 3426, 3428, 3430, 3432, 3434, 3436, 3438, 3440, 3442, 3444, 3446, 3448, 3450, 3452, 3454, 3456, 3458, 3460, 3462, 3464, 3466, 3468, 3470, 3472, 3474, 3476, 3478, 3480, 3482, 3484, 3486, 3488, 3490, 3492, 3494, 3496, 3498, 3500, 3502, 3504, 3506, 3508, 3510, 3512, 3514, 3516, 3518, 3520, 3522, 3524, 3526, 3528, 3530, 3532, 3534, 3536, 3538, 3540, 3542, 3544, 3546, 3548, 3550, 3552, 3554, 3556, 3558, 3560, 3562, 3564, 3566, 3568, 3570, 3572, 3574, 3576, 3578, 3580, 3582, 3584, 3586, 3588, 3590, 3592, 3594, 3596, 3598, 3600, 3602, 3604, 3606, 3608, 3610, 3612, 3614, 3616, 3618, 3620, 3622, 3624, 3626, 3628, 3630, 3632, 3634, 3636, 3638, 3640, 3642, 3644, 3646, 3648, 3650, 3652, 3654, 3656, 3658, 3660, 3662, 3664, 3666, 3668, 3670, 3672, 3674, 3676, 3678, 3680, 3682, 3684, 3686, 3688, 3690, 3692, 3694, 3696, 3698, 3700, 3702, 3704, 3706, 3708, 3710, 3712, 3714, 3716, 3718, 3720, 3722, 3724, 3726, 3728, 3730, 3732, 3734, 3736, 3738, 3740, 3742, 3744, 3746, 3748, 3750, 3752, 3754, 3756, 3758, 3760, 3762, 3764, 3766, 3768, 3770, 3772, 3774, 3776, 3778, 3780, 3782, 3784, 3786, 3788, 3790, 3792, 3794, 3796, 3798, 3800, 3802, 3804, 3806, 3808, 3810, 3812,